

1007_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1007 İnsan resurslarının idarə olunması

1 İnsan resurslarının idarəedilməsi strategiyası nöyin tərkib hissəsidir?

- e) Sosial qrupların inkişaf strategiyasının
Ev təsərrüfatının inkişaf strategiyasının
Texnikanın inkişaf strategiyasının
Texnologiyanın inkişaf strategiyasının
- Təşkilatın ümumi inkişaf strategiyasının

2 Kursun tədris olunmasının məqsədlərinə aid deyil?

- İRİE- si sahəsində müvafiq qanun və qərarları qəbul etmək
Təşkilatın inkişafında İRİE- nin xüsusi əhəmiyyətini dərk etmək
Heyətin idarəedilməsi ilə bağlı klassik və müasir yanaşmalarla tanışlıq
Optimal idarəetmə qərarlarının işlənməsi və reallaşması prinsiplərinin təcrübədə tətbiqini öyrənmək
İdarəetmə qərarlarının səmərəliliyini qiymətləndirməyi bacarmaq

3 İnsan resurslarının idarəedilməsi əsasən nəyə təsir etmir?

- Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə
Heyətin təhsilləndirilməsi və inkişafına
- Təşkilatın maliyyə planının tərtib olunmasına
Təşkilatın strategiyasının həyata keçirilməsinə
Dəyişikliklərə uyğunlaşmağa

4 Müasir dövrdə idarəetmə elminə olan tələbatın artması səbəblərinə aid deyil:

- sosial-iqtisadi problemlərin kompleks həlli zərurəti və bazar şəraitində qeyri-müəyyənlilikin artması
- əmtəə-pul münasibətlərinin, biznes mühitin inkişafı
xalq təsərrüfatının sahələrin inkişafı, onun strukturunun mürəkkəbləşməsi
təşkilati, iqtisadi, sosial əlaqələrin beynəlxalq münasibətlər sisteminə integrasiya olunması
ETT-nin nailiyyətlərindən daha səmərəli istifadə olunması və onun özünün yüksək səviyyədə idarə edilməsi
zərurəti

5 İdarəetmənin obyekti deyildir:

- ictimai əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası
ayrı-ayrı kollektivlər, müəssisələr, təşkilatlar
konkret xalq təsərrüfatı sahəsi
bütövlükdə xalq təsərrüfatı və cəmiyyət
cəmiyyətdə baş verən iqtisadi, siyasi, sosial və hüquqi proseslər

6 İnsan resurslarının idarə edilməsi departamentinin əsas məqsədi:

- əmək məhsuldarlığının artırılması; əmək haqqının yüksəltməsi
- insan resurslarından optimal istifadə, işçilərin peşə inkişafı
ixtisas artımının təmin etməsi; əmək haqqının artırılması
iş şəraitinin yaxşılaşdırması; əmək haqqını artırılması
iş şəraitinin yaxşılaşdırması; ixtisas artımının təmin etməsi

7 Fənnin öyrənilməsində istifadə olunan metodlara aid deyil:

- pozitivlik metodу
analitik metod
sosial tədqiqatlar metodу

- statistik metod
- sintetik metod

8 İdarəetmənin əsas metodlarına aid deyil:

- təşkilati
- inzibati
- ictimai
- iqtisadi
- sosial-psixoloji

9 İdarəetmə təcrübəsi və idarəetmə nəzəriyyələrinin inkişaf tarixi neçə mərhələyə bölünür?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

10 əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş və dərk edilmiş məqsədə nail olmaq, nəticələr əldə etmək üçün hər hansı konkret obyektdə təsir etmə vasitəsinə nə aiddir

- taktika
- strategiya
- planlaşdırma
- təşkiletmə
- idarəetmə

11 Bunlardan hansı sosial idarəetməyə aid deyildir?

- istehsalın idarə edilməsi
- cəmiyyətin idarə edilməsi
- heyətin idarə edilməsi
- texnikanın, avadanlığın idarə edilməsi
- ictimai təşkilatların idarə edilməsi

12 1911-ci ildə çap edilmiş Elmi idarəetmənin prinsipləri adlı kitabın müəllifi kimdir?

- A.Smit
- Q.Ford
- Q.Emirson
- F.Teylor
- A.Fayol

13 İnsan resurslarının idarəedilməsi strategiyasını müəyyən edən əsas amillərə aid deyil?

- təşkilatın iri və ya kiçik olması
- Təşkilatın strategiyası
- Xarici mühit
- İş yerlərinin planirovkası
- Təşkilatın fəaliyyət dövrü

14 İdarəetmə qərarlarının təşnifatlaşdırılmasında hansı məsələ nəzərə alınır:

- Qənaətlilik əlaməti
- Funksionallıq əlaməti
- Istehsal sahəsinin fərqləndirilməsi
- Qəbul olunan qərarların məzmunu və təşkilatın idarəedilməsində onların rolü
- Qəbul olunmuş idarəetmə qərarlarının strateji istiqamətləndirmə dərəcəsi

15 Təşkilatın inkişafının əsas mərhələlərinə aid deyil?

- Istehsalın ixtisar olunması və yenidən qurulması mərhələsi
- Qurulma mərhələsi
- Inkişaf mərhələsi
- Yetkinlik mərhələsi
- Ixtisaslaşma mərhələsi

16 Kursun məzmununa daxil deyil:

- əhalinin sağlamlığı və təhlükəsizliyi
- əmək ehtiyatları və əmək potensialı
- əmək resursları istehsal amillərinin ünsürü kimi
heyətin əməyinin səmərliliyinin qiymətləndirilməsi
intellektual kapital və onun idarə edilməsi

17 İdarəetmənin subyektlərinə aiddir:

- kompleks və ixtisaslaşmış briqadalar
- idarə edənlər və idarə olunanlar
kiçik və böyük sosial qruplar
müəssisə və təşkilatlar
fərdi və kollektiv müqavilələr

18 İnsan resurslarının idarə edilməsinin mahiyyəti:

- insan resurslarının inkişaf etdirilməsi
insanların ilkin tələbatlarının ödənilməsinin təmin edilməsi
insanların sosial statusunun yüksəldilməsi
insanların əmək alətlərindən istifadəsinin qiymətləndirilməsi
insan resurslarının tibbi diaqnostikası

19 İnsan resurslarının idarə edilməsi fənninin predmeti:

- insan resurslarının əmək fəaliyyətinin təşkili və idarə edilməsidir
- əmək potensialı, ictimai əmək və onun konkret təşkilidir
- sosial-əmək münasibətlərinin strukturunu, mexanizmini, habelə sosial proseslərin qanuna uyğunluqlarını
öyrənməkdir
- cəmiyyətin insan resurslarının formallaşması və səmərəli istifadə edilməsi ilə əlaqədar yaranan sosial-iqtisadi
münasibətlərdir
- insanlar arasındaki sosial-iqtisadi və əmək münasibətləridir

20 İlk dəfə olaraq idarəetmənin xüsusi fəaliyyət növü olmasını kim qeyd etmişdir?

- K.Marks
- Aristotel
- A.Smit
- D.Rikardo
- Sokrat

21 İdarəetmənin obyekti deyildir:

- konkret xalq təsərrüfatı sahəsi
- ayrı-ayrı kollektivlər, müəssisələr, təşkilatlar
- cəmiyyətdə baş verən iqtisadi, siyasi, sosial və hüquqi proseslər
- ictimai əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası
bü tövlük də xalq təsərrüfatı və cəmiyyət

22 İnsan resurslarının idarəedilməsinin fəqrləndirici xüsusiyyətlərinə aid deyil?

Çoxaspektlilik

- Paralellik
Kəmiyyət qiymətləndirilməsinin çətinliyi
Formalaşdırında mürəkkəblik
Qeyri – adilik

23 Kiçik müəssisələrdə heyətin idarəedilməsinin xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- Funksional idarəetmə sistemi
Kadr xidmətinin olmaması
Karyerada inkişaf problemi
Qeyri – sabitlik
Böhran dövründə iflasa uğramamaq problemi

24 İnsan resurslarının idarə edilməsində başlıca məqsəd nədir?

- e) müəssisələrin, kollektivlərin səmərəli idarə edilməsi
- cəmiyyətin obyektiv imkanlarından səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək
cəmiyyətdə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərindən səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək
istehsal proseslərin təkmilləşdirilməsini təmin etmək
- d) avadanlıqla xidmət sahəsinin müasir tələblərə uyğun inkişaf etdirmək

25 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil

- proporsionallıq
optimallıq
sistemlilik
ardıcılıq
- qənaətlilik

26 Menecment fəaliyyətində ən başlıca cəhət nədir?

- işçilərin asudə və iş vaxtının təşkil edilməsidir
- işçilərin soyini, qabiliyyətini, bacarığını qarşıya qoyulmuş məqsədlərin icrasına yönəltməkdir
işçilərin avadanlıqdan istifadə səviyyəsinin qiymətləndirilməsi
insan resurslarının, onların iqtisadi fəal hissəsinin işlə təmin olunmasıdır
istehsalın təşkili və idarə edilməsidir

27 İnsan resurslarının idarə edilməsi fənni hansı elmlərlə daha sıx əlaqədardır?

- Psixologiya, fiziologiya, anatomiya, erqonomika, əməyin normalaşdırılması
Fəlsəfə, politologiya, maliyyə, sahələrin iqtisadiyyatı, ekonometrika
Psixologiya, anatomiya, erqonomika, maliyyə, statistika
İqtisadi nəzəriyyə, əməyin təşkilinin əsasları, fəlsəfə, statistika, əməyin normalaşdırılması
- Menecment, heyətin idarə edilməsi, əməyin iqtisadiyyatı və əməyin sosiologiyası, əmək hüququ

28 Müasir dövrdə müəssisələrin, firmaların fəaliyyətində heyətin rolunun artması zərurəti nədən irəli gəlir?

- elmi-texniki tərəqqinin inkişaf səviyyəsi
- istehsalda insan amilinin rolunun yüksəldilməsi və onun intellektual, yaradıcı funksiyasına olan tələbatın artması
istehsalın mexanikləşməsi, avtomatlaşdırılması, komputerləşməsi səviyyəsi
müəssisələrdə əməyin təşkilinin kollektiv formalarının inkişafı
bazar münasibətlərinin formalaşması

29 İdarəetmənin vəzifələrinə aid deyil:

- struktur bölmələrinin inkişafını təmin etmək
istehsalı inkişaf etdirmək
ehtiyatlardan səmərəli istifadə etmək

əmək və istehsal münasibətlərini tənzimləmək

- əmək bölgüsünü və əmək kooperasiyasını həyata keçirmək

30 Müasir dövrdə idarəetmə elminə olan tələbatın artması səbəblərinə aid deyil:

xalq təsərrüfatının sahələrin inkişafı, onun strukturunun mürəkkəbləşməsi

- əmtəə-pul münasibətlərinin, biznes mühitin inkişafı
ETT-nin nailiyyətlərindən daha səmərəli istifadə olunması və onun özünün yüksək səviyyədə idarə edilməsi zərurəti
sosial-iqtisadi problemlərin kompleks həlli zərurəti və bazar şəraitində qeyri-müəyyənlilikin artması
təşkilati, iqtisadi, sosial əlaqələrin beynəlxalq münasibətlər sisteminə integrasiya olunması

31 Əmək bazarının mexanizminə aid deyil?

İşçi qüvvəsinə tələb

İşçi qüvvəsinin təklifi

İşçi qüvvəsinin qiyməti

- İşçi qüvvəsinin ixtisaslaşması
Rəqabət

32 İş qüvvəsinin təklifinin göstəricilərinə aid deyil?

- İqtisadi cəhətdən qeyri – fəal əhalinin sayı
İqtisadi cəhətdən fəal əhalinin payı
Il ərzində 1 işçi tərəfindən işlənmiş saatların orta sayı
Əməyin kəmiyyəti, keyfiyyəti və ixtisaslaşması
Əhalinin ümumi sayı

33 Dövlətin əmək bazarının subyekti kimi neçə funksiyası var?

2

6

3

- 5
4

34 Əmək ehtiyatları termini ilk dəfə kim tərəfindən elmə daxil olmuşdur?

A.Marşall

A.Maslou

K.Marks

F.Taylor

- S.Q Strumilin

35 Əmək ehtiyatları termini nə vaxt yaranmışdır?

XX əsrin 50-ci illərində

XX əsrin 60-ci illərində

- XX əsrin 20-ci illərində
XX əsrin 90-ci illərində
XX əsrin 70-ci illərində

36 Miqrasiya dedikdə nə başa düşülür?

- əhalinin ərazi sərhədlərindən kənara yerdəyişməsidir
işgal olunmuş ərazilərdən əhalinin köçməsi
şəhərlərin sayının artımı və bununla bağlı şəhər əhalisinin artımı
əmək qabiliyyəti yaşında olan əhalinin artımı
ölkədə demoqrafik sıçrayış

37 İqtisadi qeyri-fəal əhaliyə aid deyil:

- işləməyən təqaüdçülər
- əyani şöbədə təhsil alan tələbələr
- işsizlər
- evdar qadınlar
- əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əllillər

38 İqtisadi fəal əhaliyə daxildir:

- tələbələr və evdar qadınlar
- əmək qabiliyyətinə malik olanlar və əmək qabiliyyətinə malik olmayanlar
- məşğul olanlar və işsizlər
- əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əllillər
- əmək qabiliyyəti yaşında olan kişilər və qadınlar

39 Gender nə deməkdir?

- insanların əmək qabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu
- işagötürənlərlə muzdlu işçilərin qarşılıqlı əlaqələrinin mexanizmi
- bioloji cinsi əks etdirən sosial əhəmiyyətli anlayışdır
- sosial-iqtisadi proses
- əhalinin bir yaşayış ərazilərindən digərlərə köçmə

40 Əmək bazarına hansı komponent daxil deyil?

- obyektlər
- subyektlər
- iqtisadi proqramlar
- bazar infrastruktur
- bazar mexanizmi

41 Əmək ehtiyatlarının strukturuna aid olmayan xarakteristika:

- əmək qabiliyyətinə malik olmayanlar
- müvəqqəti olaraq əmək fəaliyyətilə məşğul olmayanlar
- əmək qabiliyyətli yaşda əmək qabiliyyətli əhali
- əmək qabiliyyətli yaşına qədər iqtisadiyyatda məşğul olan
- əmək qabiliyyətli yaşıdan yuxarı iqtisadiyyatda məşğul olan

42 Əmək ehtiyatları hansı əlamət üzrə təsnifatlaşdırılmışdır?

- cins əlaməti üzrə
- yaş əlaməti üzrə
- əmək qabiliyyəti üzrə
- iqtisadi fəallıq üzrə
- məşğulluq səviyyəsi üzrə

43 Real əmək ehtiyatlarına daxildir:

- əyani şöbədə təhsil alanlar
- əllillər
- məşğul olanlar
- evdar qadınlar
- ev təsərrüfatında çalışanlar

44 Əmək ehtiyatları neçə kateqoriya əhali daxildir?

- 3
- 5
- 4
- 6

45 Əmək bazarının peşə əlaməti üzrə növlərinə aid deyil?

- Sərbəst peşə sahiblərinin əmək bazarı
- Həkimlərin əmək bazarı
- Müəllimlərin əmək bazarı
- Mühəndislərin əmək bazarı
- Iqtisadçıların əmək bazarı

46 Dövlətin əmək münasibətlərinin subyekti kimi yerinə yetirdiyi funksiyalara aid deyil?

- Əsaslandırma
- Tənzimləyici
- Qanunverici
- Sosial – iqtisadi
- Müdafia

47 Daxili əmək bazarının xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- Dövlət tənzimləməsinin həyata keçirilməsi
- Boş iş yerlərinin mövcud işçilərin irəliləməsi yolu ilə doldorulması
- Kənardan işə qəbulun məhdudluğu
- Uzunmüddətli əmək münasibətləri
- Əmək haqqının işçinin məhsuldarlığı ilə bağlılığı

48 İşçi qüvvəsinin satışının bazar mexanizminin ünsürlərinə aid deyil?

- Əmək haqqının təşkili ünsürlərinin öyrənilməsi
- Vergilər gəlirlərin bazar tənzimləyicisi kimi
- Minimum sosial zəmanətlər sistemi
- Əmək haqqı ilə bağlı razılaşmalar və müqavilələr
- Əmək haqqının dinamikası və səviyyəsi haqqında məlumat

49 Cəmiyyətdə əmək ehtiyatlarından istifadənin neçə göstərici mövcuddur?

- 4
- 6
- 3
- 2
- 5

50 Əmək bazarının seqmentləşməsinin həyata keçirilməsinə təsir edən səbəblərə aid deyil?

- Əmək bazarının konyukturasının nəzərə alınması
- Iqtisadiyyatda əhəmiyyətli sayda işsizlərin saxlanması
- Istehsalın dövrü inkişafı
- ETT – nin nailiyyətlərinin ayrı-ayrı fəaliyyət sahələrinə eyni səviyyədə tətbiq olunmaması
- Sosial – peşə kateqoriyasına görə işçilərin işə qəbulunda və azad olmalarında sıxışdırma hallarının çoxalması

51 İşçi qüvvəsinin satışının bazar mexanizminin neçə ünsürü var?

- 4
- 6
- 3
- 5

52 Daxili əmək bazarı nədir?

- Strateji planlarla bağlı olan münasibətlər sistemidir
- Qısamüddətli planlarla bağlı olan münasibətlər sistemindir
- Uzunmüddətli planlarla bağlı olan münasibətlər sistemidir
- Uzunmüddətli əmək müqaviləsi ilə bağlı olan münasibətlər sistemidir
- Taktiki planlarla bağlı olan münasibətlər sistemidir

53 Kadr axıcılığının səbəbləri neçə qrupa bölünür?

- 5
- 2
- 3
- 4
- 6

54 Əmək ehtiyatlarının yenidənbölgüsünün fərdi formasına aiddir?

- Kadr formalaşması
- Kadr ixtisaslaşması
- Kadr hazırlığı
- Kadr axıcılığı
- Kadr tədbirləri

55 Kadr axıcılığı nədir?

- Böhran ilə əlaqədar əmək ehtiyatlarının keyfiyyət səciyyəsini müəyyənləşdirməsidir
- Müxtəlif səbəblərin təsiri ilə əlaqədar əmək ehtiyatlarının qruplaşdırılmasıdır
- Subyektiv səbəblərin təsiri ilə əlaqədar əmək ehtiyatlarının yerdəyişməsidir
- Obyektiv səbəblərin təsiri ilə əlaqədar əmək ehtiyatlarının istifadəsidir
- Obyektiv və subyektiv səbəblər ilə əlaqədar əmək ehtiyatlarının formalaşmasıdır

56 Əmək ehtiyatlarının keyfiyyət müəyyənləyini meydana çıxaran səciyyələrə aid deyil?

- Elmi – pedoqoji
- Sosial – tələbat
- Ideya – mənəvi
- Təbii – bioloji
- Təhsil – ixtisas

57 Əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalı neçə fazadan ibarətdir?

- 6
- 5
- 4
- 3
- 2

58 Şəxsi amilə yanaşmaya görə yenidənbölgü nədir?

- Əmək ehtiyatlarının formalaşması üsuludur
- Əmək ehtiyatların qruplaşdırma üsuludur
- Əmək ehtiyatlarının çevik uyğunlaşma üsuludur
- Əmək ehtiyatlarının mobilliyinin reallaşması üsuludur
- Əmək ehtiyatlarının mqrasiyasının gücləndirilməsi üsuludur

59 Əmək ehtiyatlarının bölgüsü neçə formada həyata keçirilir?

- 3
- 6
- 4
- 2
- 5

60 Əmək qabiliyyətli əhalini əhatə dərəcəsi üzrə məşğulluğun neçə növü var

- 3
- 2
- 5
- 4
- 6

61 Əmək potensialı dedikdə nə başa düşülür?

- insanların əmək qabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu
məşğul olanların və işsizlərin məcmusu
əmək qabiliyyəti yaşında olan əhali
potensial və fəaliyyətdə olan işçi qüvvəsinin daşıyıcılarının məcmusu
əmək sferasının inkişafının sosial institutlarının məcmusu

62 Əmək bazarının strukturuna daxil deyil:

- rəqabət
sosial ödənişlər
işsizlik
subyektlər
iqtisadi proqramlar

63 Əmək ehtiyatları dedikdə nə başa düşülür?

- intellektual və fiziki cəhətdən əmək qabiliyyətinə malik olan əhalinin əmək qabiliyyətli hissəsi
konkret müəssisədə, firma və yaxud təşkilatda məşğul olan insan resurslarının məcmusu
əmək qabiliyyəti yaşında olan əmək qabiliyyətli əhalinin məcmusu
müəyyən fəaliyyət sahəsində iş təcrübəsi olan insanların məcmusu
müəyyən peşəyə malik olan insanların məcmusu

64 İnsanlardan asılı olmayan səbəblərə görə iqtisadi fəal əhalinin bir qismi öz iş qüvvəsini təklif edə bilmədiyi halda yaranmış sosial-iqtisadi vəziyyət necə adlanır?

- rəqabət
işsizlik
inflyasiya
miqrasiya
gender

65 Miqrasiyanın hansı növləri mövcuddur?

- daxili və xarici
sosial və siyasi
struktur və mövsumi
immiqrasiya və emmiqrasiya
mövsumi və tsiklik

66 Əmək bazarında muzdla işləyənlərin maraqlarını hansı qurum təmsil edir?

- kommersiya təşkilatlar
- dövlət

- həmkarlar təşkilatları
işadüzəlmə üzrə aqentliklər
qeyri-kommersiya təşkilatlar

67 Məşğulluq kateqoriyasına hansı xarakteristika aid deyil?

- əmək qabiliyyətli
tam
rasional
məhsuldar
səmərəli

68 Əmək ehtiyatlarının bölgüsü hansı məqsədə xidmət edir?

- iqtisadiyyatın işçi qüvvəsinə olan tələbatının ödənilməsinə
istehsalın artırılmasına
istehsalın məsrəflərinin azaldılmasına
iş yerləri üzrə kadrların yerləşdirilməsinə
əmək ehtiyatları ilə bağlı dövlət nəzarətinin aparılmasına

69 Əmək bazarında seqmentləşmə nədir?

- insanların əməkqabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu
işgötürənlərlə muzdlu işçilərin maraqlarının razılışması və qarşılıqlı fəaliyyəti
işçi qüvvəsinin hərəkəti
- işçi qüvvəsinin hərəkətini məhdudlaşdırın qapalı sektorlara bölgüsü
işçi qüvvəsinə olan təlabatın təklifi üstləməsi

70 İctimai əməkdə iştirak etmə üsulu üzrə məşğulluğu hansı növlərə bölmək olar?

- geniş və dar
rəqabətli və qeyri-rəqabətli
- muzdlu və şəxsi
fəal və qeyri-fəal
xarici və daxili

71 Əmək ehtiyatlarının ən چevik hissəsi hansıdır?

- işsizlər
qadınlar
təqaüdçülər
- gənclər
tələbələr

72 Əmək ehtiyatlarının məzmununa hansı səciyyəvi xüsusiyyət daxil deyil?

- insanın parapsixologiya qabiliyyəti
insanın əmək qabiliyyəti
insanın intellektual potensialı
bilik və bacarığın reallaşdırılmasının potensial imkanı
insanın fiziki qüvvələrinin məcmusu

73 Əmək bazarının fəallaşması tədbirlərini neçə qrupa ayırmaq olar?

- 1
- 2
- 5
- 4
- 3

74 Əmək fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə məşğulluğun formalarına aid deyil?

- Təsadüfi
- Müntəzəm
- Pozitiv
- Müvəqqəti
- Mövsümi

75 Əmək bazarında fəal siyaset tədbirlərinə aid deyil?

- Beynəlxalq əlaqələrin inkişafı
- İşə düzəlmədə yardım
- Peşəkar hazırlıqa köməklik
- Özünə məşğulluğun inkişafı
- Peşəkar məsləhət

76 Əmək bazarının fəallaşması tədbirlərinə aid deyil?

- Regional inkişafa yardım tədbirləri
- İşçi qüvvəsinə tələb və təklifin uzlaşdırılması üzrə tədbirlər
- Əməyə tələbatın stimullaşdırılması üzrə tədbirlər
- Əməyin təklifinin stimullaşdırılması üzrə tədbirlər
- İnsan ehtiyatlarının formallaşması və bölgüsü üzrə tədbirlər

77 Əmək ehtiyatlarının istifadəsinə təsir edən obyektiv amillərə aiddir?

- Istehsalın təmərküzləşməsinin forma və metodları
- İstehsalatda əməyin təşkilinin forma və metodları
- Istehsal prosesinin təkmilləşməsinin forma və metodları
- Istehsal prosesinin yeniləşməsinin forma və metodları
- Istehsalatda zədələnmənin aradan qaldırılması yolları

78 Əmək ehtiyatlarının istifadəsi fazasında baş verən proseslərə aid deyil?

- Əmək fəaliyyətinin həyata keçirilməsi
- Əmək qabiliyyətli əhalinin məşğulluğunun təmin oluması
- Əmək ehtiyatlarının formallaşması və bölgüsü
- Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığı ilə əmək haqqı arasında nisbətin optimallaşması
- ETT – nin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi, iş yerlərinin abbestasiyası və rasionallaşdırılması

79 Əmək ehtiyatlarının istifadəsi prosesinə neçə qrup amil təsir edir?

- 2
- 4
- 5
- 6
- 3

80 Əmək bazarında təklifi təşkil edən əmək qabiliyyətli insanların daxil olduğu qruplara aid deyil?

- Müəyyən səbəblərdən yeni iş yeri axtaran muzdlu işçilər
- Ilk dəfə əmək qabiliyyətinə başlayan müstəqil iş axtaran şəxslər
- Ev təsərrüfatında çalışanlar
- İşdə fasılə yaranandan sonra məşğuliyyət axtaran şəxslər
- Məşğulluq xidmətində qeydiyyata düşmüş işsizlər

81 Əmək ehtiyatlarının sadə təkrar istehsalı dedikdə nə başa düşür?

istehsaldan gedənlərin əvəz olunmasının əvvəlki dövrə nisbətən zəifləməsi

- əvvəlki dövrlə müqayisədə istehsaldan gedənlərin kəmiyyət və keyfiyyət baxımından daha yüksək səviyyədə əvəz olunması
- əmək prosesində insanın sərf etdiyi enerjinin kəmiyyət cəhətdən bərpası istehsaldan gedənlərin əvəz olunması
- istehsaldan gedənlərin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən eyni səviyyədə əvəz olunması

82 Əmək potensialının əsas komponentlərinə daxildir:

- psixo-fizioloji, innovasion və intellektual peşə-ixtisas, qiymətləndirici və mənəvi
- psixo-fizioloji, peşə-ixtisas, şəxsi mənəvi, fizioliyi, sosial ictimai, bioloji, individual

83 Əmək potensialının kəmiyyət xarakteristikasına daxil deyil:

- işçi qüvvəsinin təkrar istehsalı üçün zəruri olan vəsaitlər
- əmək qabiliyyətli əhalinin sayı
- insanın həyatında əmək fəaliyyəti dövrü
- iş vaxtı fondu
- məşğul olanların və məşğul olmayanların nisbəti

84 Əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə göstəricilərinə aid deyil:

- iqtisadiyyatın sahələri üzrə çalışan qadınların və kişilərin nisbəti
- cəmiyyətdə məşğulluq səviyyəsi
- istehsalatda kadrların istifadəsinin səmərəliliyi
- iqtisadiyyatın sahələri üzrə işçilərin bölgüsü
- işçilərin peşə-ixtisas səviyyəsi

85 Cəmiyyətdə işsizlik səviyyəsinə təsir edən amillərə aiddir:

- məişət xidmətlərin təklifi
- istehlak mallara tələbat
- kadrların ixtisas səviyyəsi
- ilkin tələbatın ödənilməsi
- iş yerlərinin təklifi

86 Əmək ehtiyatlarının formallaşmasında əsas mənbə hansıdır?

- ev və şəxsi təsərrüfatında məşğul olanlar
- təqaüdçülər
- əmək qabiliyyətli yaşa daxil olan gənclər
- evdar qadınlar
- əllillər

87 Əmək ehtiyatlarının işçi qüvvəsindən fərqli cəhəti:

- əmək ehtiyatları – natural göstəricisidir
- əmək ehtiyatları – keyfiyyət göstəricisidir
- əmək ehtiyatları – dəyər göstəricisidir
- əmək ehtiyatları – kəmiyyət göstəricisidir
- əmək ehtiyatları – səmərəlilik göstəricisidir

88 Həmkarlar ittifaqının iştirakı ilə fəaliyyət göstərən əmək bazarının modeli nə ilə xarakterizə olunur?

- sosial-əmək sferasında muzdlu işçilərin maraqlarının müdafiəsi ilə işəgötürənin inhəsarlılığı ilə
- sosial-əmək məsələlərin həllində işəgötürənin diktati ilə

işəgötürən tərəfindən işçi qüvvəsinə tələbatın azalması ilə
əmək haqqının rəqiblərlə müqaisədə aşağı səviyəyə endirilməsi məqsədilə məşğulluğun azalması ilə

89 İşçilərin işdən azad olunmasının əsas səbəblərinə aid deyil:

- istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- struktur dəyişiklikləri
- təbii şərait
- elmi-texniki tərəqqi
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

90 Əmək ehtiyatlarının formallaşma mənbəyinə nə aid deyil?

- əmək qabiliyyətini tam itirmiş insanlar
- əmək qabiliyyəti yaşına daxil olan gənclər
- ev və şəxsi təsərrüfatından azad olunmuş insanlar
- II və III qrup əllillər
- əsgərlikdən və cəza çəkmə müəssisələrindən qaydan insanlar

91 Əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalının hansı növü mövcud deyil?

- birləşmiş
- sadə
- geniş
- intensiv
- ekstensiv

92 İşçinin fiziki sağlamlığına aid deyil:

- İnsanların sosial risklərdən qorunması
- İnsanların ruhi sağlamlığının qorunması
- İnsanların təhlükəsizliyinin qorunması
- İnsanların peşə xəstəliklərindən qorunması
- İnsanların zehni sağlamlığının qorunması

93 Texniki avadanlıqdan istifadənin zərərli nəticələri nədə eks olunur?

- Qəza, bədbəxt hadisələr və peşə xəstəliklərinin yaranmasında
- İş ilə işçi arasında əlaqənin zəifləməsində
- Məhsul istehsalının həcminin azalmasında
- Məhsulun keyfiyyətinin aşağı düşməsində
- İşçinin vaxtından tez yorulmasında

94 Sağlam olmaq nə deməkdir?

- Təşkilatın mühafizəsinin təmin olunması deməkdir
- Təhlükəsizliyin təmin olunması ilə eyni məna daşıyır
- İnsanın normal fiziki və ruhi halında qeyri-müəyyənlik deməkdir
- Xəstəlik və yarananmaq kimi problemlərdən uzaq olmaqdır
- Fiziki, zehni və rühi cəhətdən qeyri-sabit vəziyyətdir

95 İşçinin əzələ-sinir üzvlərinin fəaliyyətinin pozulması nəyə təsir edir?

- Məsuliyyətin zəifləməsinə
- İş qabiliyyətinin aşağı düşməsinə
- Əmək vərdişlərinin itirilməsinə
- Peşə vərdişlərinin zəifləməsinə
- Cavabdehliyin azalmasına

96 Əməyin mühafizəsi tədbirlərinin həyata keçirilməsinə təsir edən amillər hansılardır?

- Müəssisədaxili və müəssisəxarici amillər
Ümumi və şəxsi amillər
Iqtisadi və sosial amillər
İctimai və siyasi amillər
Fərdi və xüsusi amillər

97 İstehsal zonalarında temperaturun normada saxlanması üçün həyata keçirilən tədbirlərə nə aiddir?

- Havanın tozlardan tömizlənməsi
Suni mikroiqlim yaradılması
Şüalanmanın azaldılması
Temperaturun tənzimlənməsi
Havalandırma sisteminin olmaması

98 İstehsal mühitinə əsas mənfi təsir göstərən amillərə nə daxildir?

- Əlverişli əmək şəraiti
zərərli maddələr kompleksi
əməyin təhlükəsizliyi
işçinin psixioloji vəziyyəti
işçinin emosional vəziyyəti

99 İşçinin sağlamlığına bioloji amillərin təsirinin qarşısı necə alınır?

- İş günü qısaltılır
Asudə vaxtin artırılmasına diqqət yetirilir
Struktur dəyişiklikləri aparılır
Peyvəndlər edilir
Növbələrdə dəyişiklik edilir

100 Sağlamlıq proqramlarının əsas məqsədlərinə aid deyil?

- İşçilərin ixtisaslarının artırılmasını təmin etmək prosesinə xüsusi diqqət yetirmək
İşə və müəssisəyə uyğun işçilərin işə qəbul edilməsinə nail olmaq
İşçilərin fiziki və ruhi baxımdan sağlam şəraitdə işləməsinə nail olmaq
Təhsil və inkişaf tədbirlərinin köməyi ilə işçilərin avadanlıq və təchizatdan düzgün istifadə etməsinə nail olmaq
İşçilərin idman və istirahət mərkəzlərinə cəlb etməkdə, onların siqaret və spirtli içkilərə olan meyllərini azaltmaq

101 Peşə xəstəliklərinin səbəbi:

- İş yerlərinin ixtisaslaşdırılmasında nöqsanlar
İş yerlərinin planirovkasında nöqsanlar
Əmək şəraitinin təmin olunmasında nöqsanlar
İş yerlərinin təchizatında nöqsanlar
İş yerlərinin xidmətində nöqsanlar

102 Əsas stress mənbələrinə aid deyil?

- Həddən artıq səs – küylü, titrəyişli, soyuq və rütubətli əmək şəraiti
Ağır işlər, normalaşdırılmamış iş rejimi
Həddindən artıq məsuliyyət
Bezdirici, sıxıcı, monoton işlər
İstehsalın tipinin fərqləndirilməsi

103 Stresin nəticələrinə aid deyil?

- Monotonluq

Yorğunluq, qəza
Ürək xəstəlikləri
Yüksək qan təzyiqi
Depresiya

104 Əməyin mühafizəsinə təsir edən amillər neçə qrupa bölünür?

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

105 Texniki estetika nə ilə bağlıdır?

- Əmək məhsuldarlığı ilə
- Əmək mədəniyyəti ilə
- Əmək davranışları ilə
- Əmək qanunvericiliyi ilə
- Əmək intizamı ilə

106 İşçinin psixi vəziyyətinə təsir edən əsas amil hansıdır?

- Ətraf mühit
- Mənəvi mühit
- Bioloji mühit
- Ekoloji mühit
- İqtisadi mühit

107 Əməyin mühafizəsinə təsir edən amillər:

- ictimai-təşkilatı.
- daxili-xarici
- üfuqi-şaquli
- xətti-funksional
- sosial-iqtisadi

108 Əməyin mühafizəsi ilə bağlı tədbirlərə aid deyil:

- Hüquqi təhlükəsizlik
- İş yerlərinin təhlükəsizliyi
- Təşkilatların təhlükəsizliyi
- İşçilərin təhlükəsizliyi
- Əmək şəraitinin təhlükəsizliyi

109 Təhlükəsizlik nə ilə bağlı ifadədir?

- Ruhi sağlamlıqla
- Fiziki sağlamlıqla
- Ümumi orqanizmin sağlamlığı ilə
- Əqli və fiziki sağlamlıqla
- Zehni sağlamlıqla

110 Əməyin mühafizəsi nədir?

- İşçinin sağlamlığının mühafizəsi
- İş yerlərinin mühafizəsi
- İşçinin hüququnun mühafizəsi
- Əmək şəraitinin mühafizəsi

İş qüvvəsinin müdafiəsi

111 Əməyin mühafizəsinə təsir edən müəssisəxarici amillərə aid deyil:

- Rəhbərliyin mövqeyi
Ölkənin konstitusiyası
Hüquqi normalar
Beynəlxalq təşkilatlar
Həmkarlar təşkilatları və birliklər

112 Əməyin mühafizəsinə təsir edən müəssisədaxili amillərə aid deyil:

- Mühafizə tədbirlərinə sərf edilən vəsait
Rəhbərliyin mövqeyi
- Müəssisənin maliyyə planı
Yeni texnikadan istifadə
Yeni texnologiyanın tədbiqi

113 Əməyin mühafizəsi ilə bağlı rəhbərliyin mövqeyi nəyə aiddir?

- Məhsul istehsalının həcminin artırılması amillərinə
- Əməyin mühafizəsinin təmin olunması amillərinə
İş yerlərinin təşkili ilə bağlı amillərə
İstehsal programının artırılması ilə bağlı amillərə
İşçilərin peşə-ixtisasının yüksəldilməsinə təsir edən amillərə

114 Peşə xəstəliklərinə səbəb olan amillərə aid deyil:

- Ekoloji faktorlar
Fiziki faktorlar
Sosial psixoloji faktorlar
Kimyəvi maddələr
- İqtisadi faktorlar

115 Əməyin mühafizəsi məqsədilə hansı fəaliyyət həyata keçirilir?

- investisiya fəaliyyəti
Maliyyə fəaliyyəti
İctimai-təşkilati fəaliyyət
- Sağlam və təhlükəsizliklə bağlı fəaliyyət
İqtisadi fəaliyyət

116 Qəza və bədbəxt hadisələrə səbəb olan əsas amillərə aid deyil?

- Kreativlik
Səbirsizlik
İşə ciddi yanaşmamaq
Diqqətsizlik
Tədbirsizlik

117 İş yerlərində stresə təsir edən amillər neçə qrupda birləşir?

- 7
- 2
- 4
- 5
- 6

118 İnsanın psixoloji vəziyyəti hansı prosesdə inkişaf edir?

- Kadrların ixtisaslaşması prosesində
- İş yerlərinin təşkili prosesində
- Əmək fəaliyyəti prosesində
- Əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması prosesində
- Kadrların təhsilləndirilməsi prosesində

119 Peşə xəstəliklərinə səbəb olan sosial – psixoloji faktorlara aid deyil?

- İşçilərlə işgötürən tərəf arasında meydana gələn ixtişaşlar
- İş vaxtının artırılması
- İşçilər arasında yaranan destruktiv münaqışlar
- Həddindən artıq nəzarət altında işləmək
- Yüksək atmosfer təzyiqi

120 İnsan kapitalına qoyulan investisiya nəyə istiqamətləndirilir?

- İnsan kapitalının reallaşmasına və dəyişilməsinə
- İnsan kapitalının yerdəyişməsinə
- İnsan kapitalının saxlanması və inkişafına
- İnsan kapitalının istifadəsinə və dəyişilməsinə
- İnsan kapitalının optimallaşdırılmasına və yerdəyişməsinə

121 İstehsal zonalarında temperaturun normada saxlanması yollarına nə aiddir

- Şüalanmanın azaldılması
- Temperaturun tənzimlənməsi
- Suni mikroiqlim yaradılması
- Havanın tozlardan təmizlənməsi
- Havalandırma sisteminin olmaması

122 Təhlükəsizlik tədbirlərinə nə aiddir?

- Əmək rejiminin yaxşılaşdırılması tədbirləri
- İşçilərin əmək haqqının artırılması ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər
- Müəssisədə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması tədbirləri
- İş yerlərinin yaxşılaşdırılması tədbirləri
- İşçinin sosial müdafiəsi tədbirləri

123 Əmək şəraitinin sağlamlaşdırılmasına nə daxil deyil?

- Müəssisənin texniki-texnoloji təminatı
- Normal işıqlandırma səviyyəsinin təmin edilməsi
- Tikililərin və avadanlıqların zövqlə rənglənməsi
- İstehsal səs-küyünün və titrəyişin azaldılması
- İşçilərin fərdi xüsusi iş palтарları, qoruyucu vasitələrlə təmin edilməsi

124 İstehsal tikililərinin yüksək mədəniyyətinin əldə olunmasına nə daxildir?

- İstehsal sahələrinin təmərgüzləşməsi
- Ətraf mühitin qorunması
- İstehsal tikililərdə təmizlik və səliqə
- Əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması
- İstehsal zonasının müəyyən edilməsi

125 Əmək fəaliyyəti ilə bağlı psixi proseslərin əsasını nə təşkil edir?

- Əqli proseslər
- Zehni proseslər
- Kimyəvi proseslər

- Fizioloji proseslər
Özələlərin hərəkəti ilə bağlı proseslər

126 Müəssisədə təhlükəsizlik programının əsas məqsədi:

- İşin mürəkkəblik dərəcəsini azaltmaq
İşçilərin sağlamlığını təmin etmək
- İstehsal təhlükələrini aradan qaldırmaq
İşçiləri müvafiq ləvazimatlarla təmin etmək
İşçilərin sosial müdafiəsini təmin etmək

127 Müəssisədə qəbul olunmuş sağlamlıq programının əsas məqsədi:

- İş yerlərində attestasiyanın keçirilməsi
İşçinin emosional vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
İşçi ilə iş yeri arasında tarazlığın təmin olunması
- İşçinin işə qəbulu zamanı tibbi müayinəsi
İş yerlərinin hazırlıq səviyyəsinin yoxlanılması.

128 Peşə xəstəliklərinə səbəb olan amillər necə qrupda toplanır?

- 7
- 5
- 4
- 3
- 6

129 Əməyin mühafizəsi nədə öz əksini tapır?

- İş yerləri ilə işçinin əlaqələndirilməsində
- Sağlamlıq və təhlükəsizliyin əlaqələndirilməsində
Əmək şəraiti ilə iş yerlərinin əlaqələndirilməsində
İşçi ilə işin əlaqələndirilməsində
Əmək şəraiti və işin məzmunun əlaqələndirilməsində

130 Peşə təhsili alan insanlar əsasən hansı formada birləşirlər

- qeyri-leqlər formada
- şəxsi formada
- fərdi formada
- qrup formasında
- leqlər formada

131 Peşənin inkişafı istehsal olunan məhsulun rəqabətqabiliyyətinə necə təsir edir?

- sabitləşdirir
- tənzimləyir
- artırır
- zəiflədir
- dəyişkən edir

132 Peşənin inkişafına xüsusi diqqət hansı dövrdə artmışdır?

- iqtisadi tənəzzül dövründə
- siyasi böhran dövründə
- keçən əsrin əvvəllərində
- iqtisadi böhran dövründə
- ETT-nin sürətləndirilməsi dövründə

133 Peşənin inkişafı ictimai istehsalın hansı fazasında daha mühüm rol oynayır?

- məhsulun istehsalında
məhsulların realizə olunmasında
məhsulun istehlakında
məhsulun mübadiləsində
məhsulların bölgüsündə

134 Aparıcı təşkilatlar peşənin inkişafı ilə bağlı hansı fəaliyyəti həyata keçirirlər?

- sahibkarlıq fəaliyyətini
investisiya fəaliyyətini
inhisarçılığa qarşı fəaliyyət
indeksləşmə fəaliyyətini
məşgulluq fəaliyyətini

135 Dərəcə nədir?

- işin yerinə yetirilməsi bacarığıdır.
müəyyən sferada əldə edilmiş biliklərdir;
bilik və bacarığın differensiallaşdırılmasıdır;
- ixtisasa yiyələnmək səviyyəsidir;
yenilikləri qavramaq qabiliyyəti;

136 İxtisas nədir?

- işçilərin yerinə yetirdikləri işin mürəkkəblik səviyyəsinə görə fərqləndirilməsidir
- peşənin dərinləşməsi və ayrı-ayrı istiqamətlərə yönəlməsi;
biliklərin və yeniliklərin əldə olunması səviyyəsidir
fiziki cəhətdən daha ağır və çətin işləri yerinə yetirmək;
peşəni differensiallaşdırılmaq məqsədilə həyata keçirilən fəaliyyət

137 Peşə nədir?

- yeniliklərin əldə olunması ilə bağlı fəaliyyətdir
peşə təhsil almaqla müəyyən təcrübə toplamaq və ona müvafiq vəzifə tutmaqla baqlı anlayışdır;
yeni bilik və məlumat toplamaq məqsədi ilə həyata keçirilən fəaliyyətdir
insanın işi yerinə yetirmək və məhsuldarlığı artırmaq qabiliyyətidir;
- konkret fəaliyyəti yerinə yetirmək məqsədilə tələb olunan zehni biliklərin və təcrübənin məcmusunu əks etdirən anlayışdır

138 Intellektual əmək özündə nəyi cəmləşdirir?

- Məhsulun istehsalı və reallaşması ilə bağlı işləri
- Informasiyanın qəbulu və ötürülməsi ilə bağlı işləri
Kadr heyətinin hazırlığı və istifadəsi ilə bağlı işləri
İstehsalın təşkili və inkişafı ilə bağlı işləri
Xammalın əldə olunması və emalı ilə bağlı işləri

139 Sosial kapital dedikdə nə başa düşülür?

- Sahədaxili və sahədənkənar yaranan münasibətlər hesabına əmək kooperasiyasının təkmilləşməsi
Ölkədaxili və ölkədən kənar yaranan münasibətlər hesabına əldə olunan iqtisadi və siyasi imkanlar
Sexdaxili və sexdənkənar münasibətlər şəbəkəsi hesabına yaranan istehsal əlaqələrinin inkişafı
- Müəssisədaxili və müəssisədən kənar qarşılıqlı münasibətlər şəbəkəsi hesabına yaranan biliklər etiyatının formallaşması və yerdəyişməsi
Müəssisədaxili və müəssisədənkənar yaranan münasibətlər şəbəkəsi hesabına iş prosesinin təkmilləşdirilməsi

140 Tədqiqatçılar intellektual kapitalı neçə tərkib hissəsinə ayıırlar?

- 6
- 3
- 2
- 4
- 5

141 Struktur kapitalına nə aid deyil?

- Ticarət nişanları
- Maliyyə ehtiyatları
- Texniki və program təminatı
- Rabitə vasitələri
- Təşkilati struktur

142 Peşə təhsilinin əhəmiyyətinə nə daxil deyil:

- işçilərin istehsal proseslərini yüksək keyfiyyətlə yerinə yetirməsi.
- işçinin peşəkarlığının yüksəldilməsi və yeniliklər əldə etməsi
- əməkdaşların müəssisənin konkret bölməsində mövcud olan problemləri həll etməsi;
- təhsil alanın ixtisas səviyyəsinin yüksəlməsi
- əmək məhsuldarlığının artımı, zay məhsul istehsalının azaldılması;

143 İnsan kapitalının idarə edilməsi siyasətinə nə daxil deyil?

- işçilərin əmək haqqını tənzimləmək
- biliyin idarə edilməsi və resursların axtarılması;
- işçilərin qabiliyyətinin aşkar olunması və işin səmərəliliyinin yüksəldilməsi;
- təhsil programını və müəssisənin inkişafını tədqiq etmək;
- insan kapitalının inkişafını və ona investisiya qoyuluşunun əhəmiyyətini müəyyən etmək;

144 İnsan kapitalının reallaşması neçə istiqamət üzrə təmin olunur?

- 5
- 4
- 1
- 2
- 3

145 İşçi qüvvəsinin keyfiyyət səciyyələrinə aid deyil?

- Mədəni səviyyənin yüksəldilməsi
- Təbii keyfiyyətlər
- Peşəkar hazırlıq
- Maddi maraq
- Ixtisas səviyyəsi

146 Intellektual kapital əsasən nədə əks olunan kapitaldır?

- İnsanların dostluq və işgüzar münasibətlərində əks olunan kapitaldır
- Inanların həyat tərzində təcəssüm olunan kapitaldır
- İnsanların yaradıcılıq imkanlarında təcəssüm olunan kapitaldır
- İnsanların biliklərində, bacarıqlarında, təvrvübəsində, ixtisasında təcəssüm olunan kapitaldır
- İnsanların qurduqları münasibətlərdə, ünsiyyətdə əks olunan kapitaldır

147 İnsan kapitalı ilə əşyavi kapital arasındaki prinsipial fərqlərə aid deyil?

- İnsan kapitalı daha uzunmüddətli iqtisadi resurs xassəsinə malikdir
- İnsan kapitalı insana məxsusdur, onun şəxsi keyfiyyətidir
- İnsan kapitalı artırılma xüsusiyyətinə malikdir

İnsan kapitalı fiziki kapitaldan fərqli heç bir əlavə xərc qoyulmadan təkmilləşə bilər
 İnsan kapitalından fərqli olaraq fiziki kapitalda subordinasiya , tabeçilik mənafelər olmur

148 Peşə təhsilinin əhəmiyyətinə nə daxil deyil:

- əmək məhsuldarlığının artımı, zay məhsul istehsalının azaldılması;
- əməkdaşların müəssisənin konkret bölməsində mövcud olan problemləri həll etməsi; işçinin peşəkarlığının yüksəldilməsi və yeniliklər əldə etməsi
 təhsil alanın ixtisas səviyyəsinin yüksəlməsi
 işçilərin istehsal proseslərini yüksək keyfiyyətlə yerinə yetirməsi.

149 Təşkilatın inkişafı nəyi nəzərdə tutur?

- .əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadəni
- əməkdaşların peşəkarlığının və ixtisas səviyyəsinin artırılmasını
 .istehsal - funksional bölmələrin fəaliyyətinə nəzarəti
 təşkilatın fəaliyyətinin səmərəliliyinin yüksəldilməsini
 yeni ixtisasların mənimsənilməsini

150 Menecer strategiyanın işlənməsində əsasən hansı işi görür ?

- insan kapitalının ölçülüməsi metodlarını işləyib hazırlayır və əsaslandırır.
 strategiyanın işlənməsi üçün lazım olan materialları toplayır;
 insan resurslarının idarə edilməsinin mövcud vəziyyətini təhlil edir;
 yenilikləri və qabaqcıl təcrübəni öyrənir;
 işçilərin vəzifəyə uyğun gəlməsini . öyrənir;

151 İnsan kapitalının strategiyasına əsasən aid deyil

- idarəçilik qərarının qəbulu
 insanlar – təşkilatda işləyənlər;
 işçi proseslər - iş neçə yerinə yetirilir;
 idarəetmənin quruluşu;
- müəssisənin banklarla qurduğu əlaqə

152 İnsan kapitalının idarə edilməsinin əsas vəzifələrinə nə daxil deyil?

- daxili və xarici investisiyadan istifadə etməklə işin keyfiyyətini yüksəltmək;
 işçilərin təhsilinə və inkişafına investisiya qoyuluşunu planlaşdırmaq və həyata keçirmək;
- işçilərin vəzifə nomenklaturasını, təhlükəsizliyini təmin etmək;
 insan kapitalının ölçülüməsini həyata keçirmək
 yeniliyi mənimsəmək, bilik və qabiliyyəti inkişaf etdirmək

153 İnsan kapitalına qoyulan investisiya nəyə istiqamətləndirilir?

- İnsan kapitalının reallaşmasına və dəyişilməsinə
 İnsan kapitalının istifadəsinə və dəyişilməsinə
- İnsan kapitalının saxlanması və inkişafına
 İnsan kapitalının optimallaşdırılmasına və yerdəyişməsinə
 İnsan kapitalının yerdəyişməsinə

154 Peşə təhsili proqramının əsaslandırılmasında fəal iştirak etmə prosesində nə nəzərə alınır?

- təhsil proqramının mahiyyəti və məqsədi ilə tanış olmaq.
 yeniliklər və onların mənimsənilməsi;
 öz işini və vəzifəsini saxlamaq;
 yüksək vəzifə almaq;
 əmək haqqının artırılması;

155 Peşənin inkişafı dedikdə nə başa düşülür?

- əməkdaşın yeni istehsalat problemlərinin həllinə hazırlanması;
- peşə üzrə yeni biliklərin mənimşənilməsi;
- işçilərin peşə vərdişlərinin və iş qabiliyyətinin artırılması .
- işçinin biliyinin artırılması prosesidir;
- işçinin yeni istehsalat funksiyalarının və vəzifənin yerinə yetirilməsinə hazırlanması prosesidir;

156 Peşənin inkişafı sisteminə daxildir:

- ümumi təhsilin inkişafının planlaşdırılması;
- rahbər işçilərin seçilməsi və yerləşdirilməsi;
- peşə təhsilinin idarə edilməsi, kadr ehtiyatının hazırlanması, karyeranın inkişafı;
- fəhlə işçilərin seçilməsi və yerləşdirilməsi;
- əmək funksiyaların qovuşması imkanlarının aşkar edilməsi.

157 İnsan kapitalının idarə edilməsinin təşkili hansı məsələləri araşdırır?

- ümumi və fərdi təhsilin həyata keçirilməsi üçün müvafiq mühitin yaradılması.
- strateji məqsədə çatmaq üçün yeniliklər, onlara alışmaq, gizli bilikləri açmaq;
- aşkar olunmuş və olunmamış bilikləri qeyd almaq, onlardan effektli istifadə etmək;
- işçilərinin sosial-əmək tələbatının ödənilməsi
- səmərəliliyi, yenilikləri əldə etmək və təhsil mühitini yaratmaq;

158 İnsan kapitalının idarə edilməsi siyasətinə nə daxil deyil?

- işçilərin əmək haqqını tənzimləmək
- insan kapitalının inkişafını və ona investisiya qoyuluşunun əhəmiyyətini müəyyən etmək;
- biliyin idarə edilməsi və resursların axtarılması;
- işçilərin qabiliyyətinin aşkar olunması və işin səmərəliliyinin yüksəldilməsi;
- təhsil proqramını və müəssisənin inkişafını tədqiq etmək;

159 İnsan kapitalına investisiya qoyuluşu nəyə xidmət edir?

- məhsulların çeşidinin çoxalmasına
- insan kapitalının saxlanması və artırılmasına yönəldilir
- .işçilərin sosial müdafiəsinə
- iş yerlərinə xidmətin səviyyəsinin yüksəldilməsinə
- istehsalın təmərgüzləşməsinə

160 Müəssisədə əmək bölgüsü və kooperasiyasının məqsədinə aid deyil?

- İşçilərin zəruri olan əmək vərdişlərinə və dərin biliyə malik olmasını təmin etmək
- Məhsul istehsalının artırılmasını təmin etmək
- İşçilərin şəxsi maraqlarını təmin etmək
- Icraçıların fasılısız işləməsini təmin etmək
- İşçilərin iş vaxtından səmərəli istifadəsini təmin etmək

161 Əmək prosesi nədir?

- Əmək proseslərinin təkmilləşməsi üsuludur
- İş yerlərinin təşkili ünsürlərinin təhlili yollarıdır
- Əmək şəraitinin sağlamlaşdırılması istiqamətidir
- Məhsulun istehsalında istifadə olunan müxtəlif metodların məcmusudur
- Müəyyən istehsal əməliyyatını icra etmək üçün lazımlı olan əmək fəaliyyətinin məcmusudur

162 Peşə - ixtisas əmək bölgüsü nədə eks olunur?

- Fəhlələrin peşə və ixtisas qruplarına bölünməsi

- Fəhlələrin peşə və tarif dərəcələri üzrə bölünməsində
İşçilərin ixtisas üzrə qruplaşdırılmasında
Fəhlələrin yaş – cins tərkibi üzrə qruplaşdırılmasında
İşçilərin müəyyən qruplarda birləşməsində

163 Əməyin təşkilinin məqsədinə aid deyil:

- istehsal programlarını işləmək.
Əmək məhsuldarlığının artmasını təmin etmək.
iş vaxtı fondundan, maddi vəsaitlərdən səmərəli istifadə etmək.
insanın inkişafı üçün əlverişli şərait yaratmaq.
az əmək sərfi ilə çox məhsul istesal etmək.

164 Əmək intizamı nədir:

- işçinin əmək fəaliyyətinə münasibətinin təzahür formasıdır
İşçinin əmək prosesində fəallığıdır
əmək fəaliyyətində fəallıq prosesidir
əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasıdır
İşçilərin qarşılıqlı münasibətləridir

165 Əmək üsulu nədir?

- əmək əməliyyatlarının həyata keçirilmə üsuludur
Istehsal əməliyyatlarının həyata keçirilmə üsuludur
Mürəkkəb əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur
Sadə əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur
Sinxron əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur

166 Əmək prosesi dedikdə nə başa düşülür:

- əmək sərfinin təşkili
əmək fəaliyyətinin məcmusu
istehsal prosesinin məcmusu
istehsal fəaliyyətinin təzahür forması
istehsal prosesinin əsası

167 Əmək bölgüsü nəyi ifadə edir:

- əmək fəndlərinin təcrid edilməsini, əmək üsullarının yeniləşməsini
əmək növlərinin təcrid edilməsini, işçilərin ixtisaslaşdırılmasını
kadrların yerləşməsini, istehsalın təmərküzləşməsini
içərilərin təhsillənməsini, əmək fəndlərinin yeniləşməsini
iş yerlərinin ixtisaslaşmasını, kadrların yerləşməsini

168 Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası nəyin ünsürüdür?

- əməyin stimullaşdırılması vasitəsidir
əmək haqqının təşkili ünsürüdür
ictimai əməyin təşkili ünsürüdür
ictimai təkrar istehsalın fazasıdır
əməyin uyğunlaşma vasitəsidir

169 ƏET nəyi eks etdirir?

- əmək prosesinin üsulunu
əməyin bölgüsü və kooperasiyasını
əməyin nəhəndər qüvvəsini
əməyin təşkilinin yüksək mərhələsini

əmək vasitələrin cəmini

170 əET istiqamətlərinə aid deyil:

- istehsalın həcminin müəyyən olunması
kadrların hazırlığı və istehsalat təlimi
əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması
əmək üsulları və fəndlərinin səmərəliləşdirilməsi
əmək və istirahət rejiminin səmərəliləşdirilməsi

171 Müəssisə və təşkilatlarda idarəetmə səviyyələri hansılardır?

- xüsusi,fərdi,ümumi.
mikro,mezo,makro.
- aşağı, orta, yuxarı.
birinci,ikinci, üçüncü.
əsas,əlavə,köməkçi.

172 əmək normalarına aid deyil:

- texniki normalar.
say norması
xidmət norması.
hasılət norması.
idarəetmə norması.

173 əməyin elmi təşkilinin prinsiplərinə daxil deyil:

- sistemlilik
paralellik
qənaətlilik.
optimallıq
bərabərlik.

174 əmək bölgüsü və kooperasiya prosesinə təsir edən başlıca amil:

- erqonomika.
sənaye inqilabı.
informasiya texnologiyaları.
elmi-texniki tərəqqi.
insan –maşın sistemi.

175 Müəssisədə əmək kooperasiyası formasına aid deyil:

- briqadadaxili əmək kooperasiyası
ixtisaslaşmış sahələrin sexdaxili kooperasiyası
ixtisaslaşmış sexlərin sexlərarası kooperasiyası
müəssisələr arası kooperasiya
ixtisaslaşmış briqadalararası sahədaxili əmək kooperasiyası

176 Müəssisədə əmək bölgüsünün növlərinə aid deyil:

- peşə-ixtisas
təşkilati-texniki
texnoloji
funktional
əməliyyat

177 əməyin təşkili nəyin tərkib hissəsidir?

- əmək şəraitinin və əməyin mühafizəsinin texnoloji proseslərin təşkilinin əmək prosesinin səmərəliliyinin texniki-təşkilati prosesin
- istehsalın təşkilinin

178 Müəssisələrdə əET planının işlənib hazırlanması mərhələsinə aid deyil?

- Əməyin elmi təşkili planının tərtibatı
- Təhlil üsulunun tətbiq edilməsi
- Əməyin təşkili vəziyyətinin öyrənilməsi
- Hazırlıq
- Tədqiqat üsulunun tətbiq edilməsi

179 əməyin təşkilinin əsas prinsiplərinə aid deyil?

- Biznes planların yeniləşdirilməsi
- İşçilərin yaradıcı təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi
- Əmək şəraitinin sağlamlaşdırılması
- Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi hesabına işçilərin həyat səviyyəsinin ardıcıl olaraq yaxşılaşdırılmasının təmin edilməsi
- Şəxsi və kollektiv maddi marağın möhkəmləndirilməsi və düzgün əlaqələndirilməsi

180 Sənayedə əET üsullarının tətbiq edilməsinin ilk banisi kimdir?

- U. Tomas
- A. Maslou
- F. Teylor
- T. Parsons
- M. Veber

181 əET nin əmək üsulları və fəndləri istiqamətinə daxil deyil?

- Qabaqcıl üsul və fəndlərin tətbiq edilməsi
- Səmərəli əmək üsullarının layihələndirilməsi
- Qabaqcıl üsul və fəndlərin öyrənilməsi və seçilməsi
- Qabaqcıl üsul və fəndlərin təftiş
- Qabaqcıl üsul və fəndlər üzrə işçilərin təliminin həyata keçirilməsi

182 əET planı əsasən hansı tələbə cavab verməlidir?

- Qarışq olmalı və heyətin tərkibi nəzərə alınmaqla tərtib olunmalıdır
- Əhatəli olmalı və istehsal programına müvafiq tərtib edilməlidir
- Konkret olmalı və müəssisənin iş xüsusiyyətlərinə müvafiq halda tərtib edilməlidir
- Geniş miqyaslı olmalı və işçilərin xüsusiyyətlərinə müvafiq tərtib edilməlidir
- Geniş olmalı və texniki təhlükəsizlik qaydalarına uyğun tərtib olunmalıdır

183 Texnoloji əmək bölgüsü nə ilə əlaqədar deyil:

- Istehsal prosesinin hissələrə parçalanması
- Istehsal prosesinin ayrı – ayrı əməliyyatlara parçalanması
- Istehsal prosesinin fazalara parçalanması
- Istehsal prosesinin mərhələlərə parçalanması
- Istehsal prosesinin qruplara parçalanması

184 Müəssisədə əmək kooperasiyasının neçə forması vardır?

- 7
- 4
- 5

185 Müəssisədə əmək bölgüsünün neçə növü var?

- 4
- 5
- 3
- 2
- 7

186 əmək prosesi hansı prosesin bir hissəsidir?

- Texnoloji
- Iqtisadi
- Siyasi
- Psixoloji
- Sosial

187 Müəssisələrdə əməyin təşkilinin əsas, ilkin şərtlərinə aid deyil?

- Istehsal və satış programlarının işlənib hazırlanması
- Istehsalın texnoliyi prosesinin təşkili
- Istehsalın ixtisaslaşması və təmərgüzləşməsi
- İşçilərin mədəni – texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- Müəssisə və onun istehsal bölmələrinin müstəqilliyinin təmin edilməsi

188 əmək bölgüsü və kooperasiyasına əsasən nə təsir edir?

- ictimai partlayış
- ETT
- informasiya texnologiyaları
- sənaye inqilabı
- insan maşın sistemi

189 əET-nin tədbirlərinə nə daxil deyil?

- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi
- əmək fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi
- əmək müqavilələrinin tərtibinin optimallaşdırılması
- kadrların ixtisas səviyyəsinin artırılması
- əmək və istirahət rejiminin yaxşılaşdırılması

190 əməyin normalaşdırılmasının əsas vəzifələrinə aid olunmur:

- əmək haqqının təkmilləşdirilməsinə imkan yaratmaq
- əmək məhsuldarlığının ehtiyatlarının aşkar olunmasına şərait yaratmaq
- işçinin ixtisas səviyyəsinin artırılmasını stimullaşdırmaq
- ətraf mühitin yaxşılaşdırılmasına imkan yaratmaq
- əməyin istehsaldaxili planlaşdırılmasının əsasını təşkil etmək

191 əmək intizamının möhkəmləndirilməsi metodlarına aid deyil:

- maddi
- hüquqi
- təşkilati
- estetik
- mənəvi

192 ƏET ilə əməyin təşkili arasında əlaqə nədən ibarətdir?

- Üfüqi şəkildə əlaqəli anlayışlardır
- üzvü vəhdətlik təşkil edən anlayışlardır
- Bir-birinə qarşı qoyulan anlayışlardır
- Eyni mənə kəsb edən anlayışlardır
- Eyni səviyyəli anlayışlardır

193 ƏET təkmilləşməsi üzrə əsas tədbirləri neçə qrupa ayırmaq olar?

- 6
- 5
- 4
- 3
- 2

194 Əmək intizamı nədə eks olunur?

- işçinin əmək prosesində fəallıq səviyyəsində
- işçinin əmək fəaliyyətinə münasibətində
əmək fəaliyyətində iştirak səviyyəsində
əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasında .
işçilərin qarşılıqlı münasibətlərində

195 İş yerlərinin azalmasının əsas makroiqtisadi səbəbləri hansılardır?

- istehsalın ixtisaslaşması və əmək kooperasiyası
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının səviyyəsi
- istehsalın inkişaf səviyyəsi
- elmi- texniki tərəqqi və bazar münasibətlərinin formalaşması
əmək məhsuldarlığının və məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

196 Əməyin təşkilinin məqsədinə aid deyil:

- istehsal programlarını işləmək.
insanın inkişafi üçün əlverişli şərait yaratmaq.
iş vaxtı fondundan , maddi vəsaitlərdən səmərəli istifadə etmək.
əmək məhsuldarlığının artmasını təmin etmək.
az əmək sərfi ilə çox məhsul istesal etmək.

197 Əmək kooperasiyası nəyi ifadə edir?

- əmək fəndlərinin təcrid edilməsini, əmək üsullarının yeniləşməsini.
iş yerlərinin ixtisaslaşmasını ,kadrların yerləşməsini.
- əmək prosesinin ayrı-ayrı hissələrinin birləşməsini
kadrların yerləşməsini, istehsalın təmərgüzləşməsini.
işçilərin təhsillənməsini, əmək fəndlərinin yeniləşməsini.

198 Əməyin elmi təşkilinin əsas vəzifələri:

- texniki, istehsal, sosial
- texnoloji, istehsal, iqtisadi
- iqtisadi, psixofizioloji, sosial
elmi, texnoloji, təşkilati
təşkilati, texniki, iqtisadi

199 İş yerlərinin planirovkasının hansı növü var?

- bir mərhələli, çox mərhələli.

- daxili, xarici.
- açıq, qapalı.
- sadə,mürəkkəb.
- hərəkətli, stasionar.

200 Müəssisədə əmək bölgüsünün növlərinə aiddir:

- texnoloji, texniki, təşkilati, iqtisadi
- təşkilati, texnoloji, iqtisadi, əməliyyat
- texniki, funksional, peşə-ixtisas, təşkilati
- sosioloji, təşkilati, texniki, funksional
- funksional, texnoloji, əməliyyat, peşə-ixtisas

201 Əmək proseslərinə nə daxildir?

- məhsuldar quvvələr, əmək cisimləri, iş yerləri.
- əmək, əmək cismi, əmək alətləri
- təmərküzləşmə, əməliyyatlar, əmək fəndləri.
- xidmət, planlaşdırma, ixtisaslaşma.
- iş vaxtı, istehsalın təşkili, təchizat.

202 Əmək prosesi nəyi əks etdirir?

- istehsal prosesinin məcmudur.
- əmək fəaliyyətinin məcmusunu
- istehsal fəaliyyətinin təzahür formasıdır.
- əmək sərfinin təşkilidir.
- istehsal prosesinin əsasıdır.

203 Sənaye müəssisələrində əmək təşkilinin kollektiv formalarının inkişaf istiqamətlərinə aid deyil?

- Ixtisaslaşmış və kompleks briqadaların günlük briqadalara keçilməsi
- Əməyin fərdi təşkilindən məhsul buraxılışının son əməliyyatına görə əməyi ödənilən briqadalara keçilməsi
- İşçilərin fərdi fəaliyyətinin təşkilinin təkmilləşməsi
- Ixtisaslaşmış briqadalardan kompleks briqadalara keçilməsi
- Fərdi işdən prosesin bütün əməliyyatları üzrə briqadaya keçilməsi

204 Fəhlələr istehsal proseslərində daşıdıqları funksiyalara görə neçə yerə ayrıılır?

- 6
- 3
- 5
- 4
- 2

205 Müəssisələrdə əET planının işlənib hazırlanması neçə mərhələdə aparılır?

- 5
- 4
- 1
- 2
- 3

206 Müəssisələrdə bir neçə peşəyə yiylənmə formalarına aid deyil?

- e) Əsas istehsal işi ilə bərabər xidmət üzrə yardımçı işə yiylənmək
- Müxtəlif peşə və ixtisaslara aid olan istehsal işlərinə yiylənmək
- İşçilərin bir istiqamətdə fərdi hazırlığını təmin etmək
- Əsas işçini inzibati – texniki işə yönəltmək

Müxtəlif ixtisaslara aid olan avadanlığa xidmət üzrə işi bir sıra köməkçi işə yönəltmək

207 ƏET planını tərtib etmək üçün nə etmək lazımdır?

- İşin məzmununu öyrənmək və təhlil etmək
- Əməyin təşkilinin mövcud vəziyyətini öyrənmək və təhlil etmək
- Kadrların tərkibini öyrənmək və təhlil etmək
- Müvafiq planları öyrənmək və təhlil etmək
- İş yerlərinin təşkili səviyyəsini təhlil etmək

208 İstehsalat briqadası nədir?

- müstəqil təsərrüfat vahididir
- tam təsərrüfat hesablı müstəqil kollektivdir
- xidmətedici sahədir
- əmək kollektivinin ilkin həlqəsidir
- köməkçi təsərrüfatdır

209 İş yerlərində yorğunluğun azaldılmasına səbəb olan amillər necə qruplaşdırılır?

- texnoloji, əmək, səsioloji amillər
- texnoloji, ekoloji, əmək amilləri
- əmək, ekoloji, təşkilati amillər
- ekoloji, təşkilati, texnoloji amillər
- texnoloji, əmək, təşkilati amillər

210 Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası nəyin tərkib hissəsidir?

- əməyin stimullaşdırılmasının
- əməyə uyğunlaşmanın
- ictimai təkrar istehsalın
- ictimai əməyin təşkilinin
- əmək haqqının təşkilinin

211 Müəssisələrdə əmək bölgüsü öyrənilərkən nəzərə alınmalıdır əsas məsələlərə aid deyil?

- Avadanlığın texnoloji eynilik qrupu cəhətdən tərkibi
- İşçilərin cins tərkibi
- Istehsalın tipi
- Müəssisənin aid olduğu xalq təsrrüfatı sahəsi
- Texnoloji proseslərin xarakteri

212 Əməyin elmi təşkili nəyi nəzərdə tutur?

- təchizatın təşkilini
- əməyin təşkilinin bir hissəsini
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini
- əmək sferasının tədqiqini
- avadanlığın iş rejimini öyrənilməsi

213 İstehsal briqadalarının növlərinə aiddir:

- yaradıcı, mexaniki, səyyar.
- ixtisaslaşmış, kompleks, son məhsul üzrə fərdi, ənənəvi, növbə üzrə əməliyyat üzrə, istehsal, funksional.
- texniki, peşəkar, məqsədli.

214 Əməyin elmi təşkilinin tədbiq olunduğu məsələlərə aid deyil?

- əmək və istirahət rejiminin yaxşılaşdırılması
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi
- əmək münasibətlərinin optimallaşdırılması
- əmək fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi
- kadrların ixtisas səviyyəsinin artırılması

215 Əmək prosesi ilə istehsal prosesinin əlaqəsi:

- əmək prosesi istehsal prosesinin təməlidir.
- əmək prosesi istehsal prosesinin tərkib hissəsidir.
- əmək prosesi istehsal prosesinin iqtisadi əsasıdır.
- əmək prosesi istehsal prosesinin əsas ünsürüdür.
- əmək prosesi istehsal prosesinin sosial əsasıdır.

216 İş yerlərinin təşkili məsələlərinə nə aiddir?

- təhlükəsizlik, qənaətlilik, vahidlik
- səmərəlilik, məqsədlilik, dəqiqlik
- sosial, iqtisadi, psixoloji
- planirovka, təchizat, xidmət, ixtisaslaşma
- motivləşdirmə, təmilləşdirmə, təminat

217 Əmək kooperasiyası nədir?

- əmək prosesinin əsasıdır.
- istehsal prosesidir.
- istehsal əlaqəsi formasıdır.
- sosial – iqtisadi fəaliyyət növüdür.
- birgə fəaliyyət növüdür.

218 Funksional əmək bölgüsü nədir?

- istehsal prosesinin tərkib hissələrinə ayrılmasıdır.
- işçilərin istehsalda rolunu müəyyən edir.
- istehsalın hissələrə ayrılmışdır.
- fəhlələrin peşə-ixtisas üzrə bölünməsidir.
- Əməyin növləri üzrə bölgüsüdür

219 Əmək intizamının əlaqədar olduğu sosial normalara aid deyil?

- Etik normalar
- Inzibati – hüquqi normalar
- Texniki normalar
- İstehsal - əmək normaları
- Mənəvi normalar

220 Intizamın əsas növlərinə aid deyil?

- Maliyyə intizamı
- Əmək intizamı
- Dövlət intizamı
- Hərbi intizam
- Sənaye intizamı

221 Sosial normalaların növlərinə aid deyil?

- Mənəvi normalar
- Adət - ənənə normaları
- Hüquqi normalar

- Texniki normalar
- Ictimai təşkilatların normaları

222 A.Masloun tələbatlar nəzəriyyəsi -nə görə neçə növ tələbat mövcuddur?

- 4
- 5
- 6
- 3
- 7

223 İnzibati nəzarət kim tərəfindən aparılır?

- mühəndislər tərəfindən
- işçilər tərəfindən
- bələdiyyə tərəfindən
- icra hakimiyyəti tərəfindən
- hakimiyyət səlahiyyətlərinə malik yuxarı təşkilatlar tərəfindən

224 Sosial nəzarətin növlərinə aid deyil:

- ictimai təşkilatların nəzarəti
- inzibati sosial nəzarət
- sosial-iqtisadi nəzarət
- özünə nəzarət
- qrup sosial nəzarəti

225 Iqtisadi davranışın xarakterini formalasdırıran əsas amillərə aid deyil:

- Iqtisadi
- Sosial
- Texniki
- Ekoloji
- Psixoloji

226 Sosial normativlərə aid deyil?

- Istehlak normativləri
- Sosial - əmək normativləri
- Bölgü normativləri
- Qiymətlə bağlı normativlər
- Istehsal normativləri

227 İşçinin əmək davranışına aid deyil:

- Konkret nəticəyə nail olmağın metodları və vasitələri
- Predmet - məqsədli istiqamət
- Məkan – zaman perspektivli məqsədə nail olmaq istiqaməti
- Əmək davranışını xəttinin reallaşdırılması konteksti
- Subyektivizmin şəxsi həyatda əsas rol oynaması

228 Mənafelərin növlərinə aid deyil?

- Sosial
- Iqtisadi
- Mənəvi
- Siyasi
- Estetik

229 Əmək intizamı nə ilə bağlı deyil?

- Insan amili
- İnsanın gündəlik davranışları
- Əmək normaları
- Əməyə münasibət
- Maliyyə planı

230 Əməyə uyğunlaşma prosesində neçə tərəf iştirak edir?

- 6
- 3
- 4
- 5
- 2

231 Motivləşmə özündə nəyi əks etdirir?

- işçilərin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsini
- əmək fəaliyyətinin əsaslandırılması
- sosial davranışa meyletməni
- davranışın daxili vadaredicilərinin formallaşmasını
- əməyə münasibətin formallaşmasını

232 Neçə növ sosial qrup nəzarəti mövcuddur?

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

233 Davranış motivlərinin beş qrupa ayrılmasının elmi əsaslarını kim işləmişdir?

- A.Maslou
- K.Alderfer
- D.Maklelland
- A.Smit
- F.Qersberq

234 Sosial nəzarətin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- kadr axıcılığının azaldılmasındadır
- sosial proseslərin vəhdətliyinin və bütövlüyünün tənzimləməkdən kollektivin stabilliyinin artmasındadır
- işçilərin keyfiyyət tərkibinin yaxşılaşdırılmasındadır
- işçilərin tələbatlarının təmin edilməsindədir

235 Norma-stereotip hansı normalara aiddir?

- əmək kollektivin ənənəvi davranış normaları
- əmək fəaliyyətinin nəticəsinin qiymətilə bağlı normalar
- istehsal normaları
- əmək normaları
- istifadə olunan texnoloji prosesləri üzrə texnoloji normalar

236 Norma-tələb nədir?

əmək normalardır

- etalon normalardır
- istehlak normalardır
- ənənəvi normalardır
- istehsal normalardır

237 İşçinin yeni peşə statu zamanı baş verən davranış hansı əmək davranışına aiddir?

- adaptasiyalı-uyğunlaşdırıcı davranış
- innovasiya davranışı
- subordinasiyalı davranış
- məqsədli-funksional davranış
- destruktiv davranış

238 D.Mak-Qeqorun əməyin motivasiya nəzəriyyəsi nədən ibarətdir?

- Z nəzəriyyəsi, Y nəzəriyyəsi
- X nəzəriyyəsi, Z nəzəriyyəsi
- X nəzəriyyəsi, S nəzəriyyəsi
- X nəzəriyyəsi, Y nəzəriyyəsi
- Y nəzəriyyəsi, Z nəzəriyyəsi

239 A.Maslou nəzəriyyəsində hörmət və özünə hörmət nə ilə bağlıdır?

- mənzilə olan tələbatla
- yaratıcı fəaliyyətlə
- sosial prestijlə, yüksək statusa malik olmaqla
- fizioloji tələbatla
- mənəvi tələbatla

240 A.Maslou nəzəriyyəsində fizioloji tələbat nə ilə bağlıdır?

- sosial prestiji ilə
- insanın fiziki mövcudluğu ilə (qida, sağlamlıq, inkişaf)
- həyatın təhlükəsizliyi ilə
- qabiliyyətin inkişafı ilə
- sosial ehtiyaclarının ödənilməsi ilə

241 A.Masloun tələbatlar nəzəriyyəsi -ndə hansı tələbat ilk və ən vacib hesab olunur?

- təhlükəsizlik tələbatdır
- prestij tələbatdır
- fizioloji tələbatdır
- sosial tələbatdır
- əməyə tələbatdır

242 Sosial nəzarətin funksiyalarına daxildir:

- əmək intizamını möhkəmləndirmə, təşkiletmə, planlaşdırma
- planlaşdırma, optimallaşdırma, səmərələşdirmə
- qiymətləndirmə, stimullaşdırma, əmək intizamını möhkəmləndirmə
- stimullaşdırma, nəzarət, mükafatlandırma
- təşkiletmə, optimallaşdırma, qiymətləndirmə

243 Sosial nəzarətin əmək intizamını möhkəmləndirmə funksiyası nə ilə bağlıdır:

- keyfiyyətli məhsulun istehsalına yönəldilib
- əmək məhsuldarlığının artırılmasına yönəldilib
- yüksək ixtisaslı fəhlələrin cəlbini ilə bağlıdır
- qeyri-ixtisas üzrə işləyənlərin işdən çıxarılması ilə bağlıdır

- kollektivdə yüksək əmək intizamının təmin olunması ilə bağlıdır

244 Sosial normalar hansı funksiyaları icra edir?

- stimullaşdırıcı, planlaşdırıcı
- təşkiledici, toplayıcı
- toplayıcı, stimullaşdırıcı
- macburedici, stimullaşdırıcı
- qiymətləndirici, məcburedici

245 A.Maslou nəzəriyyəsində təhlükəsizliyə tələbat əsasən nə ilə bağlıdır?

- sosial prestijlə
- istirahətlə
- özünə inamlı
- həyatın qorunması
- yaradıcı fəaliyyətlə

246 A.Maslou nəzəriyyəsində potensialı reallaşdırmaq tələbatı əsasən nə ilə bağlıdır:

- həyatın qorunması ilə
- qida tələbatı ilə
- istirahətə tələbatla
- yaradıcı fəaliyyətlə
- sağlıqlılıqla

247 D.Mak-Qreqorun X nəzəriyyəsi hansı insana aiddir:

- intizamlı insanlara
- səmərəli insana
- iqtisadi insana
- sosial insanlara
- optimist insanlara

248 D.Mak-Qreqorun Y nəzəriyyəsi hansı insana aiddir?

- sosial
- iqtisadi
- məhsuldar
- mənəvi
- intellektual

249 Əməyə münasibətin mahiyyəti əsasən nədən ibarətdir?

- əməyin normalaşdırılması üzrə fəaliyyətin həyata keçirilməsindən
- əmək haqqının ödənilməsinə yanaşmadan
- əməkdən məmənnun qalmadan
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsinin müəyyən olunmasından
- əməyə yaradıcı yanaşmadan

250 Kollektivdə sosial normalar necə formalaşır?

- istehsal normalarını əsasında
- işçilərin sosial vəziyyətinin müəyyən olunması əsasında
- kollektivin dəyərləri əsasında
- əməyin normalaşdırılması əsasında
- istehsal programının müəyyən olunması əsasında

251 Sosial nəzarət nəyə xidmət edir?

- işçilərin, sosial qrupların normal əmək davranışından kənarlaşma meyllerinin qarşısını almağa kollektivin, onun üzvlərinin fəaliyyətinin planlaşdırılmasına işçilərin əmək haqqısının artırılmasına işçilərin məhsuldarlığını artırmağa işçilərin şəxsi həyatını yaxşılaşdırmağa

252 Sosial nəzarət anlayışı elmə ilk dəfə kim tərəfindən daxil edilmişdir?

- Emil Dürkheim
- Robert Paru
- Oqyust Kont
- Qabriyel Tard
- Edvard Ross

253 İlk tələbat özündə neçə xassəni birləşdirir?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

254 Əmək davranışı necə müəyyən olunur?

- əməyə münasibətin proqnozlaşdırılması kimi
- əməyə münasibətin qiymətləndirilməsi kimi
- əməyə münasibətin tənzimlənməsi kimi
- əməyə münasibətin planlaşdırılması kimi
- əməyə münasibətin xarici ifadəsi kimi

255 Əmək davranışının əsas formalarına aid deyil?

- Innovasiya davranışı
- Məqsədli, funksional davranış
- Destruktiv davranış
- Iddialı davranış
- Adaptasiyalı – uyğunlaşdırıcı davranış

256 Sosial nəzarət kənarlaşma meyllerinin qarşısı alır fikri hansı sosioloqa məxsusdur?

- T. Parsons
- D. Landberq
- M. Beber
- Y. Tomas
- F. Znanetski

257 Sosial normaların əsas neçə növü var?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

258 Sosial nəzarətin sanksiyalar baxımından ikili – xassəli roluna aiddir?

- Pozitiv və subyektiv stimullaşdırıcı rolü
- Siyasi – iqtisadi stimullaşdırıcı rolü
- Sosial və psixoloji stimullaşdırıcı rolü

- Situativ və neqativ stimullaşdırıcı rolü
Ictimai – iqtisadi stimullaşdırıcı rolü

259 Tələbat anlayışının əsas aspektlərinə aid deyil?

- Texniki
- Maddi
- Sosial – sinfi
- Siyasi – ideoloji
- Sosioloji

260 Sosial nəzarətin funksiyalar baxımından neçə xassəli rolü vardır?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

261 Demokrat rəhbərin öz işçisi haqqındaki düşüncələri hansı idarəetmə nəzəriyyəsinin əsasını təşkil edir?

- Y
- X
- Z
- N
- H

262 Avtokrat rəhbərin öz işçisi haqqındaki düşüncələri hansı idarəetmə nəzəriyyəsinin əsasını təşkil edir?

- H
- X
- Z
- N
- Y

263 D.Mak-Qreqorun Y nəzəriyyəsi nin əsas müddəalarına görə insanlar:

- işguzardırılar, intizamlıdırlar, çalışqandırılar
- işlərindən zövq alırlar, çalışqandırılar
- öz işlərindən məmənndlərlər, məhsuldardırılar
- öz işlərindən məmənndlərlər, kənar nəzarət lazımdır, onları humanist idarə etmək lazımdır
- öz işlərindən razıdlılar, özlərini idarə edirlər, onlara yüksək əmək haqqı lazımdır

264 D.Mak-Qreqorun X nəzəriyyəsi nin əsas müddəalarına görə:

- insanlar fəaliyyət göstərmir, böyük əmək haqqı istəyir
- insanlar tənbəldirlər, pul qazanmaq istəmirlər
- insanlar fəaldırılar, öz-özlərinə nəzarət edirlər
- insanlar işguzardırılar, aktivdirlər, çalışqandırılar
- insanlar tənbəldirlər, fəaliyyət göstərmirlər, onları məcbur etmək lazımdır

265 Alderferin tələbat nəzəriyyəsi hansı qruplardan ibarətdir?

- şəxsi inkişaf; maddi tələbat; təhlükəsizliyə tələbat
- yaşama, mövcud olma; sosial tələbat; şəxsi inkişaf
- yaşama, mövcud olma; maddi tələbat; şəxsi inkişaf
- şəxsi inkişaf; təhlükəsizlik; mənəvi inkişaf
- mövcud olma; yaşama; şəxsi tələbat

266 Tələbat mahiyyətcə necə izah olunur?

- işçilərin maddi marağının əsasını təşkil edir
- insanların maddi maraqları ilə bağlıdır
- insanların mənəvi dəyərləri ilə bağlıdır
- işçilərin obyektiv maddi və mənəvi maraqları ilə bağlı olan reallıqdır
- insanlar təsir edən xarici qüvvədir

267 Əmək motivasiyası dedikdə nə başa düşülür?

- işçiyyə təsir göstərən xarici qüvvələrin məcmusudur
- işçiyyə hərəkətedici təsir göstərən daxili tələbatların məcmusudur
- insanı hərəkətə gətirən ilahi qüvvədir
- mənəvi dəyərlərin məcmusudur
- işçiyyə təsir edən xarici və daxili qüvvələrin məcmusudur

268 İnsan davranışının öyrənilməsində əsas məqsəd nədir?

- münasibətləri yaxşılaşdırmaq
- əmək məhsuldarlığını artırmaq
- işçilərin mənəviyyatını başa düşmək
- işçilərin davranışını idarə etmək
- işçinin hərəkətlərinin əsas səbəbini başa düşmək

269 Sosial normaların məqsədi nədir?

- əmək normalarını tənzimləmək
- texnoloji prosesləri tənzimləmək
- kollektivdə müsbət iqlim yaratmaq
- istehsal proseslərinə nəzarət etmək
- əmək davranışını tənzimləmək

270 Sosial nəzarətin stimullaşdırma funksiyasının mahiyyəti nədən ibarətdir?

- işçilərin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasına təsir etməkdən
- işçilərin əmək haqqının artırılmasına yönəldilməsindən
- əmək davranışını tənzimləmək məqsədilə həyata keçirilən təsir reaksiyasından
- iş vaxtı itkilərin azalmasına təsir etməkdən
- iş vaxtından daha səmərəli istifadəsinə təsir etməkdən

271 Sosial nəzarətin qiymətləndirmə funksiyasının mahiyyəti nədən ibarətdir?

- işçilərin əmək intizamı yoxlanılır
- işçilərin iş qabiliyyəti qiymətləndirilir
- işçilərin hərəkətləri ilə əmək kollektivində mövcud davranış qaydaları müqaisə edilir
- işçilərin davranışları bir-biri ilə müqayisə edilir
- işçilərin davranış qanuna uyğunluğu yoxlanılır

272 Sosial nəzarət nə deməkdir?

- işçilərlə menecerlər arasında münasibətlərin tənzimlənməsidir
- kollektivdə qəbul olunmuş norma və qaydalara işçilərin əmək davranışının uyğun gəlməsinin təmin edilməsidir
- işçilərin münasibətinlərinin tənzimlənməsidir
- işçilər-maşınlar sistem daxilində yaranan münasibətlərin tənzimlənməsidir
- işçilərlə sahibkarlar arasında münasibətlərin tənzimlənməsidir

273 Sosial normativlərin hazırlanmasına qarşı irəli sürülən tələblərə aid deyil:

- Qənaətlilik

- Sistemlilik
- Komplekslilik
- Mütərəqqilik
- Sosial normativlərin reallığı

274 Kadr siyasəti kim tərəfindən həyata keçirilir?

- Kadr xidmətinin işçiləri tərəfindən
- Mühasibatın işçiləri tərəfindən
- Rəhbər işçilər tərəfindən
- Köməkçi işçilər tərəfindən
- Istehsal heyəti tərəfindən

275 Kadr siyasəti kim tərəfindən formalaşır?

- Təşkilatın mütəxəssisləri
- Təşkilatın işçiləri
- Təşkilatın rəhbərliyi
- Təşkilatın tərəfdaları
- Təşkilatın məsləhətçiləri

276 Strateji idarəetmə dedikdə nə başa düşülür?

- təşkilatın fəaliyyət taktikası
- ortamüddətli və qısamüddətli perspektivə istiqamətlənmə
- realizə olunmasından gəlir əldə etmək məqsədilə məhsul və xidmətlərin istehsalı
- uzunmüddətli perspektivə istiqamətlənmə
- ehtiyatlardan səmərəli istifadə yollarının müəyyən edilməsi

277 Təşkilatda insan resurslarının strateji planlaşdırılması dedikdə nə başa düşülür?

- planlaşdırma metodlarının seçilməsi prosesidir
- heyətə olan tələbatın və onun ödənilməsi yollarının müəyyən edilməsi
- müxtəlif növ ehtiyatlara olan tələbatın ödənilməsi prosesidir
- müxtəlif təyinatlı planların məcmusudur
- heyətin planlaşdırma metodlarının məcmusudur

278 Mütəxəssislər və qulluqçuların sayını hesablaşdıqda hansı göstəricidən istifadə edilmir:

- normanın yerinə yetirilməsi əmsalı;
- bütün işlərin əmək tutumu;
- vaxt və istehsal norması;
- bir işçinin səmərəli iş vaxtı fondu;
- işlə yüklenmənin optimallığı əmsalı;

279 Heyətin keyfiyyət tələblərini hansı göstərici xarakterizə etmir:

- ixtisaslar;
- peşələr;
- bölmələr üzrə heyətin say nisbəti.
- dərəcələr;
- kateqoriyalar;

280 Operativ planın işlənməsində hansı məlumat lazım deyil:

- iş vaxtı itkişəri ilə bağlı
- heyətin daimi tərkibi haqqında;
- heyətin quruluşu haqqında
- kadr axıcılığı haqqında

- heyətin ixtisası və yaşı haqqında

281 Kadr planlaşdırmanın əsas vəzifəsi nədən ibarətdir:

- peşə yeniliklərini mənimşə üçün şərat yaratmaq
əmək məhsuldarlığını yüksəltmək;
- işçilərin maraqlarını təmin etmək və məqsədə çatmaq;
məhsulun əmək tutumunu azaltmaq
kadrların ixtisas səviyyəsini yüksəltmək

282 Kadr planlaşdırmasının məqsədi nədir:

- məhsuldarlıq və əmək motivləri cəhətdən işçilərin qabiliyyətini aşkar etmək
- işçilərə qabiliyyətindən, meyllərindən və təjribəsindən asılı iş yerlərini təklif etmək;
normal əmək şəraiti yaratmaq;
təşkilatın rəqabət qabiliyyətini artırmaq.
iş yerlərinin sayını artırmaq;

283 Kadr planlaşdırılmasının neçə səviyyəsi var?

- 6
- 4
- 2
- 3
- 5

284 Operativ kadr planlaşdırılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil:

- Heyətdən istifadənin planlaşdırılması
- Heyətin azad olunmasının və ixtisar olunmasının planlaşdırılması
- Heyətə tələbatın planlaşdırılması
- Heyətin şəxsi maraqlarının planlaşdırılması
- Heyətin cəlb olunmasının və uyğunlaşdırılmasının planlaşdırılması

285 Heyətlə iş üzrə operativ planının məzmunu:

- təşkilatın heyəti ilə bağlı bütün işlərini əhatə edir;
- kadrlarla iş üzrə kompleks tədbirlərin və hər bir işçinin məqsədini müəyyən edir;
maddi vəsaitin növü, miqdarı, istifadə vaxtı əks etdirir
məqsədin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan konkret tədbirləri əhatə edir
operativ kadr planlaşdırılması qısa müddətliliyi ilə xarakterizə olunur;

286 Taktiki planlaşdırmanın mahiyyəti nədən ibarətdir:

- təşkilatın texnika sahəsindəki siyasetinin işlənməsindən
kadr üzrə tədbirlərin uzunmüddətli həlli yollarını müəyyən etməkdən
tədbirlərin sistem şəkildə təqdim olunmasından
bütün növ xərclərin və vaxt sərfinin müəyyən olunmasından
- kadr strategiyasının konkret problemlərinin həlli yollarını müəyyən etməkdən

287 Məqsədin planlaşdırılmasında nəzərə alınan əsas prinsiplərə aiddir:

- əmək haqqının təşkili prinsipləri.
- təşkilatın yaranması prinsipləri;
- əməyin təşkili prinsipləri;
- təşkilatın və heyətin işinin səmərəliliyi prinsipləri;
- hüquq normalarının və kadr siyasetinin ilkin prinsipləri;

288 Təşkilatın inkişafında nəzərə alınan xarici amillərə aiddir:

- heyətin idarəetmə sisteminin səmərəliliyi
 təşkilatın maliyyə ehtiyatlarının məcmusu
 təşkilatın əmək potensialının formallaşması
 təşkilatın fəaliyyətində istifadə olunan informasiya texnologiyaları
- biznes mühitin təhlili

289 Rəqabətdə üstünlük təşkil etmə dedikdə nə başa düşülür?

- konkret fəaliyyətin nəzərdə tutulmuş programlarının çoxluq təşkil etməsi
- firmanın rəqibləri ilə müqayisədə onun üstünlüyünü müəyyən edən əlamətlərin çoxluq təşkil etməsi
 məqsədə çatmaq üçün istifadə olunan planların çoxluq təşkil etməsi
 təşkilatın mövcudluğunu müəyyən edən atributların çoxluq təşkil etməsi
 təşkilatın ehtiyatlarından istifadədə istifadə olunan üsulların çoxluq təşkil etməsi

290 Vaxtamuzd fəhlələrin sayını hesablaşdırıqda hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- vaxt norması
 işin əmək tutumu;
 iş vaxtı fondu
 xidmət norması
- say norması

291 Heyətə tələbatın hesablanmasında hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- normanın yerinə yetirilməsi əmsali
- ixtisas dərəcələri
 fəhlələrin plan sayı;
 işin əmək tutumu;
 bir işçinin iş vaxtı fondu;

292 İşə qəbul zamanı hansı mənbədən çox istifadə edilmir?

- şəxsi müraciət
 ali məktəblər
- digər müəssisələrdən işə qəbul
 kütləvi informasiya vasitələri
 işədüzəltmə agentlikləri

293 Kadr müsabiqəsinin neçə mərhələsi var?

- 6
 2
 ● 3
 4
 5

294 Heyətin qiymətləndirilməsi zamanı nəzərə alınan prinsiplərə aid deyil?

- Proqnozun mümkünlüyü
 Obyektivlik
 Etibarlılıq
- Qənaətlilik
 Fəaliyyətə münasibətin dəqiqliyi

295 Heyətə tələbatın hesablanmasıının əsas mərhələsinə aid deyil?

- Heyətin ailə tərkibinin təhlili
 Kadrlara tələbatın ödənilməsinə təsir edən təşkilatın müxtəlif növ planlarının təhlili
 Planlaşdırılan dövr üzrə heyətə kəmiyyət və keyfiyyət tələbatının hesablanması

Planlaşdırılan dövrdə heyətin kəmiyyət və keyfiyyət üzrə faktiki vəziyyətinin müəyyən edilməsi
Heyətin statistikasının təhlili

296 Məqsədin müəyyənləşdirilməsi hansı prosesdən keçmir?

- Məqsədin seçilməsi
- Məqsədin axtarılması
- Məqsədin təhlili və dəqiqləşdirilməsi
- Məqsədin optimallaşdırılması
- Məqsədin reallaşdırılması imkanının qiymətləndirilməsi

297 Kadr planlaşdırmasına hansı məsələ aid deyil?

- kadrların inkişafına hansı yolla nail olmaq olar.
- hansı ixtisasdan nə qədər işçi harada nə vaxt istifadə olunmalıdır;
- sosial zərər vurmadan artıq işçiləri azad etmək, yeni işçiləri hansı yolla işə cəlb etmək olar
- işçinin çalışdığı iş yeri necə təşkil olunmalıdır
- heyətin qabiliyyəti ilə əlaqədar onlardan daha yaxşı necə istifadə etmək olar

298 Məqsədin müəyyənləşdirilməsinə hansı proseslər aid deyil?

- məqsədin dəqiqləşdirilməsi;
- məqsədin axtarılması;
- məqsədin layihələşdirilməsi
- məqsədin seçilməsi;
- məqsədin təhlili

299 Strateji planlaşdırmanın əsas vəzifəsi:

- işin keyfiyyətinin yüksəldilməsi;
- kənar amillərdən asılılığın aşkar edilməsi
- əsas məqamların müəyyən olunması
- inkişafın əsas istiqamətlərinin müəyyən olunması və təhlili
- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

300 Kadr planlaşdırılmasının ilk mərhələsində hansı məlumatlardan istifadə edilmir?

- işlərin sayı və əmək haqqı;
- mövcud və planlaşdırılmış iş yerlərinin sayı;
- boş vəzifənin tutulması planı
- ştat cədvəli;
- texniki-təşkilati fəaliyyətin göstəriciləri

301 Heyətə tələbatın hesablanmasında hansı mərhələ yoxdur?

- heyətin peşə-ixtisas tərkibinin təhlili
- kadrlarla əlaqədər müxtəlif planların təhlili;
- heyətin yaş tərkibinin təhlili
- heyətin funksional quruluşunun təhlili;
- heyətin kəmiyyət və keyfiyyət tərkibinin müəyyən edilməsi

302 İşəmuzd fəhlələrin sayını hesablaşdırıldıqda hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- normanın yerinə yetirilməsi səviyyəsi.
- istehsal norması;
- xidmət norması;
- məhsulun əmək tutumu;
- bir işçinin iş vaxtı fondu;

303 Xidmət fəhlələrinin sayını hesablaşdırıqda hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- əmək məhsuldarlığı
növbənin davamı;
xidmət norması;
yerinə yetirilən işlərin həcmi.
avadanlığa xidmət norması;

304 Vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalına çəkilən vaxtın miqdarı nəyin göstəricisidir?

- məhsulun maya dəyərinin
məhsulun həcminin
əmək haqqının
- əmək məhsuldarlığının
əmək intensivliyinin

305 Minimum əmək sərfi ilə maksimum məhsul istehsal etmək nəyi xarakterizə edir?

- əmək məhsuldarlığını
məhsulun həcmini
əmək tutumunu
əmək intensivliyini
məhsulun maya dəyərini

306 Əmək məhsuldarlığının artımı ilk növbədə nədə eks olunur?

- məhsul istehsalının həcminin artmasında
fəhlələrin sayının artmasında
müəssisələrin istehsal sahələrinin artmasında
əmək haqqının artmasında
işçilərin sayının artmasında

307 Əməyin intensivliyi necə müəyyən olunur?

- sərf olunan əməyin kəmiyyətinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- sərf olunan əməyin kəmiyyətinin işlənmiş vaxtın miqdarına nisbəti kimi
sərf olunan əməyin kəmiyyətinin istehsal olunan məhsulun miqdarına nisbəti kimi
sərf olunan əməyin kəmiyyətinin heyətin sayına nisbəti kimi
sərf olunan əməyin kəmiyyətinin hazır məhsula nisbəti kimi

308 İşçinin əmək sərfi onun əməyinin intensivliyi arttıkça necə dəyişilir?

- dəyişkən olur
azalır
- artır
dəyişilmir
qeyri-müəyyən olur

309 Əməyin intensivliyi vaxt vahidi ərzində sərf edilən əməyin miqdarının artması ilə necə əlaqədardır?

- paraleldir
- düz mütənasibdir
tərs mütənasibdir
bir-birilə əlaqəli deyil
qeyri-müəyyəndir

310 Əmək məhsuldarlığı müəssisənin gəlirinə necə təsir edir?

- gəliri tənzimləyir

- birbaşa gəliri müəyyənləşdirir
gəlirləri differensiallaşdırır
gəlirə dolayı təsir edir
gəlirləri bölüşdürür

311 Fərdi əmək məhsuldarlığı nədir?

- sadə əməyin məhsuldarlığıdır
mürəkkəb əməyin məhsuldarlığıdır
əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır
kollektiv əməyin məhsuldarlığıdır
- canlı əməyin məhsuldarlığıdır

312 İctimai əmək məhsuldarlığı nədir?

- mürəkkəb əməyin məhsuldarlığıdır
kollektiv əməyin məhsuldarlığı
canlı əməyin məhsuldarlığıdır
əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır
- canlı və əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır

313 əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulları hansılardır?

- induksiya, optimallaşdırma, natural
natural, optimallaşdırma, induksiya
əmək, optimallaşdırma, induksiya
- natural, əmək, dəyər
optimallaşdırma, dəyər, natural

314 əmək məhsuldarlığının formaları:

- fərdi və ictimai
ictimai və kollektiv
fərdi və kollektiv
iqtisadi və ictimai
fərdi və iqtisadi

315 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi ehtiyatlarının təsnifatlaşdırılmasına aid deyil:

- Siyasi vəziyyətin yaxşılaşdırılması üzrə
Intensivlik dərəcəsi üzrə
Istifadə yeri üzrə
Mobillik dərəcəsi üzrə
Əmək prosesinin elementlərindən istifadə üzrə

316 Müəssisələrdə əmək intizamının müəyyən olunması yollarına aid deyil:

- əmək məcəlləsi
müəssisədaxili əmək qaydaları
İş və fasilə vaxtını müəyyən edən iş qrafikləri
İşə davamiyəti eks etdirən qeydiyyatın aparılması
- İnsan hüquqları haqqında deklarasiya

317 əmək məhsuldarlığının artırılmasının sair amillərinə aid deyil:

- Əmək şəraiti
Istehsalın quruluşunun dəyişilməsi
- İşçilərin mədəni – texniki və təhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi
Təbii şərait

Qiymətin əmələ gəlməsi prinsiplərinin müəyyən edilməsi

318 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun əsasını nə təşkil edir?

- pul formasında ölçü vahidləri
- erqonomik ölçü vahidləri
- statistik ölçü vahidləri
- əmək ölçü vahidləri
- natural ölçü vahidləri

319 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun əsasını nə təşkil edir?

- istehsal olunan məhsulun keyfiyyət ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun natural formada ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun əmtəə forması
- istehsal olunan məhsulun kəmiyyət ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsi

320 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiqinin əsasını nə təşkil edir?

- müəssisədaxili münasibətlərin quruluşu
- müəssisədə əməyin normalaşdırma səviyyəsi
- müəssisədə iş yerlərinin təşkili səviyyəsi
- müəssisədə işçi qüvvəsinin ixtisas səviyyəsi
- müəssisədə iş yerlərinə xidmətin səmərəli təşkili

321 Saf məhsul necə müəyyən olunur?

- ümmumi məhsul çıxılsın idarəetmə heyətinin saxlanmasına çəkilən xərclər
- ümmumi məhsul çıxılsın əməyin mühafizə tədbirlərinə ayrılan vəsait
- ümmumi məhsul çıxılsın istehsalatda bütün maddi məsrəflər
- ümmumi məhsul çıxılsın onun realizə olunmasına sərf olunan məsrəflər
- ümmumi məhsul çıxılsın iş qüvvəsinin saxlanmasına çəkilən xərclər

322 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiq olunma sahəsi məhdudiyyət baxımından necədir:

- məhduddur
- əhatəlidir
- müəyyəndir
- qeyri-müəyyəndir
- məhdudiyyət qoyulmur

323 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq olunma sahəsi məhdudiyyət baxımından necədir:

- məhdudiyyət qoyulmayıb
- məhduddur
- qarışiq
- geniş
- dar

324 ETT-nin təsiri nəticəsində istehsalda baş verən müsbət dəyişikliklərə aid deyil:

- stimullaşdırma sistemləri yeniləşir
- istehsal kombinələşir
- istehsal mərkəzləşir
- istehsalın ərazi üzrə yerləşməsi təkmilləşir
- ixtisaslaşma dərinləşir

325 Əməyin ölçülməsinin göstəricilər sistemində əsas göstərici hansıdır?

- hasılat norması göstəricisi
- iş vaxtı göstəricisi
- əmək tutumluluğu göstəricisi
- fərdi əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- işçilərin say tərkibi göstəriciləri

326 İstehsalın səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- əmək məhsuldarlığı
- məhsulun maya dəyəri
- mənfəət
- əməyin səmərəliliyi
- rentabellik

327 Əmələgelmə miqyasına görə əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatlarına aid deyildir:

- Region və ərazidaxili
- Ümumi xalq təsərrüfatı
- Sahə
- Sahələrarası
- Müəssisə və sexdaxili

328 Bütün günü iş vaxtı itkilərinə aid deyil:

- təşkilati-texniki səbəblər üzündən
- xəstəlik üzündən
- müdiriyyətin icazəsinə görə
- bütün günü boş dayanmalar
- proqullar

329 Əmək məhsuldarlığının səviyyəsinə təsir edən amillərə aid deyil:

- iş vaxtının davamı
- iş vaxtından istifadə səviyyəsi
- məhsulun keyfiyyət səviyyəsi
- istehsalın texnoloji səviyyəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

330 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq dairəsi:

- istehsalın bütün səviyyələrində tətbiq olunur
- eynicinsli məhsul istehsalında tətbiq olunur
- yalnız sənayedə tətbiq olunur
- yalnız kənd təsərrüfatında tətbiq olunur
- müəssisədaxili bölmələrdə tətbiq olunur

331 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiq dairəsi:

- müəssisədaxili bölmələrdə tətbiq olunur
- istehsalın bütün səviyyələrində tətbiq olunur
- yalnız kənd təsərrüfatında tətbiq olunur
- eynicinsli məhsul istehsalında tətbiq olunur
- yalnız sənayedə tətbiq olunur

332 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız sənayedə tətbiq olunur

- müəssisədaxili bölmələrdə tətbiq olunur
- eynicinsli məhsul istehsalında tətbiq olunur
istehsalın bütün səviyyələrində tətbiq olunur
yalnız kənd təsərrüfatında tətbiq olunur

333 Əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatları necə müəyyən edilir?

- əməyin intensivliyi və əməyin mürəkkəbliyi arşındakı fərq kimi
əməyin məhsuldar qüvvəsi və məhsulun maya dəyəri arasındakı fərq kimi
- əməyin məhsuldar qüvvəsi ilə əmək məhsuldarlığının səviyyəsi arasındakı fərq kimi
məhsulun maya dəyəri ilə onun qiyməti arasındakı fərq kimi
mürəkkəb və sadə əmək arasındaki fərq kimi

334 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri istiqamət baxımından əsasən hansı qruplara ayrılır?

- sosial-iqtisadi, elmi-texniki, təşkilati
maddi-texniki, iqtisadi-təşkilati, sosial-psixoloji
maddi-texniki, texniki-təşkilati, sosial
texnoloji-socioloji, təşkilati, ictimai-iqtisadi
təşkilati-texniki, maddi-texnimçi, sair

335 Əmək məhsuldarlığı nədir?

- əməyin intensivliyini xarakterizə edir
əməyin məhsuldar qüvvəsidir
əməyin təşkili səviyyəsidir
- əmək sərfinin səmərəlilik dərəcəsidir
iqtisadi artımın göstəricisidir

336 Əmək məhsuldarlığının ölçülüməsinin natural üsulunun çatışmayan cəhəti hansıdır?

- hasilat səviyyəsindən asılı olması
tətbiq dairəsinin məhdud olması
normativ bazanın səviyyəsindən asılı olması
əməyin təşkili səviyyəsindən asılı olması
əmək normalarından asılı olması

337 İş vaxtı itkilərinin azaldılması ehtiyatları hansı qrup əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatlarına daxildir?

- əmək məhsuldarlığının artırılmasının müəssisədaxili ehtiyatları
əmək məhsuldarlığının sahələrarası ehtiyatları
əmək məhsuldarlığının artırılmasının xalq təsərrüfatı miqyaslı ehtiyatları
əmək məhsuldarlığının artırılmasının sahə ehtiyatları
əmək məhsuldarlığının artırılmasının rayon ehtiyatları

338 Əmək məhsuldarlığının ölçülüməsinin dəyər üsulunun əsas nöqsanları:

- əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır
əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır
- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındakı nisbətdən asılıdır
normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır
tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız eyni cinsli məhsullar istehsalında istifadə olunur

339 Əmək məhsuldarlığının ölçülüməsinin əmək üsulunun əsas nöqsanları:

- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındakı nisbətdən asılıdır
əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır

- əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır
- tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız eyni cinsli məhsullar istehsalında istifadə olunur
- normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır

340 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun əsas nöqsanları:

- əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır.
- tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız eyni cinsli məhsullar istehsalında istifadə olunur
- normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır
- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındaki nisbətdən asılıdır
- əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır

341 Əmək məhsuldarlığının səviyyəsinin əsas göstəriciləri:

- vaxt norması və xidmət norması
- istehsal norması və əmək tutumu
- məhsulun maya dəyəri və xalis gəlir
- mənfəət və rentabellik
- məhsulun həcmi və say norması

342 Fəaliyyət sahələrinə (dairəsinə) görə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amillərinə aid deyil:

- ərazidaxili amillər
- xalq təsərrüfatı miqyasında fəaliyyət göstərən və bütün xalq təsərrüfatı üçün eyni olan amillər
- bilavasitə iş yerlərində fəaliyyət göstərən amillər
- istehsaldaxili amillər
- sahə və sahələrarası amillər

343 Əmək məhsuldarlığının əməkdən istifadə ilə əlaqədar ehtiyatlarına daxildir

- işçilərin tərkibinin yaxşılaşdırılması, məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması və istehsalın təşkilindən asılı olan ehtiyatlar
- iş vaxtı fondu, işçillərin tərkibinin yaxşılaşdırılması və məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatları
- əmək tutumunun aşağı salınması, iş vaxtı fondu və məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatları
- əmək tutumunun aşağı salınması, iş vaxtı fondu və işçilərin tərkibinin yaxşılaşdırılması ehtiyatları
- əmək tutumunun aşağı salınması, işçilərin tərkibinin yaxşılaşdırılması və məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatları

344 İstehsal prosesində iştirak etmə sahəsindəki fərqdən asılı olaraq, əmək məhsuldarlığı ehtiyatlarına aid deyil

- enerji resurslarından istifadə
- əməkdən istifadə
- əmək cisimlərindən stifadə ilə əlaqədar
- əmək alətlərindən istifadə
- iş vaxtından istifadə

345 Əməyin məhsuldar qüvvəsi nədir?

- əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsuludur
- əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatıdır
- əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatıdır
- əmək məhsuldarlığının artırılmasının potensial imkanıdır
- əmək məhsuldarlığının artırılmasının yüksəldilməsi amilidir

346 Müəssisələrdə yenilikçilərin qabaqcıl istehsalat təcrübəsinin əhəmiyyətinə görə bölündüyü qruplara aid deyil:

Sexdaxili təşəbbüsler

- Yenilikçilərin sahələrarası təşəbbüsleri
- Yenilikçilərin sahə təşəbbüsleri
- Müəssisədaxili təşəbbüsler
- Qrupdaxili təşəbbüsler

347 Kimyalaşdırmanın ictimai əməyə qənaət nöqteyi – nəzərindən əhəmiyyətinə aid deyil:

- Sənayenin xammal bazasının genişlənməsi
- Yeni məhsul növlərinin yaradılması
- Mövcud texnoloji proseslərin və istehsalın intensivləşdirilməsi
- ETT- nin sürətlənməsi
- Məhsulun keyfiyyətinin yüksəlməsi və dəyərinin aşağı salınması

348 Heyətin qiymətləndirilməsində hansı prinsipdən istifadə olunmur:

- komplekslik
- obyektivlik ;
- etibarlılıq ;
- dəqiqlik;
- planlılıq;

349 İş qüvvəsinin dəyərinin hansı hədləri vardı?

- yuxarı və maksimal
- aşağı və orta
- aşağı və yuxarı
- yuxarı və orta
- orta və minimal

350 Əmək haqqı bazar iqtisadiyyatı şəraitində nəyi eks etdirir?

- istehsal edilmiş məhsulların dəyərini
- iş qüvvəsi dəyəri və qiymətinin çevrilmiş formasını
- istehlak edilmiş xidmətlərin dəyəri
- hazır məhsulların dəyərini
- istehlak edilmiş məhsulların dəyərini

351 Vaxtamuzd əmək haqqının sistemlərinə aiddir:

- sadəvə akkord
- sadə və mütərəqqi
- sadə və qeyri-müstəqim
- sadə və müstəqim
- sadə və mükafatlı

352 Tarif əmsalı nəyin göstəricisidir?

- sonrakı və əvvəlki tarif dərəcələri üzrə tarif maaşlarının nisbət göstəricisidir
- işçilərin gündüz və aylıq əmək haqqındaki fərqlərin göstəricisidir
- aylıq və saatlıq əmək haqqındaki fərqlərin göstəricisidir
- illik və günlük əmək haqqındaki fərqlərin göstəricisidir
- yarım illik və aylıq əmək haqqındaki fərqlərin göstəricisidir

353 Tarif cədvəli özündə nəyi eks etdirir?

- tarif dərəcələrinin və tarif maaşlarının məcmusu
- tarif dərəcələrinin məcmusunu
- tarif dərəcələrinin və tarif əmsallarının məcmusunu
- tarif əmsallarının məcmusu

tarif maaşlarının və iş vaxtı normalarının məcmusunu

354 Real əmək haqqının iqtisadi mahiyyəti necə müəyyən olunur?

- ay ərzində alınan mal və xidmətlərin miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan mal və xidmətlərin miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan malların miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan xidmətlərin miqdarı kimi
- ay ərzində alınan malların miqdarı kimi

355 İş qüvvəsinin qiyməti necə müəyyən olunur?

- işçinin iş qüvvəsinin və onun ailəsinin təkrar istehsalına çəkilən xərclərlə
- işçinin sağlamlığına xərclərlə
- işçinin peşə qabiliyyətinin inkişafına çəkilən xərclərlə
- işçinin təhsil almasına çəkilən xərclərlə
- işçinin ixtisasının artırılmasına çəkilən xərclərlə

356 Əmək haqqının iqtisadi məzmunu hansı münasibətlərdə əks olunur?

- qulluqçular və menecerlər arasında yaranan münasibətlərdə
- müəssisənin sahibi ilə muzdlu işçi arasında yaranan münasibətlərdə
- müəssisənin işçiləri arasında münasibətlərdə
- menecerlər arasında münasibətlərdə
- fəhlə və qulluqçular arasında münasibətlərdə

357 Akkord işəmuzd əmək haqqı sistemi daha çox hansı sahələrdə tətbiq edilir?

- kənd təsərrüfatında və sənayedə
- sənaye və ticarətdə
- ticarət və məişət
- qeyri-istehsal sahələrdə
- tikintidə və nəqliyyatda

358 İşəmuzd əmək haqqı sisteminə aid deyil:

- stimullaşdırıcı
- müstəqim
- mükafatlı
- mütəraqqi
- qeyri-müstəqim

359 Əmək haqqının əsas formaları hansılardır?

- kollektiv və fərdi
- vaxtamuzd və işəmuzd
- müstəqim və qeyri-müstəqim
- gündəlik və aylıq
- mütəraqqi və mükafatlı

360 Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsi neçə dərəcədən ibarətdir?

- 20
- 19
- 23
- 15
- 25

361 Tarif-ixtisas sorğu kitabçaları neçə bölmədən ibarətdir?

- 5
- 3
- 4
- 6
- 2

362 Əmək haqqı nödir?

- dəyərin pulla ifadəsidir
- iş vaxtının dəyəridir
- iş qüvvəsinin qiymətidir
- əməyin səmərəliliyinin nəticəsidir
- məhsulun qiymətidir

363 Əməyin ödənilməsinin təşkili prinsiplərinə aid deyil:

- bərabər əməyə görə bərabər haqqın verilməsi prinsipi.
- əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinin nəzərə alınması prinsipi.
- əməyin intensivliyi prinsipi.
- əmək şəraitinin nəzərə alınması prinsipi.
- işçilərin tərkibinin nəzərə alınması prinsipi.

364 Əmək haqqının həyat səviyyəsi baxımından hansı növləri var?

- vaxtamuzd və işəmuzd əmək haqqı
- fərdi və xüsusi əmək haqqı
- nominal və real əmək haqqı
- fərdi və xüsusi əmək haqqı
- müstəqim və q-müstəqim əmək haqqı

365 Aşağıdakılardan hansı heyətin seçilməsi mərhələsinə aid deyil?

- Nəzərdə tutulan vəzifə ilə namizədlərin keyfiyyətlərini müqayisə etmək
- Vakant pozisiya üçün uyğun gələn namizədlər haqqında məlumat toplamaq
- Vakant pozisiya üçün uyğun gələn namizədlər haqqında toplanan məlumatları təhlil etmək
- Namizədlərin hazırlıq keçməsini təmin etmək
- Uyğun gələn namizədi vəzifəyə təyin etmək

366 Kadrların işgüzar keyfiyyətlərini, qabiliyyətini müəyyən edən metodlara aid deyil:

- İşçilərin yaddaşını və təfəkkürünü müəyyənləşdirmək üçün testləşdirmə
- Sosial məsələlər üzrə anketin doldurulması
- Qrup halında müzakirələrin keçiriləsi
- Idarəetmə situasiyalarının tədqiqi
- Analitik və sintetik təhlilin aparılması

367 Kadrlar seçilərkən nəzərə alınan fizioloji tələblərə aiddir:

- Hərəkətin dəqiqliyi, fiziki səy
- Qulağın tələb olunan eşitmə qabiliyyəti, hərəkətin əlaqələndirilməsi
- Fiziki səy, iş rejiminə dözümlülük
- Gözün tələb olunan görmə qabiliyyəti, işdə ahəngdarlığın vəziyyəti
- Hərəkətin xarakteri, orqanizmin hissətmə qabiliyyəti

368 Kadrlar yerləşdirilərkən aşağıdakılardan hansı məsələlər nəzərə alınır?

- Istifadə edilən avadanlıqların yenilənməsi, təşkilatın imici
- İşçinin peşə-ixtisasından istifadə imkanı, əmək məhsuldarlığının artırılması
- İşçilərə qarşı irəli sürülən tələblər, təşkilatın mənafeyi, əməyin təşkili

- Normativ sənədlər, işçinin işgüzar keyfiyyətləri, təşkilatın mənafeyi
İşçinin keyfiyyətlərinin icra ediləcək fəaliyyətin xarakterinə nə dərəcədə uyğun gəlməsi, əmək şraiti

369 Aşağıdılardan hansı seçim prosesinin mərhələlərinə aid deyil?

- Namizədlərin təhsilinin və təcrübəsinin qiymətləndirilməsi
- Bacarıq və səriştənin testlə yoxlanması
- Müsahibənin aparılması
- Namizədlərin şəxsi keyfiyyətlərinin qiymətləndirilməsi
- Yaxşı namizədin seçilməsinə dair qərarın verilməsi

370 Kadrlar seçilərkən əməl olunan prinsiplərə aid deyil:

- Rəhbər işçinin yenidən hazırlığının təmin olunması
- Rəhbər işçinin idarəetmə obyektinin rəhbərlik səviyyəsinə uyğunluğu
- Yaşlı rəhbər işçi ilə gənc kadrların düzgün əlaqələndirilməsi
- Rəhbər iş, vəzifəyə namizədin uyğunluğu
- Rəhbər işcidə olan müsbət keyfiyyətlərlə onun tabeçiliyində olan işçilərin yaxşı keyfiyyətlərinin əlaqələndirilməsi

371 Heyətin toplanması zamanı müvafiq plana uyğun olaraq ilk növbədə nə aydınlaşdırılır?

- Əməyin ödənilməsi şərtləri
- Yeni işçilərin təhsili və iş təcrübəsi
- Yeni işçilərin qabiliyyəti və təhsili
- Yeni işçilərin sayı və ixtisası
- İş yerlərinin sayı

372 Tarif- ixtisas sorğu kitabçıları nəyin təşkili ünsürüdür?

- Ictimai əməyin təşkilinin .
- İş yerlərinin təşkilinin
- tarif sisteminin
- əməyin təşkilinin
- Istehsal sisteminin .

373 Mükafatlandırmaın hansı formaları var?

- Ümumi və xüsusi
- fərdi və kollektiv
birbaşa və dolayı.
əsas və əlavə .
- İşəmuzd və vaxtamuzd.

374 Əmək haqqı formalarının seçimində nə nəzərə alınır?

- əmək cismi.
- əməyin təşkilinin və əməyin xüsusiyyətləri.
- texnologiyaların xüsusiyyətləri.
- avadanlığın xüsusiyyətləri.
- işin keyfiyyəti.

375 Əmək haqqının strukturuna nə daxil deyil?

- işəmuzd və vaxtamuzd əlavələr.
- əlavələr və konpensasiyalar.
- nadbavkalar (stimullaşdırıcı əlavə)
- əmək haqqının tarif hissəsi.
- mükafatlar.

376 Mühəndis-texniki işçilərin və idarəedən heyətin əmək haqqısı neçə hissədən ibarətdir?

- 6
- 4
- 2
- 5
- 3

377 Tarif cədvəli nəyi müəyyən edir?

- Əməyin intensivliyini.
- Əmək haqqının sistemlərini
- Əməyin kəmiyyətini.
- Əməyin tarif üzrə ödənilməsi nisbəti və ya fərqini.
- Əməyin normalaşdırılmasını.

378 Əmək haqqının təşkili ünsürləri:

- əməyin ödənilməsi fondu, tarif sistemi, əməyin təşkili
mükaatlandırma, tarif sistemi, əməyin qiymətləndirilməsi
- əmək haqqının forma və sistemləri, əməyin normalaşdırılması, tarif sistemi
əməyin təşkili, əməyin stimullaşdırılması, tarif sistemi
əməyin motivləşdirilməsi, məyin normalaşdırılması, əmək haqqı fondu

379 Əmək haqqının təşkili prinsiplərinə aiddir:

- .əməyin çəvikliyi
- əməyin uçotu .
- qənaətlilik
- əməyin keyfiyyəti və kəmiyyəti
- əməyin planlaşdırılması

380 Birinci dərəcəli fəhlənin tarif maaşı hansı səviyyədə müəyyən edilir?

- yaşayış minimumu
- minimum əmək haqqı
yoxsulluq həddi
minimum istehlak səbəti
orta aylıq əmək haqqı

381 Əməyin kəmiyyəti nə ilə ölçülür?

- vaxt norması
- məhsulun kəmiyyəti
- işlənilmiş iş vaxtının miqdarı
iş gününün uzunluğu
istehsal norması

382 Əmək haqqı cəmiyyət üçün gəlirdir, ...

- müəssisə üçün mənfəətdir
- işçi qüvvəsinin əməyinin tam dəyəridir
- müəssisə üçün xərcdir
müəssisə üçün də gəlirdir
həm də cəmiyyət üçün xərcdir

383 Məşgulluq probleminin həlli dövlət səviyyəsində hansı təşkilatın üzərinə düşür?

- məşgulluğun kommersiya agentlikləri

- boş məşğulluq idarəsi
- əmək yarmarkaları
- regionlar üzrə məşğulluq mərkəzləri
- əmək birjaları

384 Nominal əmək haqqının iqtisadi mahiyyəti necə müəyyən olunur?

- isçinin peşə inkişafi üçün ona ayrılan pul vəsaitinin məbləği
- yerinə yetirilmiş işə görə işçiye ödənilən pul vəsaitinin məbləği kimi
rübün sonunda işçinin aldığı pul vəsaitinin məbləği kimi
ilin sonunda işçinin aldığı pul vəsaitinin məbləği kimi
iş gününün sonunda işçiye ödənilən pul vəsaitinin məbləği kimi

385 əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən xarici amillərə aid deyil:

- milli məclisin qərarları və əmək bazarının qanunları
- beynəlxalq aktlar və sazişlər
müvafiq sərəncamlar və əmək bazarının vəziyyəti
dövlətin qanunvericilik aktları
dövlət tənzimlənməsi və həmkarların təsiri

386 əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinin əsas funksiyası:

- mənecərlərin minimum əmək haqqının səviyyəsinin müəyyən edilməsi
rəhbər işçilər üçün əmək haqqının maksimum səviyyəsinin müəyyən olunması
- bütün işçilər üçün əmək haqqının minimum səviyyəsinin müəyyən olunması
fəhlələrin əmək haqqının maksimum səviyyəsinin müəyyən olunması
əmək haqqının maksimum səviyyəsinin müəyyən edilməsi

387 əmək haqqının stimullaşdırma funksiyası nəyə xidmət edir?

- səmərəliliyin və peşəkarlığın artırılmasını stimullaşdırır
istehsal olunan məhsulun artırılmasını stimullaşdırır
işçinin ümumi təhsil səviyyəsinin artırılmasını stimullaşdırır
işçinin ixtisasının artırılmasını stimullaşdırır
zay məhsulun azalmasını stimullaşdırır

388 əmək haqqının tənzimləmə funksiyası nəyə xidmət edir?

- gəlirlərin və investisiyaların tənzimləyicisi kimi çıxış edir
xidmətlərə tələbatın tənzimləyicisi kimi çıxış edir
- alıcılıq qabiliyyətinin tənzimləyicisi kimi çıxış edir
əmtəə tələbatın tənzimləyicisi kimi çıxış edir
gəlirlərin və yiğiminin tənzimləyicisi kimi çıxış edir

389 əməyin normalaşdırılmasının əsas funksiyası:

- qulluqçuların sərf etdiyi əməyin kəmiyyətini müəyyən edir
- işçilərin sərf etdikləri əməyin kəmiyyətini müəyyən edir
işçilərin əmək haqqını differensiallaşdırır
işçilərin əmək haqqını müəyyən edər
fəhlələrin sərf etdiyi əməyin kəmiyyətini müəyyən edir

390 Tarif sisteminin əsas funksiyasını göstərin:

- müəssisələrin bölməleri üzrə işçilərin differensiallaşması
- fəhlələrin istehsal etdiyi məhsulun həcmində görə differensiallaşması
- işçilərin əmək sərfiyyatı üzrə differensiallaşması
- işçilərin əmək haqqı üzrə differensiallaşması

- işçilərin sərf etdiyi əməyin mürəkkəbliyinə görə differensiallaşması

391 Əmək haqqının forma və sistemlərinin əsas təyinatını göstərin:

- sərf olunan əməyin kəmiyyət və keyfiyyət fərqlərini müəyyən etməkdir
 sərf olunan əməyin kəmiyyət və keyfiyyət məsrəflərini nəzərə almaqla işəmuzd əmək haqqını müəyyən etmək
 sərf olunan əməyin kəmiyyət və keyfiyyət məsrəflərini nəzərə almaqla vaxtamuzd əmək haqqını müəyyən etməkdir
 sərf olunan əməyin kəmiyyət və keyfiyyət məsrəflərini müəyyən etməkdir
 • sərf olunan əməyin kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini nəzərə alaraq əmək haqqının hesablama və tətbiqi qaydasını müəyyən etməkdir

392 Hər hansı dərəcənin tarif maaşı necə müəyyən olunur?

- müvafiq dərəcədən olan fəhlənin tarif əmsalını yeddinci dərəcədən olan fəhlənin tarif maaşına vurmaqla
 müvafiq dərəcədən olan fəhlənin tarif əmsalını beşinci dərəcədən olan fəhlənin tarif maaşına vurmaqla
 müvafiq dərəcənin tarif maaşını üçüncü dərəcədən olan fəhlənin tarif əmsalına vurmaqla
 • müvafiq dərəcədən olan fəhlənin tarif əmsalını birinci dərəcədən olan fəhlənin tarif maaşına vurmaqla
 müvafiq dərəcədən olan fəhlənin tarif əmsalını axırıncı dərəcədən olan fəhlənin tarif maaşına vurmaqla

393 Rayon əmsalinin əsas funksiyası nədən ibarətdir?

- rayon yerlərində sərf olunan əmək məsrəflərində fərqlərin ödənilməsindən
 əməyin keyfiyyətindəki fərqlərin ödənilməsindən
 • rayon və regionlar üzrə həyatın dəyərindəki mövcud fərqlərə görə işçilərə əlavə xərclərin ödənilməsindən
 əmək məsrəflərindəki fərqlərin ödənilməsi
 iqtisadi zonalar üzrə əməyin kəmiyyətinə görə fərqlərin ödənilməsindən

394 Vaxtamuzd əmək haqqının hesablanmasında istifadə olunan əsas göstəricilər:

- tarif maaşı və yerinə yetirilən işin həcmi
 tarif maaşı və hasilat norması
 tarif maaşı və tarif dərəcəsi
 • tarif maaşı və işlənmmiş iş saatlarının miqdarı
 tarif maaşı və xidmət norması

395 Fəhlələrin işəmuzd əmək haqqının hesablanmasında istifadə olunan əsas göstəricilərə aiddir:

- işəmuzd hasilat norması və xidmətlərin həcmi
 işəmuzd hasilat norması və müvafiq tarif maaşı
 • işəmuzd hasilatnorması və işin həcmi
 işəmuzd hasilat norması və tarif maaşı
 işəmuzd hasilat norması və tarif əmsali

396 Əmək haqqının differensiallaşdırılmasının təyinatı nədən ibarətdir?

- hasilatın və istehsal programının yerinə yetirilməsinin stimullaşdırılmasından
 əmək məhsuldarlığının vəəmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasının stimullaşdırılmasından
 işin keyfiyyətinin və işçilərin stimullaşdırılmasından
 işçinin ixtisasının yüksəldilməsinin və uyğunlaşma prosesinin stimullaşdırılmasından ibarətdir
 • əmək məhsuldarlığının və işçinin ixtisasının yüksəldilməsinin stimullaşdırılmasından

397 Əməyin ödənilməsində hansı forma üstünlük təşkil edir?

- işəmuzd - mükafatlı forması üstünlük təşkil edir
 kollektiv formaları üstünlük təşkil edir
 briqada forması üstünlük təşkil edir
 işəmuzd forması üstünlük təşkil edir
 • vaxtamuzd forması üstünlük təşkil edir

398 Məhsulun iş qiyməti necə müəyyən olunur?

- müvafiq tarif maaşından əvvəlki dərəcədən olan fəhlənin tarif maaşını çıxmaqla dərəcənin tarif maaşını vaxt normasına vurmaqla, istehsal normasına bölməklə vəzifə maaşını vaxt normasına vurmaqla və ya istehsal normasına bölməklə
- tarif maaşını vaxt normasına vurmaqla və ya istehsal normasına bölməklə müvafiq dərəcənin tarif maaşını hasilat normasına vurmaqla

399 İşəmuzd-mütərəqqi əmək haqqı sistemində hansı iş qiymətləri tətbiq edilir?

- sabit və artan iş qiymətləri
- artan və azalan iş qiymətləri
- sabit və dəyişən iş qiymətləri
- dəyişən və artan iş qiymətləri
- sabit və azalan iş qiymətləri

400 Mükafatlandırmada əsasən hansı məsələ nəzərə alınır?

- mükafatlandırma göstəricilərini müəyyən edən heyətin sayı
- mükafatın sex, sahə, peşəvə ayrı-ayrı işlər üzrə konkret həcmi
- mükafatlandırma şərtləri
- mükafatlandırma göstəriciləri və amilləri
- mükafatların verilməsi qaydaları və müddəti

401 İşçinin fizioloji tələbatının ödənilməsi nəyin əsasında müəyyən olunur?

- işçinin himayəsində olanların yaşayış vasitəleri ilə təmin edilməsi əsasında
- işçinin həyatı üçün zəruri olan yaşayış vasitələrinin dəyəri əsasında
- işçinin sosial-demoqrafik əlamətlərini nəzərə alaraq istehlak səbətinin dəyəri əsasında
- işçinin istehsal etdiyi məhsulun dəyəri əsasında
- işçinin ailəsi üçün zəruri olan yaşayış vasitələrinin dəyəri əsasında

402 İqtisadi cəhətdən zəif inkişaf etmiş ölkələrdə iş qüvvəsinin dəyəri əsasən hansı həddə müəyyən olunur?

- fiziki
- orta
- yuxarı
- aşağı
- sosial

403 İnkışaf etmiş ölkələrdə iş qüvvəsinin dəyəri əsasən hansı səviyyədə müəyyən edilir?

- sosial
- orta
- yuxarı
- aşağı
- fiziki

404 Əmək haqqı işçilərin maddi və mənəvi rifahlara olan tələbatının ödənilməsi ilə bağlı onların hansı qabiliyyətini artırır?

- alıcılıq imkanlarını
- zehni qüvvəsini
- mənəvi dəyərlərini
- fiziki sağlamlığını
- yaradıcılıq imkanlarını

405 Sadə vaxtamuzd sisteminde əmək haqqı necə müəyyən olunur?

- fəhlənin sərf etdiyi enerjinin miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin istehsal etdiyi məhsulun miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin sərfetdiyi əməyin miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin sərf etdiyi faktiki vaxtın miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin istifadə etdiyi texnologiya və tarif maaşı əsasında

406 Akkord işəmuzd əmək haqqı sistemi daha çox hansı sahələrdə tətbiq edilir?

- kənd təsərrüfatında və sənayedə
- qeyri-istehsal sahələrdə
- ticarət və məişət
- sənaye və ticarətdə
- tikintidə və nəqliyyatda

407 Fəhlənin müstəqim əmək haqqı necə müəyyən edilir?

- vaxt normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- say normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- hasilat normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- iş qiymətini istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- xidmət normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla

408 Akkord əmək haqqı sisteminin mahiyyəti:

- işin ödənişi kollektiv şəkildə müəyyən edilir
- işin ödənişi bir neçə istehsal əməliyyatlar üçün müəyyən edilir
- işin ödənişi hər bir istehsal əməliyyatı üçün müəyyən edilir
- işin ödənişi bütünlükə görələn iş kompleksinə görə müəyyən edilir
- işin ödənişi briqada üçün müəyyən edilir

409 əmək müqaviləsinin şərtlərinə nə daxil deyil?

- işçilərin yenidən hazırlığı və ixtisasartırma
- turist səyahətlərinin ödənilməsi
- işçilərin tibbi siğortası
- əsas və əlavə məzuniyyətlərin ödənilməsi
- işçilərin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması

410 Namizədlərin xarici mənbədən toplanmasının xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- Köhnə və yeni işçilər arasında yaranan münasibətlərə bağlı bəzi çətinliklər özünü biruzə verir
- Seçim prosesi baha başa gəlir
- Təşkilata yaxşı hazırlıq keçmiş işçi götürmək imkanı yaranır
- İşçinin yeni mühitə adaptasiya prosesinə ehtiyac olmur
- Artıq vaxtın sərf olunmasını tələb edir

411 Namizədlərin daxili mənbədən toplanmasının əsas üstün cəhətinə aiddir:

- Seçim prosesi çox vaxt aparır
- İşçinin kollektivin fəaliyyəti haqqında tam məlumatı var
- İşçinin gözləmələri daha geniş olur
- Seçim prosesi baha başa gəlir
- Təşkilata yeni əməkdaşla gələn yeni ideyaların gəlməsinə yol vermir

412 Kadrlar seçilərkən əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi və kadrlarla iş sisteminin formalaşması üçün hansı normativlərdən istifadə olunur?

- Hüquqi normativlərdən
- Qiymətlə bağlı normativlərdən

- Bölgü normativlərdən
- Demoqrafik siyasetlə bağlı normativlərdən
- Ekoloji normativlərdən

413 Daha çox hansı kadrların seçilməsi zamanı sistemlilik və komplekslilik nəzərə alınır?

- Texnoloqların
- Rəhbər işçilərin
- Qulluqçuların
- Mühəndis-texniki işçilərin
- Fəhlələrin

414 Heyətin seçilməsi zamanı namizədin keyfiyyətini öyrəndikdə hansı cəhətlər nəzərə alınır?

- Marağlı və etik normaları
- Qabiliyyəti və yaradıcılığı
- Təşkilatçılığı və təşəbbüskarlığı
- Peşə-ixtisas hazırlığı və iş təcrübəsi
- Psixofizioloji komponentləri və təfəkkürü

415 Heyətin seçilməsi prosesinin hansı mərhələsində rəhbərlik iştirak edir?

- Seçimdən əvvəl
- Seçimdən sonra
- Seçimin ilkin mərhələsində
- Seçimin bəzi mərhələlərində
- Seçimin bütün mərhələlərində

416 Heyətin seçilməsi zamanı ömürlük muzd prinsipi hansı ölkədə əsas götürülür?

- Türkiyədə
- Almaniyada
- Yaponiyada
- ABŞ-da
- İsvəçdə

417 Respublikamızda dövlət və xüsusi sektorlarda orta əmək haqqının səviyyələrində nisbət necədir?

- eyni səviyyədədir
- dövlət sektorunda digər sektora nisbətən yüksəkdir
- xüsusi sektorda dövlət sektoruna nisbətən iki dəfə azdır
- dövlət sektorunda xüsusi sektora nisbətən iki dəfə artıqdır
- xüsusi sektorda dövlət sektorundakından yüksəkdir

418 İnkışaf etmiş dünya ölkələrində əməyin ödənilməsinin hansı forması üstünlük təşkil edir?

- akkord
- mütərəqqi
- briqada
- vaxtamuzd
- işəmuzd

419 İş qüvvəsinin qiymətinin dəyərdən kənarlaşmasına səbəb olan amillərə aid deyil:

- məhsulun istehlak dəyəri
- işçi qüvvəsinin keyfiyyəti
- istehsalın rentabelliyi
- iş qüvvəsinə tələb və təklif
- ictimai tələbat

420 İşəmuzd-mütərəqqi əmək haqqı sistemində neçə iş qiyməti tətbiq edilir?

- 2
- 3
- 1
- 5
- 4

421 Əmək haqqının tənzimlənməsinin növlərinə aididir:

- dövlət, bazar, həmkarlar ittifaqları
inhisar, plan, indekativ.
strateji, taktiki, operativ.
inzibati, bazar, planauyğun
rəqabət, maliyyə, vergi.

422 Qeyri-müstəqim işəmuzd əmək haqqı sistemindən nə vaxt istifadə olunur?

- rəhbər işçilərin əməyinin ödənilməsində.
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsində.
idarəetmə əməyinin ödənilməsində.
texniki işçilərin əməyinin ödənilməsində.
əsas fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsində.

423 Əməyin ödənilməsinin kollektiv forması nəyə əsaslanır?

- iş və istirahət rejiminə
əmək ehtiyatlarının idarə olunmasına.
istehsal prosesinin təşkilinə.
- briqada formasında əməyin təşkilinə.
əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təşkilinə.

424 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində əmək haqqının məzmununa nə aid deyil?

- əmək haqqı - əmək bazارında işçi qüvvəsinin qiymətidir
- əmək haqqı - işçilərin bütün növ ehtiyatlara qənaət etməyə görə verilən mükafatdır
əmək haqqı - işçinin əmək fəaliyyətindən əldə etdiyi gəlirdir
əmək haqqı - işçinin əməyinin kəmiyyətinə, keyfiyyətinə və nəticəsinə görə əldə olunan gəlirdir
əmək haqqı - işçinin və onun ailə üzvlərinin iş qüvvəsinin təkrar istehsalı üçün zəruri olan vəsaitdir

425 Tarif-ixtisas sorğu kitabçalarının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- İş qənaətlilik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən .
- İki mürəkkəblik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən.
İş keyfiyyət dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən
İş məsuliyyətlilik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən.
İş əhəmiyyətlilik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən .

426 Tarif-ixtisas sorğu kitabçasının bölmələri necə adlanır?

- "işin xarakteri", "bilməlidir", "işin nümunəsi"
"işin mürəkkəbliyi", "öyrənilməlidir", "işin məzmunu"
"işin intensivliyi", "çalışmalıdır", "işin mahiyyəti"
"işin keyfiyyəti", "oxumalıdır", "işin quruluşu"
"işin texnologiyası", "müəyyən etməlidir", "işin elemətləri"

427 Əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

mövqe

- təkrar istehsal
- tənzimləmə
- təşkil etmə
- stimullaşdırma

428 Əməyin keyfiyyəti nə ilə xarakterizə olunur?

- Əməyin normalaşdırılması, stimullaşdırılması, zənginləşdirilməsi
- Əməyin məhsuldarlığı, səmərəliliyi, məzmunu
- Əməyin məhsuldar qüvvəsi, son nəticəsi, məhsulun keyfiyyəti
- Əmək ehtiyatları, qabiliyyəti, normaları
- Əməyin mürəkkəbliyi, intensivliyi, gərginliyi

429 Müstəqim işəmuzd əmək haqqı sisteminin tətbiqində ən başlıca şərt:

- normaların elmi əsaslar üzrə müəyyən edilməsi və işlərin düzgün təsnifatı
- iş yerlərinin səmərəli təşkili
- Əməyin kəmiyyəti və keyfiyyətinin nəzərə alınması
- səmərəli əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası
- istehsalın və əməyin təşkili səviyyəsinin artırılması

430 Tarif sisteminin başlıca məqsədi:

- müxtəlif əmək növləri üçün əsaslandırılmış tarif maaşlarını tətbiq etmək
- əməyi səmərəli təşkil etmək
- əməyin kəmiyyətini nəzərə almaq
- əmək fəaliyyətini motivləşdirmək
- əhalinin həyat səviyyəsini yüksəltmək

431 Tarif sisteminin əsas ünsürləri:

- əmək normaları, mükafat, tarif cədvəli
- tarif cədvəli, tarif maaşları, tarif-ixtisas sorğu kitabçıları
- tarif cədvəli, əmək haqqı, əməyin normalaşdırılması
- tarif maaşları, mükafat, əməyin təşkili
- tarif-ixtisas sorğu kitabçıları, əmək haqqı, əməyin reduksiyası

432 Əmək haqqının əsas funksiyalarına aiddir:

- idarəetmə, mövqe, qiymətləndirmə, uçot
- təkrar istehsal, idarəetmə, stimullaşdırma, tənzimləmə, mövqe
- planlaşdırma, idarəetmə, stimullaşdırma
- qiymətləndirmə, stimullaşdırma, tənzimləmə
- uçot, qiymətləndirmə, təkrar istehsal

433 Aşağıdakılardan hansı kadrlar seçilərkən qarşıya qoyulan psixomotor tələblərə aiddir?

- İşdə tələb olunan hərəkət tempi
- Fiziki səy
- Görmə qabiliyyəti
- Yaddaş
- Fiziki fəaliyyətə döyümlülük

434 Real əmək haqqı nə ilə əlaqədardır?

- manatın alıcılıq qabiliyyəti ilə
- əməyin təşkili ilə
- əməyin keyfiyyəti ilə
- əmək məhsuldarlığı ilə

əməyin kəmiyyət və keyfiyyəti ilə

435 Real gəlirin ümumi həcmini müəyyən edən fərdi istehlaka aid deyil:

- sosial fondlar hesabına əldə edilən gəlirlər
şəxsi yardımçı təsərrüfatdan əldə edilən gəlirlər
əmək haqqı
mükafat
qiymətlərin aşağı salınmasından əldə edilən gəlirlər

436 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

- Əmək haqqının təşkilinin tarifsiz variantı da mövcuddur
- Tarif maaşları aylıq, günlük, saatlıq ola bilər
- Əmək şəraitinin ağır və ya zərərlə olma dərəcəsi tarif maaşı müəyyən edilərkən nəzərə alınır
- Tarif cədvəli müəyyən miqdarda dərəcələrdən və rayon əmsallarından ibarətdir
Tarif-ixtisas sorğu kitabçaları 3 bölmədən ibarətdir

437 Əmək şəraitini müəyyən edən amillərə aid deyil:

- əməyin gərginliyi amilləri
- əməyin ağırlığı amilləri
- işin yeknəsək və maraqsız olması amilləri
- əmək şəraitinin zərərlə olmasına təsir göstərən amillər
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri

438 Əmək məhsuldarlığı ilə əmək haqqı arasındakı nisbətin şərtlərinə aid deyil:

- Əməyə görə bölgü
- Xalq təsərrüfatı sahələri
- Ölkənin konkret tarixi inkişaf şəraiti
- Əməyin normalaşdırılması
- Dəyər qanunu

439 Tarif sisteminin neçə ünsürü var?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

440 Aşağıdılardan hansı vaxtamuzd əmək haqqı formasının tətbiq olunma şərtlərinə aiddir?

- Istehsal olunan məhsulun həcmində fəhlənin fəal surətdə təsir edə bilmə imkanı
- İş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılmasına imkan verən əməyin təşkili səviyyəsinin
- İslənilmiş iş vaxtının ciddi uçota alına bilməsi və ona nəzarət
Məhsul istehsalının fəhlənin son əmək göstəricilərində əks oluna bilməsi
İş yerlərində istehsalın həcmini sürətlə artırmaq zərurəti

441 Namizədlərin toplanmasının daxili mənbələrinin üstünlüyü nədədir?

- əməyin səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanı əldə olunur
menecerlərin yerdəyişməsi təmin olunur
fəhlələrin yerdəyişməsi təmin olunur
- namizəd kollektivin fəaliyyəti ilə yaxından tanışdır
kadrların yerdəyişməsi təmin olunur

442 Daxili mənbələrdən boş iş yerlərinin doldurulmasının işçilər üçün psixoloji əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- sahənin imici formalaşır
- işə götürənlərin müsbət imici formalaşır
- kollektivdə qarşılıqlı münasibətlər yaxşılaşır
- inzibatçılıq ilə işçilər arasında qarşılıqlı münasibətlər yaxşılaşır
- işçilərdə kollektiv haqqında müsbət fikir formalaşır

443 Təşkilatda menecer vakansiyası əsasən hansı mənbələr hesabına doldurulur?

- ərazi
- xarici
- sahələrarası
- müəssisədaxili
- sahədaxili

444 Namizədlərin seçimində hansı üsuldan istifadə olunmur?

- testləşdirmə
- şəxsi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi
- anketləşdirmə
- müsahibə
- təlim

445 İşə götürülən namizədlərlə müsahibə neçə cür olur?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

446 Namizədlərin seçimi zamanı hansı amillər əsas götürülür?

- təhsil, bacarıqlar, etik normalar
- təhsil, iş təcrübəsi, şəxsi keyfiyyətlər
- şəxsi keyfiyyətlər, bacarıqlar, şəxsi münasibətlər
- şəxsi münasibətlər, bacarıqlar, təhsil
- iş təcrübəsi, bacarıqlar, maraqlar

447 Namizədlərin səmərəli seçimi nə üçün vacibdir?

- seçim prosesinin dəyərini aşağı salmaq üçün
- yaxşı işçilərin seçiləməsi üçün
- təşkilat daxili münasibətləri yaxşılaşdırmaq üçün
- işçilərin sağlamlığını qorumaq üçün
- mövcud qanunlara riayət etmək üçün

448 Boş iş yerlərinə namizədlərin seçim mənbələri hansıdır

- ümumdünya və qitələrarası
- xarici və yerli
- daxili və xarici
- daxili və milli
- qitələrarası və ölkədaxili

449 Heyətin toplanması və seçimi ilə bağlı İR departamentin işçiləri ilk növbədə nəyi bilməlidir

- yerli inzibati orqanların qərarlarını, regionlar üzrə dövlət proqraqlarını
- müəssisənin əsasnəməsini, tələbatlarını və ehtiyatlarını
- bu sahədə mövcud qanunvericiliyi, yerli inzibati orqanların qərarlarını, sosial nomaları

hüquqi normaları, peşə-vəzifə normaları, sosial normaları
bu sahədə mövcud qanunvericiliyi, beynəlxalq razılışdırımları və standartları

450 Heyətin toplanması nədir?

daha maraqlı işi yerinə yetirmək istəyənlərin cəlb edilməsi üçün əlverişli şəraitdir
yenilikləri axtaranların dəvət etmə fəaliyyətinin ünsürləridir
iş axtaranların cəlb edilməsi üçün stimullaşdırıcı vasitədir
yüksek maaş axtaranların cəlb edilməsi üçün həvəsləndirici vasitədir

- vakant pozisiyaların tutulması üçün işçi qüvvəsinin cəlb edilməsinin təşkilati forma və metodlarıdır

451 İşəmuzd əmək haqqının sistemləri içərsində ən geniş yayılanı hansıdır?

Mütərəqqi işəmuzd əmək haqqı

- Müstəqim işəmuzd əmək haqqı
Qeyri-müstəqim işəmuzd əmək haqqı
Mükafatlı işəmuzd əmək haqqı
Akkord işəmuzd əmək haqqı

452 Əməyin keyfiyyəti nədir?

Ixtisaslı əməklə ixtisassız əmək arasındakı nisbətdir.

- Müəyyən məhsul istehsal edə bilmək, hər hənnə bir ictimai tələbatı ödəyə bilməklə əlaqədar olan iş qüvvəsinin istehlak dəyərinin məcmusudur
Konkret iş yerində əmək alətlərinin köməyilə əmək cisimlərinə təsir göstərməkdir.
Ixtisaslı əməyin vahid zaman ərzində yaratdığı əlavə dəyərdir.
Əmək şəraitinin zərərli olmasına təsir göstərən amildir.

453 Briqada üzvləri arasında kollektiv əmək haqqı necə bölünür?

Hər bir fəhlənin ixtisasına uyğun olaraq

Fəhlələr arasında bərabər bölünür

Hər bir fəhlənin təhsil səviyyəsinə uyğun olaraq

- Hər bir fəhlənin ixtisasına və işlədiyi vaxta uyğun olaraq
Hər bir fəhlənin işlədiyi saata uyğun olaraq

454 Əmək haqqının tənzimlənməsinin neçə növü vardır?

6 növü

4 növü

- 3 növü

2 növü

5 növü

455 Müstəqim işəmuzd əmək haqqı sistemində iş qiyməti hansı amillərdən asılı olur?

Xidmət normasından, tarif dərəcəsindən

Istehsal normasından, əmək şəraitindən

Tarif maaşından, tarif əmsalından

- Istehsal yaxud vaxt normasından, tarif maaşından
Say normasından, əməyin intensivlik dərəcəsindən

456 İşəmuzd əmək haqqı formasının neçə sistemi vardır?

8

- 5

4

2

6

457 Müstəqim işəmuzd əmək haqqı sistemində iş qiyməti hansı amillərdən asılı olur?

- Xidmət normasından, tarif dərəcəsindən
- Istehsal normasından, əmək şəraitindən
- Tarif maaşından, tarif əmsalından
- Istehsal yaxud vaxt normasından, tarif maaşından
- Say normasından, əməyin intensivlik dərəcəsindən

458 Tarif-ixtisas sorğu kitabçalarının hazırlanma üsulları hansılardır?

- Müqayisə və optimallaşdırma
- Birbaşa və dolayı
- Müstəqim və qeyri-müstəqim
- Summar və analitik
- Təhlil və sintez

459 İş qüvvəsi dəyərinin aşağı həddi insanın hansı tələbatının ödənilməsi ilə bağlıdır?

- Fizioloji tələbat
- Ictimai şəraitdən irəli gələn tələbat
- Sosial tələbat
- Təhlükəsizliyə tələbat
- Tarixi şəraitdən irəli gələn tələbat

460 Vaxtamuzd əmək haqqı formasının neçə sistemi vardır?

- 7 sistemi
- 4 sistemi
- 3 sistemi
- 2 sistemi
- 5 sistemi

461 Günlük tarif maaşı necə hesablanır?

- Aylıq tarif maaşını iş saatlarına bölməklə
- Həftəlik tarif maaşını iş günlərinə vurmaqla
- Aylıq tarif maaşını iş günlərinə vurmaqla
- Aylıq tarif maaşını iş günlərinə bölməklə
- Saatlıq tarif maaşını iş günlərinə vurmaqla

462 Əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinin, intensivliyinin, əmək şəraitinin nəzərə alınması nəyin təşkili prinsipidir?

- əməyin uçotunun
- əməyin planlaşdırılmasının
- əmək haqqının
- tarif sisteminin
- əməyin çevikliyinin

463 Köməkçi fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsi zamanı hansı sistemdən istifadə olunur?

- Akkord işəmuzd əmək haqqı sistemi
- Qeyri-müstəqim işəmuzd əmək haqqı sistemi
- Mütərəqqi işəmuzd əmək haqqı sistemi
- Müstəqim işəmuzd əmək haqqı sistemi
- Mükafatlı işəmuzd əmək haqqı sistemi

464 Aşağıdakılardan hansı işəmuzd mükafatlı əmək haqqı sisteminə aiddir?

Fəhlənin əmək haqqı onun sərf etdiyi faktiki vaxtın miqdardan və tarif maaşından asılıdır
Fəhlə müəyyən edilmiş baza norması daxilində müstəqim iş qiymətləri, bazadan əlavə istehsal edilmiş məhsullar üçün artırılmış iş qiymətləri ilə əmək haqqı alır

- Fəhlənin əmək haqqı iş qiymətini istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla müəyyən edilir
- Fəhlə müstəqim əmək haqqından əlavə işin konkret göstəriciləri üzrə planın artıqlaması ilə yerinə yetirilməsinə görə mükafat alır
- Köməkçi fəhlənin əmək haqqının təşkilində tətbiq olunur

465 Kollektivin formalaşmasında heyətin düzgün seçimi nəyi nəzərdə tutmur?

- istehsalın strukturu dəyişdirilir
- işçilər gördüyü işdən həzz alırlar
- kollektivdə yüksək əmək fəaliyyətinə səbəb olur
- kollektivdə yaxşı psixoloji mühit formalaşdırır
- əmək intizamı möhkəmlənir

466 Heyətin toplanması və seçilməsinin səmərəli təşkilinin əsas məqsəd nədən ibarətdir

- yaxşı işçilərin seçilməsi və onlarda müəssisə haqqında müsbət fikirlərin formalaşmasından
- ən məhsuldar işçilərin seçilməsindən
- ən savadlı namizədlərin seçilməsindən
- ən yaxşı namizədlərin seçilməsindən
- işçilərdə müəssisə haqqında müsbət fikirlərin formalaşmasından

467 Namizədlərin səmərəli toplanması və seçimi nəyə əsaslanır?

- istehtsal sexlərinin müdirlərinin fəaliyyətinə
- xətti menecerlərin fəaliyyətinə
- İR departamentinin işinin səmərəli təşkilinə
- İR departamentinin və xətti menecerlərin birgə fəaliyyətinə
- müəssisə rəhbərliyinin işinə

468 Vakant iş yerləri haqqında elanlara hansı məlumatlar daxil edilir?

- kollektivdə qarşılıqlı münasibətlərlə bağlı
- vakant pozisiyasının açılması və bağlanması haqqında
- iş yeri haqqında
- əmək haqqı ilə bağlı
- tələb olunan ixtisas və bacarıqlar

469 ETT hansı işçilərə tələbatı artırır?

- yüksək intizamlı
- xarici dilləri bilənlərə
- yüksək tərbiyəli
- yüksək təhsilli
- yüksək ixtisaslı

470 Namizədlərin toplanması və seçilməsində əsas məsuliyyət hansı məsul şəxsin üzərinə düşür?

- mütəxəssis
- müəssisə müdürü
- baş texnoloq
- İR departamentin meneceri
- müdir müavini

471 Boş iş yerlərinə namizədlərin toplanmasında hansı xarici mənbədən az istifadə olunur

- xarici müəssisələrdən
- kolleclər və ali məktəblər

işə düzəltmə agentlikləri
reklam
əmək yarmarkaları

472 Hansı növ reklamlar işçi qüvvəsinin cəlb edilməsində daha çox istifadə edilir?

- televiziya və radio
televiziya
elmi jurnallar
● ixtisaslaşmış jurnallar və qəzetlər
radio

473 İşə düzəltmə agentliklərinin hansı növləri var?

- ictimai təşkilat
özəl, qeyri-kommersiya
özəl
dövlət
● dövlət, özəl

474 Testlərin növlərinə aid deyil:

- idarəetmə bacarığını müəyyən edən
fordil bacarıqları müəyyən edən
fiziki imkanları müəyyən edən
intellektual bacarığı müəyyən edən
● qeyri-adi qabiliyyətləri müəyyən edən

475 Qrup halında müsahibə hansı məqsədlə həyata keçirilir?

- əl əməyi tələb olunan işlərə namizədlərin seçimi məqsədilə
orta məsuliyyətli işlərə namizədlərin seçimi məqsədilə
nisbətən az məsuliyyətli işlərə namizədlərin seçimi məqsədilə
● daha məsuliyyətli işlərə namizədlərin seçimi məqsədilə
mürəkkəb olmayan işlərə namizədlərin seçimi məqsədilə

476 Müsahibənin keçirilməsi metodlarını göstərin:

- ümmumi və ictimai
● fərdi və qrup
kollektiv və qrup
fərdi və ictimai
qrup və briqada

477 Strukturlaşdırma əlamətinə görə müsahibənin növlərini göstərin:

- strukturlaşdırılmış və qeyri-strukturlaşdırılmış
düşünülmüş və planlaşdırılmış
hazırlanmış və hesablanmış
qeyri-iradi və düşünülmüş
birbaşa və dolayı

478 İşə qəbul üzrə dövlət məşğulluq xidmətinə aiddir:

- iqtisadçılar ittifaqı
auditorlar palatası
işə götürənlər assosiasiyası
sahibkarlıq ittifaqı
● baş məşğulluq idarəsi

479 Kadr hazırlayan əsas təşkilatları göstərin:

- institutlar, kurslar, kolleclər
- zavodlar, kolleclər, məktəblər
- kolleclər, universitetlər, liseylər
- zavodlar, fabriklər, trestlər
- universitetlər, zavodlar, kurslar

480 Texnika və texnologiya necə namizədlərə tələbatı artırır?

- mürəkkəb əməklə məşğul olan yüksək ixtisaslı kadrlara tələbat artır
- fiziki və əqli əməklə məşğul olan işçilərə tələbat artır
- əqli əməklə məşğul olan işçilərə tələbat artır
- fiziki əməklə məşğul olan işçilərə tələbat artır
- əl əməyi ilə məşğul olan işçilərə tələbat artır

481 Namizədlərin toplanmasının daxili mənbələrinin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- onlar tənzimlənməyə və hesablanmaya daha çox tabe olur
- onlar nəzarətə və proqnozlaşdırılmaya daha çox tabe olur
- onlar hesablanmaya və yenidən baxılmağa daha çox tabe olur
- onlar tənzimlənməyə və nəzarətə daha çox tabe olur

482 Namizədlərin toplanmasının xarici mənbələrinin xüsusiyyətinədən ibarətdir?

- onları hesablamaq və idarə etmək çətindir
- onları proqnozlaşdırmaq və tənzimləmək daha çətindir
- onları hesablamaq və planlaşdırmaq daha asandır
- onları proqnozlaşdırmaq və hesablamaq daha asandır
- onları planlaşdırmaq və proqnozlaşdırmaq çətindir

483 Vakant iş yerlərinə namizədlərlə müsahibənin əsas məqsədi:

- daha intizamlı namizədləri seçmək
- daha mobil namizədləri seçmək
- layiqli namizədləri seçmək
- gənc namizədləri seçmək
- daha çevik namizədləri seçmək

484 Tarif-ixtisas sorğu kitabçalarının hazırlanmasının neçə üsulu vardır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

485 Rayon və regionlar üzrə həyatın dəyərindəki mövcud fərqlərə görə işçilərə əlavə xərclərin ödənilməsində nədən istifadə olunur?

- Rayon əmsallarından
- Tarif sistemindən
- Əməkdə iştirak etmə əmsalından
- Tarif dərəcələrindən
- Tarif maaşından

486 Namizədlərin seçiminin səmərəliliyinin zəruriliyi nə ilə bağlıdır?

yeni texnologiyaların tətbiqi ilə

- ETT-nin inkişafı ilə təşkilatın inkişafı ilə
- təşkilatın məqsədinə nail olmaq prosesində işçinin rolunun artırılması ilə əməyin təşkilinin yeni formalarının tətbiqi ilə

487 Namizədlərin seçimində nəzərə alınan əsas tələblər:

- orta seçim əhatəli və az xərc aparan olmalıdır
- seçim keyfiyyətli və orta müddətli olmalıdır
- seçim vaxt və vəsait sərfinə görə səmərəli olmalıdır
- seçim maliyyə və hesabat baxımından səmərəli olmalıdır
- seçim vaxt və əmək sərfinə görə səmərəli olmalıdır

488 Boş iş yerlərinə namizədlərin toplanmasının daxili və xarici mənbələrindən hansı üstünlük təşkil edir?

- xarici mənbələr yüksək səviyyəli vəzifələr baxımından üstünlük təşkil edir
- daxili mənbələr qulluqçu vəzifələrinə namizəd baxımından üstünlük təşkil edir
- daxili mənbələr fəhlələrin toplanması baxımından üstünlük təşkil edir
- xarici mənbələr bütövlükdə üstünlük təşkil edir, əsasən də aşağı və orta səviyyəli vəzifələr baxımından daxili mənbələr bütövlükdə üstünlük təşkil edir

489 Yeni seçilmiş işçilərin sosial orientasiyasının (adaptasiyasının) məqsədi:

- ixtisası artırmaq üçün ayrılan vaxtı azaltmaq
- işin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə ayrılan vaxtı azaltmaq
- yeni işlərlə tanış olmağa ayrılan vaxtı azaltmaq
- yeni kollektiv və işlərə adaptasiya üçün sərf edilən vaxtı azaltmaq
- rəhbər işçilərlə tanış olmaq üçün ayrılan vaxtı azaltmaq

490 İşçilərin gözləmələri ilk öncə nə ilə bağlıdır:

- əmək haqqı, iş şəraiti və onun məzmunu, karyeranın inkişafı fiziki əməyin mexanikləşdirilməsi müəssisənin xarici əlaqələrinin genişlənməsi müəssisələrarası əlaqələrin yaxşılaşdırılması əmək məhsuldarlığının artımı

491 Namizədlərin xarici mənbələrdən toplanmasına təsir edən daxili təşkilati amillərə aid deyil?

- müəssisənin fəlsəfəsi
- işçilərin spesifikasi
- İR departamentinin siyaseti
- təşkilatın imici
- İR departamentinin praktikası

492 Namizədlərin xarici mənbələrdən toplanmasına təsir edən amillər:

- daxili amillər, xarici amillər və təşkilati amillər
- makroiqtisadi amillər, mikroiqtisadi amillər və sosial-psixoloji amillər
- makroiqtisadi amillər, daxili təşkilati amillər, namizədlərin gözləntiləri
- namizədlərin və təşkilatın gözləntiləri, iqtisadi amillər
- mikroiqtisadi amillər, ictimai - təşkilati və sair amillər

493 Müəssisədə hər bir işçiyə aid şəxsi fayl ayrılması nə üçün lazımdır?

- onların iş bioqrafiyasını izləmək üçün
- onları üzdən tanımaq üçün
- təhsilini və ixtisaslarını müəyyən etmək üçün
- işçilərin ixtisas səviyyəsini müəyyən etmək üçün

- onların ixtisaslarının iş yerlərinə uyğunluğunu müəyyən etmək üçün

494 Namizədlərin toplanmasında əsasən neçə mənbədən istifadə olunur?

- 2
- 1
- 5
- 4
- 3

495 Vakant iş yerlərinə namizədlərin geniş formada toplanmasının məqsədi:

- ən mədəni namizədlərin müəyyən edilməsi
- ən bacarıqlı namizədlərin seçilməsi
- iş yerinə uyğun gələnlərin seçilməsi ehtimalını artırır
- ən məhsuldar işçilərin seçilməsi
- ən yüksək savada malik olanların aşkar edilməsi

496 Aşağıdakılardan hansı əməyin texniki normalaşdırılmasının yerinə yetirdiyi funksiyalara aid deyil?

- Işçilər arasında qarşılıqlı münasibəti formalasdırır
Eyni kəmiyyət və keyfiyyətli əməyə bərabər haqq verilməsini təmin edir
Işçilərin istehsalatın texnikasına yiyələnməsinə maraq oyadır
Firmadaxili texniki, iqtisadi, istehsal planlaşdırılmasının düzgün təşkilinə kömək edir
Rəqabətə stimul, həmçinin şəxsi və kollektiv işə maddi maraq oyadır

497 Əmək haqqının hansı sistemində fəhlə müəyyən edilmiş baza norması daxilində müstəqim iş qiymətləri, bazadan əlavə istehsal edilmiş məhsullar üçün artırılmış iş qiymətləri ilə əmək haqqı alır?

- Sadə vaxtamuzd əmək haqqı sistemində
- Mütərəqqi işəmuzd əmək haqqı sistemində
Müstəqim işəmuzd əmək haqqı sistemində
Qeyri-müstəqim işəmuzd əmək haqqı sistemində
Mükafatlı vaxtamuzd əmək haqqı sistemində

498 Soyuq işlərdə çalışılan vaxtamuzdçular üçün tarif maaşlarının nə qədər artırılması nəzərdə tutulur?

- 30%
- 12%
- 16%
- 19%
- 22%

499 Soyuq işlərdə çalışılan işəmuzdçuların tarif maaşları nə qədər artırılır?

- 26%
- 12%
- 16%
- 18%
- 22%

500 Stimullaşmada nəzərə alınan tələblərə aid deyil:

- Aşkarlıq
- Komplekslilik
- Müxtəliflik
- Operativlik
- Çeviklik

501 Briqadalarda əmək haqqının bölüşdürülməsinin formalarına aid deyil:

- şərti tarif dərəcələrinə və işlənmiş vaxta görə
- islənilmiş vaxta görə
- əməkdə iştirak etmə əmsalına görə
- briqada üzvlərinin sayına görə
- görülmüş işə görə

502 Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı yaradıcı stimula aiddir?

- İşçinin müəyyən ictimai mövqe tutmaq arzusu
- Özünü reallaşdırması və təkmilləşdirməsi
- İşçinin mənəvi həvəsləndirilməsi
- Fəaliyyətinin bəyənilməsi və qiymətləndirilməsi
- Hakimiyyət pilləsində oturmaq arzusu

503 Pul formasında olan maddi stimullara aid deyil:

- istirahət və müalicə üçün putyovkalar
- əmək haqqı
- kompensasiyalar
- əmək haqqına əlavələr
- mükafat

504 Maddi stimul neçə formada olur?

- 2 formada
- 3 formada
- 4 formada
- 5 formada
- 6 formada

505 Əməyin stimullaşdırılmasının əsas vəzifələrinə aid deyil:

- iş yerlərinin təşkili məsələləri
- peşənin inkişafı
- peşə səviyyəsinin artırılması ilə bağlı fəaliyyətin gücləndirilməsi
- işçilərin tələbatlarının maksimum şəkildə ödənilməsi
- əməyin səmərəliliyinin artırılması

506 Əməyin stimullaşdırılmasının hansı funksiyaları mövcuddur?

- pozitiv, neqativ, müsbət, mənfi
- mükafatlandırma, fərqləndirmə, təltifetmə, təşkiletmə
- tərbiyəvi, idarəetmə, tənzimləmə
- aşkarlıq, çeviklik, operativlik, diferensiallıq
- mənəvi-tərbiyəvi, sosial, iqtisadi, sosial-psixoloji

507 Əməyin stimullaşdırılmasının təşkilinə olan tələblər:

- komplekslilik, differensiallıq, operativlik, çeviklik
- müəyyənlilik, komplekslilik, aşkarlıq, aydınlıq
- paralellik, ardıcılıq, fasiləsizlik, ixtisaslaşma
- birlik, aydınlıq, qənaətcillik, ixtisaslaşma
- çeviklik, aşkarlıq, qənaətcillik, bərabərlik

508 Əməyin motivləşdirmə sisteminə nə daxil deyil?

stimullar

- maraqlar
- istehlaklar
- motivlər
- tələbatlar

509 Əməyin stimullaşdırılması funksiyalarına nə aid deyil?

- Hüquqi
- Iqtisadi
- Sosial
- Sosial-psixiloji
- Mənəvi-tərbiyəvi

510 Əməyin stimullaşdırılması əsasən necə çıxış edir?

- İşçilərin sosial problemlərinin həlli üsulu kimi
- İşçilərin sosial səğortasının forması kimi
- kollektivdə işçinin uyğunlaşma üsulu kimi
- əmək məhsuldarlığının ölçülmə metodu kimi
- əməyin idarə edilməsinin metodu kimi

511 Sosial partnyorluq necə müəyyən olunur:

- əmək bazarının subyektləri arasında sosial münasibətlərin forması kimi
- işçinin əmək qabiliyyətindən səmərəli istifadənin meyarı kimi
- qeyri-dövlət və ictimai qurumlar kimi
- işçilərin məcburi tibbi siğortalanması üçün müvafiq fəaliyyətin həyata keçirilmə forması kimi
- iuşçılərin müəssisənin gəlirlərində iştirak etmə sistemi kimi

512 Kollektiv müqavilələr dedikdə nə başa düşür?

- müəssisədə əmək kollektivin üzvləri arasında razılaşma
- kiçik və orta sahibkarlar arasında razılaşma
- müəssisədə istehsal olunan məhsulun alqı-satqı haqqında razılaşma
- müəssisənin inzibatçılıqla həmkarlar ittifaqı arasında razılaşma
- iqtisadi subyektlər arasında razılaşma

513 İşsizlik müavinəti nədir:

- əmək haqqına əlavələr
- dövlət tərəfindən verilən maddi yardım
- işçinin əmək payının ödənilməsi
- işçi üçün əmək norması
- işçilərə mükafatlandırma ödəmələri

514 Əmək haqqı hansı funksiyaları icra edir:

- təkrar istehsal, maliyyə, tənzimləmə, maddi, mənəvi, sosial qənaət, sosial müdafiə, statuslu, normativ, səhmdar, fəallaşdırıcı
- təkrar istehsal, stimullaşdırma, idarəetmə, mövqə, tənzimləmə stimullaşdırıcı, fəallaşdırıcı, təkrar istehsal, sosial, iqtisadi, sərəncam həvəsləndirici, maddi, sosial, tənzimləmə, razılaşdırılmış, yerləşdirici

515 Əməyin stimullaşdırmasının növləri:

- mənəvi, etik, maliyyə
- maddi və qeyri-maddi
- fiziki, psixiki, estetik
- sosial, psixoloji, estetiki

maddi, fiziki, hüquqi

516 Əməyin stimullaşdırılması necə müəyyən olunur?

- İşçinin əmək davranışına təsir edən obyektiv və subyektiv göstəricilərin sistemi kimi
- Əməkdə maraqlanmanın təmin etmək üçün təsir edən metod və formaların təşkili sistemi kimi
Işçiye maddi mükafatlandırmağın ödənilməsində istifadə olunan göstəricilərin məcmusu kimi
işçinin maddi və mənəvi maraqlarının ödənilməsində nəzərə alınan amillərin məcmusu kimi
işçinin fərdi əmək fəaliyyətində istifadə olunan əmək üsulların və fəndlərin məcmusu kimi

517 Aşağıdakı amillərdən hansı əməkdə iştirak əmsalına təsir göstərmir?

- Qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqinin təşəbbüskarı olmaq
- Peşələrin qovuşması
- Əməyin ödənilməsi şərtləri
- Əmək intizamının pozulması
- Əməyə nümunəvi münasibət

518 Aşağıdakı amillərdən hansı əməkdə iştirak əmsalının azalmasına təsir göstərir?

- Peşələrin qovuşması
- Qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqinin təşəbbüskarı olmaq
- İş vaxtından səmərəli istifadə etmək
- Gənc fəhlələri öyrətmək
- Fəhlənin günahı üzündən ustanın tapşırığının yerinə yetirilməməsi

519 Sosial-psixoloji stimul haqqındaki hansı fikir yanlışdır? Əmək kollektivlərindən ünsiyyət tələb edir:

- əmək kollektivlərindən ünsiyyət tələb edir:
- hakimiyyyət pilləsində oturmaq arzusundan irəli gəlir
işi onun vasitəsi ilə özünü təsdiq edir
burada tələbat və mənəfe mühüm əhəmiyyət kəsb edir
psixoloji iqlim, adamlar arasında qarşılıqlı münasibətlər formalasır

520 İşçi tərəfindən onun fəaliyyətinin bəyənilməsi, qiymətləndirilməsi ilə əlaqədar stimul növü hansıdır?

- Sosial
- Yaradıcı
- Mənəvi
- Maddi
- Qeyri-maddi

521 Stimullaşdırma haqqında deyilən fikirlərdən hansı səhvdir?

- İşçilərin əmək fəaliyyətinin məhdudlaşmasına səbəb olur
İşçilərin əmək fəaliyyətini fəallasdırmaq üçün tətbiq olunur
Idarəetmə vasitəsidir
Birbaşa deyil, vasitəçilik qaydasında işçilərin fəaliyyətinə təsir göstərir
Əsas məqsəd əmək davranışını fəallasdırmaqdır

522 İnkışaf etmiş ölkələrdə əməyin stimullaşdırılmasında hansı növ motivlər getdikcə aparıcı rol oynayır?

- sosial
- mənəvi
- iqtisadi
- inzibati
- siyasi

523 Əməyin stimullaşdırılmasında istifadə olunan neçə prinsip mövcuddur?

- 7
- 5
- 4
- 9
- 10

524 Stimullaşmada iqtisadi funksiya işçilərin mənafeyi baxımından nəyi əhatə edir?

- əməyin təşkili istiqamətlərini
- əməyin məzmununun zənginləşdirilməsini
- bölgü münasibətlərini
- əmək proseslərinin təkmilləşməsini
- əmək haqqının artırılmasını

525 əməyin stimullaşdırılmasının neçə növü var?

- 6
- 4
- 2
- 3
- 5

526 əməyin stimullaşdırılmasında iqtisadi funksianın rolü nədən ibarətdir?

- əməyin təşkilini təkmilləşdirmək
- əməyin səmərəliliyini artırmaq
- iş şəraitini yaxşılaşdırmaq
- istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinə təsir etmək
- Istehsal xərclərini azaltmaq

527 Kollektivin sosial-psixoloji quruluşu nəyin əsasında yaranır?

- ümumi maraq, birgə işləmək. əməyə münasibət
- şəxsi maraq, ümumi fəaliyyət, birgə işləmək
- qarşılıqlı fəaliyyət, birgə çalışmaq, dostluq
- dostluq, birlik, ümumi maraq və mənafə
- qarşılıqlı diqqət, etibar, çalışmaq

528 əməyin sosial stimulları nəyə əsaslanırlar?

- insanların mənəvi dəyərlərinə
- işçilərin psixoloji uyğunluğuna
- işçinin əmək haqqına
- əmək fəaliyyətin idarə etmə aspektlərinə
- insanın peşə yönümlüyünə

529 əmək fəaliyyətinin stimuli dedikdə nə başa düşülür?

- əmək kollektivinin idarə etmə metodu
- əmək fəaliyyətinin istehsal sahəsi
- işçinin əmək payının qiymətləndirilməsi vasitəsi
- əmək kollektivlərində birliyin artırılması metodu
- əmək prosesində insanın fəaliyyətini canlandıran vasitə

530 əməyin stimullaşdırılmasında əsas amil kimi nə qeydə alınır:

- İşçinin əmək hərəkətlərinin tərkibi və növləri
- İdarə etmə funksiyaların həcmi və strukturu
- Göstərilən xidmətlərin həcmi və keyfiyyəti

- Sərf olunan əməyin kəmiyyəti və keyfiyyəti
Heyətin saxlanılmasına çəkilən xərclər

531 Maddi stimullların neçə forması var?

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

532 Əməyin stimullaşdırılması necə həyata keçirilir?

- vəzifədən aşağı salma yolu ilə
- işçinin şəxsi iqtisadi marağınə təsir yolu ilə
- işçinin psixoloji vəziyyətinə təsir yolu ilə
- işdən çıxartma təhlükəsi yolu ilə
- işçinin sosial maraqına təsir yolu ilə

533 İşçilərə maddi ödəmələrin tərkibinə nə daxil deyil?

- siğorta ödəmələri
- əmək haqqına əlavələr
- stimullaşdırıcı əlavələr
- maddi yardım
- tarif maaşları

534 Mənəvi stimullar nə ilə əlaqədardır?

- mükafatlandırma sistemlərindən istifadəsi ilə
- əməyin maddi qiymətləndirilməsi ilə
- əməkdən zövq alma ilə
- gəlirin məbləğinin artırılması ilə
- əməyin intensivliyinin artırılması ilə

535 Qeyri-maddi stimullara aid deyil:

- Mənəvi-tərbiyəvi
- Sosial
- İqtisadi
- Sosial-psixoloji
- Yaradıcı

536 Əməyin stimullaşdırmasının iqtisadi funksiyası əsasən nəyi nəzərdə tutur?

- Məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- Əmək haqqının artırılması
- Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- İstehsal məsrəflərinin artırılması
- İstehsal məsrəflərinin azaldılması

537 Qeyri-maddi stimullaşdırırmaya daxildir:

- təşkilati stimullaşma, güzəştli stimullaşma, konpensasiyalar
maliyyə stimullaşdırılması, güzəştli kredit, konpensasiyalar
- mənəvi stimullaşdırma, asudə vaxtla stimullaşdırma, təşkilati stimullaşma
mənəvi stimullaşma, komfort əmək şəraiti, həvəsləndirici ödəmələr
mənəvi stimullaşma, mükafatlandırma, qonorar

538 Əməyin stimullaşdırılması formalarına nə aid deyil?

- məşgulluq proqramlarında iştirak
mükafat ödəmələri
sanksiyalar
gəlirdə iştirak
səhm kapitalında iştirak

539 Əmək müqaviləsinin şərtlərinə nə daxil deyil?

- işçilərin yenidən hazırlığı və ixtisasartırma
əsas və əlavə məzuniyyətlərin ödənilməsi
işçilərin tibbi siğortası
- turist səyahətlərinin ödənilməsi
işçilərin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması

540 İş qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə konpensasiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- işçinin işəməzd əmək haqqı
- müvəqqəti xarakter daşıyan pul ödəmələri
əməkdə yüksək nailiyyətlərə görə mükafat
müəssisənin gəlirində iştirak
əlavə əmək haqqı

541 Stimul formasında nə çıxış edir:

- tapşırıq və nəsihət
- maddi və mənəvi mükafatlandırma
münasibət və özünəqiyət
kompensasiya və güzəştər
məsləhət və qonorar

542 Əməyin stimullaşdırılması prinsiplərinə daxil deyil:

- xarici və daxili tənzimlənmənin optimal əlaqələndirilməsi
- idarəetmə həlqələrinin qarşılıqlı əlaqəsi
iqtisadi, sosial və psixoloji amillərin vəhdətliyinin nəzərə alınması
pozitiv mənəvi-psixoloji iqlimin yaranması
maddi və mənəvi stimulların qarşılıqlı əlaqəsi

543 Əməyin stimullaşdırılmasına qoyulan əsas tələbə nə daxildir?

- əmək proseslərin optimallaşdırılması
- əmək müqavilələrin vaxtaşırı yenidən baxılması
- işçinin əmək nailiyyətlərinin daima nəzərə alınması
idarəetmə heyətinin proporsional seçimi
ixtisasartırmanın fasiləsiz həyata keçirilməsi

544 Əməyin stimullaşdırılmasının mexanizminə daxildir:

- modelləşmənin forma və metodları
nomalaşdırmanın forma və metodları
- stimullaşdırmanın forma və metodları
tənzimləmənin forma və metodları
planlaşdırmanın forma və metodları

545 Əməyin stimullaşdırılmasının təşkili tələblərinə nə aid deyil?

- şəffaflıq

- komplekslilik
- operativlik
- çeviklik
- müxtəliflik

546 Müəssisənin gəlirində işçilərin iştirak payı necə müəyyən olunur?

- innovasiya fəaliyyətinə görə qonorar
- müəssisə tərəfindən işçilərə verilən kreditlərdir
- əlverişsiz əmək şəraitinə görə işçilərə ödənilən konpensasiyalardır
- işçilərə ezməyyət vəsaitlərinin ödənilməsidir
- gəlirin müəyyən faizinin pul formasında işçilərə ödənilən hissəsidir

547 İşin mürəkkəbliyi, ağırlığı, zərərliyi və istifadə olunan avadanlığın xüsusiyyətlərini nəzərə almaq üçün hansı əmsaldan istifadə olunur?

- əməyin motivləşdirilməsi
- əməyin məhsuldar qüvvəsi
- əməkdə iştiraketmə əmsalından
- əmək məhsuldarlığı
- tarif maaşı

548 İşçinin özünü təsdiq etməsi tələbatı ilə bağlı olub, müəyyən ictimai mövqe tutmaq və hakimiyyət pilləsində oturmaq arzusundan irəli gələn stimul hansıdır?

- Mənəvi
- Sosial
- Psixoloji
- Maddi
- Yaradıcı

549 İstehsalat-texniki kursların vəzifələrinə aid deyil:

- Əməyin stimullaşdırılması
- Fəhlələrin ikinci peşə və bir neçə peşənin qovuşması üzrə təlimləndirilməsi
- Yeni avadanlıqların, texnoloji proseslərin öyrənilməsinin təmin edilməsi
- Fəhlələrin ixtisasının artırılması
- ETT-ə uyğun olaraq istehsal profilinin genişləndirilməsi

550 Ali ixtisaslı peşəkar mütəxəssislər harada hazırlanır?

- ali və peşə ixtisas məktəblərində
- peşə ixtisas məktəblərində
- orta ixtisas məktəblərində
- ali məktəblərində
- peşə-ixtisas və orta ixtisas məktəblərində

551 ETT hansı işlərin azalmasına səbəb olur?

- ali və orta ixtisaslı
- yüksək və orta ixtisaslı
- yüksək ixtisaslı
- orta ixtisaslı
- az ixtisaslı və ixtisası tələb etməyən

552 Müəssisələrdə peşə hazırlığının müddəti nə qədərdir?

- dörd-yeddi ay
- iki ay

- dörd ay
- üç-altı ay
- iki-dörd ay

553 Müəssisələrdə fəhlə kadrların hazırlığının hansı forması mövcud deyil?

- briqada forması
- fordi forması
- ali məktəblərdə təhsil forması
- istehsalatdan ayrılmamaq forması
- istehsalatdan ayrılməq forması

554 Kənd peşə-texniki məktəblərində hazırlıq müddəti neçə ildir?

- iki ildən – üç ilə qədər
- bir ildən – iki ilə qədər
- bir il yarım
- bir ildən - dörd ilə qədər
- üç il

555 Şəhər peşə-texniki məktəblərində hazırlıq müddəti neçə ildir?

- bir ildən üç ilə qədər
- bir il
- üç il
- iki il yarım
- iki il

556 ETT təhsilin səviyyəsinə necə təsir edir?

- geniş əhatəlidir
- yüngülləşdirir
- daha maraqlı edir
- mürəkkəbləşdirir
- mürəkkəbləşdirir və geniş əhatə edir

557 Əhali hansı təhsil qruplarına bölünür?

- orta ixtisas və natamam
- ali və orta
- orta və natamam
- ali, orta, natamam
- natamam və ali

558 Təhsil potensialı nəyə deyilir?

- əhalinin və işçinin illər boyu topladığı təhsilinə
- əhalinin təhsil səviyyəsinə
- işçi qüvvəsinin ixtisas səviyyəsinə
- işçi qüvvəsinin təhsil səviyyəsinə
- əhalinin ali təhsil səviyyəsinə

559 Peşə-texniki məktəblərinin tədris planında nəzərdə tutulmur:

- mexanikanın və elektrotexnikanın öyrənilməsi
- gənclərin istehsalat təlimi
- xüsusi texnologiyanın öyrənilməsi
- mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırmanın əsasları
- iş yerlərinin təşkili ünsürləri

560 Aşağıdakılardan hansı istehsalat-texniki kurslarında tədrisin aparılması qaydalarına aid deyildir?

- Yüksək məhsuldarlıqla işləmə üsullarına yiyələnmək üçün fəhlələrin ixtisası artırılır
- Tədris planı və program əsasında aparılır
- Müəllimlər və təlimatçılar rəhbərlik edir
- Təlim fərdi şəkildə təşkil olunur
Fəhlələrin texniki və xüsusi biliklərə yiyələnməsinə nail olunur

561 Peşə-texniki məktəblərdə fəhlə kadrların sayı hesablanır:

- Rayon məktəbləri üzrə
- Şəhər məktəbləri üzrə
- Respublika şəhər və kənd məktəbləri üzrə
- Kənd məktəbləri üzrə
- Kənd və rayon məktəbləri üzrə

562 Peşələr üzrə fəhlə kadrları hazırlanarkən əsas götürülən tarif-ixtisas-sorğu kitabçalarında əks olunmur:

- Tarif maaşı
- Müxtəlif sahələr üzrə peşələrin dəqiq adı
- Dərəcələrin miqdarı
- İşin məzmunu
- İşin mürəkkəbliyi

563 Peşələr üzrə fəhlə kadrları hazırlanarkən nə əsas götürülür?

- Əməyin kəmiyyəti və keyfiyyəti
- Tarif-ixtisas-sorğu kitabçaları
- Tarif maaşları
- İstehsalat təlimi
- Əmək davranışısı

564 Fəhlələrin ixtisasının artırılması formasına aid deyil:

- istehsalat texniki kurslarda
- qabaqcıl əmək üsulları məkəblərində
- məqsədli kurslarda
- ikinci peşə öyrədən kurslarda
- elmi seminarlarda

565 Üç illik peşə-texniki məktəblərində hansı dərəcəli işçilər hazırlanır?

- altıncı dərəcəli
- birinci-ikinci dərəcəli
- üçüncü-dördüncü dərəcəli
- dördüncü-beşinci dərəcəli
- iki-üçüncü dərəcəli

566 İki illik peşə-texniki məktəblərində hansı dərəcəli işçi qüvvəsi hazırlanır?

- dördüncü dərəcəli
- üçüncü dərəcəli
- bir-iki dərəcəli
- iki-üç dərəcəli
- üçüncü-dördüncü dərəcəli

567 Bir il olan peşə texniki məktəblərdə hansı dərəcəli işçilər hazırlanır?

- yüksək dərəcəli

- birinci dərəcəli
- ali dərəcəli
- üçüncü dərəcəli
- ikinci dərəcəli

568 Gənc fəhlə kadrların əsas hazırlıq formalarına aid deyil?

- orta ixtisas məktəbləri
- müəssisələr
- liseylər
- peşə məktəbləri
- ali təhsil müəssisələri

569 Gənclərin peşə seçimini təsir edən əsas amillər hansılardır?

- fiziki, sosial-iqtisadi və psixoloji amillər
- fiziki, mənəvi, yerli amillər
- sosial-iqtisadi, texniki, psixoloji amillər
- psixoloji, mənəvi, milli amillər
- mənəvi, fiziki, texniki amillər

570 Peşələrə olan marağın əsas motivlərinə aid deyil?

- peşənin iqtisadi mənasının dərk ediləsi
- əməyin sosial əhəmiyyətinin dərk edilməsi
- asudə vaxtın keçirilməsi
- peşəyə maddi və mənəvi marağın olması
- əməyə maddi marağın olması

571 Peşə adaptasiyasının mərhələlərinə nə daxil deyil?

- peşələrin seçilməsi
- gənclərin peşəyə meyl etməsi
- işgüzarlıq
- əmək fəaliyyətinin başlanması
- peşə hazırlığı

572 Peşə əmək bölgüsünün əsasında nə durur?

- əməyin təşkilinin yeni mərhəlesi
- istehsalın genişlənməsi
- əmək cisinin təkmilləşdirilməsi
- əmək fəndlərin və üsulların təkmilləşdirilməsi
- əmək alətlərinin ixtisaslaşması və dəyişilməsi

573 Hansı orqan peşə-texniki məktəblərinə bilavasitə rəhbərlik edir və peşələr üzrə ixtisaslaşmanı müəyyən edir?

- Nazirlər Kabineti
- Təhsil Nazirliyi
- Milli Məclis
- Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
- Ədliyyə Nazirliyi

574 Peşə-texniki məktəblərində istehsalat təlimi necə həyata keçirilir?

- Qrup halında mütəxəssisin rəhbərliyi altında
- Fərdi şəkildə əsas fəhlənin rəhbərliyi altında
- Qrup halında ustanın rəhbərliyi altında

Fərdi şəkildə ustanın rəhbərliyi altında
Ayrı-ayrılıqda məsləhətçinin rəhbərliyi altında

575 Peşə-texniki məktəblərinin tədris planında nəzərdə tutulmur:

- mexanikanın və elektrotexnikanın öyrənilməsi
- gənclərin istehsalat təlimi
- mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırmanın əsasları
- xüsusi texnologiyanın öyrənilməsi
- iş yerlərinin təşkili ünsürləri

576 Fəhlələrin ixtisasının artırılması üçün təşkil olunan məqsədli kursların keçirilmə prosesinə aid deyil:

- Program təsdiq edildikdə yeni avadanlığın, aqreqatın yaradılmasında iştirak edən mütəxəssislər də iştirak edirlər
Təlim istehsalatdan ayrılmadan aparılır.
- Təlim istehsalatdan tam ayrılmıq şərtlə eparılır
Məşğələ müəssisənin baş mühəndisinin təsdiq etdiyi program əsasında aparılır.
Fəhlələrin yeni avadanlıq və texnologiyanı öyrənmələri məqsədilə təşkil olunur.

577 Rəhbər işçilərin və mütəxəssislərin ixtisasının artırılması hansı vasitələrlə həyata keçirilmir?

- sahələrarası ixtisasartırma fakültələrdə
- tədris mərkəzlərində
- peşə məktəblərdə
- ixtisasartırma kursları
- qısa müddətli seminarlarda

578 İstehsalat texniki kurslarının məqsədi nədən ibarətdir?

- fəhlələrin dünya görünüşünü artırmaq
- fəhlələrin ixtisasını artırmaq
- fəhlələrin texniki biliyini artırmaq
- fəhlələrin təhsil səviyyəsini artırmaq
- fəhlələrin ixtisasını və texniki biliyini artırmaq

579 Xüsusi təşkil olunmuş məktəb və kurslarda hansı ixtisaslar üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilir?

- ali ixtisaslar üzrə
- mühəndis ixtisasları üzrə
- sadə ixtisaslar üzrə
- mürəkkəb ixtisaslar üzrə
- informasiya texnologiyaları üzrə

580 Fəhlə kadrların briqada hazırlıq forması hansı işlərdə həyata keçirilir?

- sadə işlərdə
- fərdi işlərdə
- qrup işlərdə
- briqada halında təşkil olunan işlərdə
- mürəkkəb işlərdə

581 Müəssisələrdə hansı peşələr üzrə hazırlıq keçirilir?

- sadə və kütləvi olmayan peşələr üzrə
- mürəkkəb və orta səviyyəli üzrə
- yüksək ixtisas üzrə
- müasir mürəkkəb peşələr üzrə
- nisbətən sadə və kütləvi peşələr üzrə

582 Hansı peşə-texniki məktəblərdə geniş adda peşələr üzrə hazırlıq həyata keçirilir?

- kənd və rayon məktəblərdə
- şəhər-peşə-texniki məktəblərdə
- kənd-peşə-texniki məktəblərdə
- rayon-peşə-texniki məktəblərdə
- hamısında

583 Peşələr üzrə fəhlə kadrların hazırlığı nəyə əsasən keçirilir?

- nazirliyin proqramlarına əsasən
- bazar prinsiplərinə əsasən
- fərdi plana əsasən
- təhsil proqramlarına əsasına
- tarif-ixtisas-sorğu kitabçalarına əsasən

584 Peşəyə fərdi marağın öyrənilməsinin ən geniş istifadə edilən vasitəsi hansıdır?

- şəxsi əlaqələr
- müəssisələrin reklamı
- müəssisələrdə açıq qapı siyaseti
- test üsulu
- görüşlərin keçirilməsi

585 Yeni ixtisasların, peşələrin yaranmasının əsasında nə durur?

- ixtisasların, təhsil səviyyəsinin artması
- peşələrin, təhsil səviyyəsinin artması
- insan tələbatlarının artması
- ixtisas səviyyəsinin dəyişməsi qanunu
- elmi-texniki tərəqqinin inkişaf səviyyəsi

586 Peşə-texniki məktəblərdən peşələr üzrə fəhlə kadrların hazırlanmasının siyahısı hansı orqan tərəfindən müəyyən edilir?

- Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
- Milli Məclis
- Ədliyyə Nazirliyi
- Nazirlər Kabineti
- Təhsil Nazirliyi

587 Peşə-texniki kursları bitirdikdən sonra fəhlələrin biliyini hansı komissiya qiymətləndirir?

- Təhsil Nazirliyinin işçilərindən təşkil olunmuş komissiya
- Sexin ixtisas komissiyası
- Təlimatçılar təşkil olunmuş komissiya
- Müəllimlərdən təşkil olunmuş komissiya
- İnsan Resursları Departamentinin işçilərindən təşkil olunmuş komissiya

588 İşçilərin yerdəyişməsi nəyi əks etdirir?

- sex və sahələrarası eyni peşə üzrə iş yerinin dəyişilməsini
- bir iş yerindən digərinə keçməsini
- ictimai əmək bölgüsü sistemində işçilərin sosial yerdəyişməsini
- iş yerlərinin ixtisaslaşmasını
- işçilərin fəaliyyət sferasının dəyişməsini

589 Əmək fəaliyyətinin xüsusiyyətlərinə görə yerdəyişmənin növləri:

- ərazi üzrə, müəssisədaxili, şöbələrarası, şöbə daxili sexdaxili, sahələrarası, peşə daxili
- peşə-ixtisas, ərazi, sahə, sahələrarası və müəssisədaxili vəzifə, müəssisələrarası, peşələrarası, sahələrarası sahə və sahələrarası, ərazi üzrə, ixtisaslar üzrə

590 Karyeranın planlaşdırılmasının birinci mərhələsi nədən ibarətdir?

- iş bacarıqlarının qiymətləndirilməsindən
- xüsusi keyfiyyətlərin və bacarıqların qiymətləndirilməsindən təkmilləşdirmə imkanlarının qiymətləndirilməsindən oxumaq bacarıqlarının qiymətləndirilməsindən məqsədlərin qiymətləndirilməsindən

591 Qiymətləndirmə təlim proqramının hansı mərhələsində aparılmalıdır?

- təlimin ilkin pilləsində
- təlimin əvvəlində
- bütün təlim boyu
- təlimdən sonrakı dövrdə
- təlimin birinci və üçüncü hissəsində

592 Təlim (trening) proqramları neçə pillədən ibarətdir?

- 8 pillədən
- 4 pillədən
- 3 pillədən
- 5 pillədən
- 6 pillədən

593 İnkışaf proqramlarının məqsədi:

- təşkilatın inkişafa olan tələbatını öyrənir
- təşkilatın əməyin təkmilləşdirməsinə olan ehtiyacı öyrənir
- təşkilatın ixtisasla bağlı ehtiyaclarını öyrənir
- təlimat və əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması tələbatını öyrənir
- təşkilatın işçi heyətinin ixtisas səviyyəsinə, işin keyfiyyətinə və bacarıqlara olan tələbatı müəyyən edir və müvafiq tədbirlər hazırlayır

594 Təlim proqramlarının məqsədi:

- işləmə keyfiyyətlərinin formalaşması
- iş üçün tələb olunan yeni bacarıqların və səriştənin formalaşması
- əmək məhsuldarlığının artması
- məhsulun keyfiyyətinin artırılması
- ixtisas səviyyəsinin artırılması

595 Təlim (trening) və inkişaf proqramlarının məqsədi:

- iş qabiliyyəti artırmaq, işə sərf edilən vaxtı azaltmaq
- əmək haqqını artırmaq, ixtisası təkmilləşdirmək
- işin məhsuldarlığını, səmərəliliyini və işdən məmənunluğu artırmaq
- əmək haqqının artırılması, daha mürəkkəb iş görmək
- daha mürəkkəb iş görmək, əmək məhsuldarlığını artırmaq

596 Treninq tədbirlərindəki nöqsanları aşkar etmək üçün hansı metoddan istifadə olunur?

- Optimallaşdırma
- Təhlil

- Müqayisə
- Induksiya
- Deduksiya

597 Treninq proqramlarının hazırlanmasına ilk önce nədən başlanılmalıdır?

- Treninq xərclərinin müəyyən edilməsindən
- Treninq vasitələrinin seçilməsindən
- Treninqə olan ehtiyacın müəyyən edilməsindən
- Treninq tədbirlərindəki nöqsanların təhlil edilməsindən
- Davranış modellərinin seçilməsindən

598 Treninq vasitələrinə aid deyil:

- mürəkkəb layihələr
- slaydlar
- video materiallar
- şxemlər
- video çarxlar

599 Təlimin neçə növü var?

- 6 növü
- 2 növü
- 3 növü
- 4 növü
- 5 növü

600 Karyeranın planlaşdırılmasında sonuncu (üçüncü) pillə necə adlanır?

- şəxsi və karyera məqsədlərinin qiymətləndirilməsi
- karyera təlimi
- karyera təlimi və inkişafi
- karyera inkişafı
- şəxsi məqsədlərin, inkişaf tədbirlərinin integrasiyası

601 Təlim və inkişaf proqramlarının vəzifələrinə aiddir:

- bacarıq və motivasiyanı təkmilləşdirmək
- bacarıq və iş keyfiyyətini təkmilləşdirmək
- bacarıq və iş keyfiyyətini təkmilləşdirmə yolu ilə məhsuldarlığın artırılması
- bacarıq və münasibətləri yaxşılaşdırmaq
- bacarıq və əmək məhsuldarlığını artırmaq

602 Təlim proqramlarının keçirilməsi formalarına aid deyil:

- iş yerindən kənarda iş vaxtı
- iş yerində iş zamanı
- işdən sonra iş yerində
- iş yerindən kənarda işdən qabaq
- işdən kənar asudə vaxtda

603 Təlimin əsas vəzifəsinə aiddir:

- işçilərə işin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan bilik və bacarıqları öyrətmək
- işçilərin təhsil səviyyəsini artırmaq
- işçilərin ixtisas səviyyəsini artırmaq
- işçilərin peşə səviyyəsini artırmaq
- işçilərə yeni ixtisas öyrətmək

604 Təlimdən sonra tədbirlərin keçirilməsinin məqsədi:

- işçinin əmək məhsuldarlığını müəyyən etmək
- rəhbərliyi işçinin daha səmərəli işi haqqında təmin etmək
- işçinin iş vaxtından istifadə dərəcəsini müəyyən etmək
- işçinin iş qrafikini müəyyən etmək
- tələb olunan işçilərin sayını müəyyən etmək

605 Təlimdən əvvəl tədbirlərin keçirilməsinin məqsədi:

- maliyyə xərclərini müəyyən etmək
- işçilərin sayını bilmək
- təlimə olan tələbatı müəyyən etmək
- işə götürürlən yeni işçilərin sayını dəqiqləşdirmək
- işdən azad olunanların sayını müəyyən etmək

606 Təlim (treninq) proqramları hansı pillələrdən ibarətdir?

- treninq-nəzarət
- təlim özü
- təlimdən sonra
- təlimlərarası
- təlimdən əvvəl

607 Təlim və inkişaf proqramlarının əlaqəsi necədir?

- bunlar qarşılıqlı əlaqəlidirlər və texniki inkişaf planına tabedirlər
- bunlar ayrı-ayrı proqramlardır
- hər iki proqram eyni hüquqlu və əhəmiyyətlidir
- inkişaf proqramları daha genişdir və təlim proqramı ona tabedir
- təlim proqramı daha genişdir və inkişaf proqramı ona tabedir

608 Əmək fəaliyyətinin dəyişilməsinin əsasında hansı iqtisadi qanun durur?

- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi qanunu
- tələbatın artma qanunu
- tələb və təklif qanunu
- əmək fəaliyyətinin dəyişilməsi qanunu
- asudə vaxtin artması qanunu

609 Peşə-əmək bölgüsünün maddi əsasını nə təşkil edir?

- istifadə edilən maşınlar
- istifadədə olan ağır maşınlar
- yüngül sənaye maşınları
- əmək alətlərinin ixtisaslaşması və dəyişilməsi
- işçilərin ixtisası

610 Peşə və ixtisaslarının yaranmasının əsasında hansı iqtisadi proseslər durur?

- fərdi əməyin inkişafi
- əməyin kooperasiyası
- əmək bölgüsü
- əməyin ixtisaslaşması
- əməyin kollektivləşməsi

611 Treninqin qiymətləndirilməsi neçə istiqamətdə həyata keçirilir?

- 3 istiqamətdə

- 2 istiqamətdə
- 6 istiqamətdə
- 5 istiqamətdə
- 4 istiqamətdə

612 Treninq tədbirlərindəki nöqsanları aşkar etmək məqsədilə təhlillərin aparılması üçün məlumatlar hansı üsullarla əldə edilir?

- Nəzarət, anket, müqayisə
- Nəzarət, üz-üzə görüş, anket
Müqayisə, təcrübə, nəzarət
Qiymətləndirmə, anket, aktiv təcrübə
Üz-üzə görüş, nəzarət, qiymətləndirmə

613 Treninq tədbirlərindəki nöqsanları aşkar etmək məqsədilə təhlillərin aparılması üçün məlumatlar neçə üsulla əldə edilir?

- 5 üsul
- 3 üsul
- 8 üsul
- 2 üsul
- 7 üsul

614 Treninq keçirilən zaman biliklərin tətbiq edilməsi prosesi neçə yolla həyata keçirilir?

- 6 yolla
- 2 yolla
- 3 yolla
- 4 yolla
- 5 yolla

615 Aşağıdakılardan hansı treninq keçirilən zaman qarşıda duran əsas vəzifələrə aid deyil?

- treninq vəsaitlərinin seçilməsi
- əməkdaşlara məmənuniyyət hissini aşınması
- davranış modellərinin seçilməsi
- əməyin səməralı təşkili
fərdlərin səciyyələndirilməsi

616 Şirkətin əməkdaşları baxımından treninqin əhəmiyyətinə aiddir:

- şirkətdaxili problemlərin həll edilməsində bilavasitə iştirakçı olur
- işçilərin bilik və bacarıqlarının genişləndirilməsinə və motivasiyalarının yüksəldilməsinə səbəb olur
əmək məhsuldarlığının artmasına səbəb olur
şirkətin işində tarazlıq yaradır
öyrənmə müddətini qısaldır

617 Aşağıdakılardan hansı şirkətdə keçirilən treninq tədbirlərinin əhəmiyyətinə aid deyil?

- əmək məhsuldarlığının artırılmasına səbəb olur
- şirkət daxilində işçilər arasında münaqişələrin baş verməsinə səbəb olur
işçilərin mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsində əhəmiyyətlidir
korporativ mədəniyyətin inkişaf etdirilməsində əhəmiyyətlidir
daha yüksək vəzifələrə çəkilmək üçün kadr ehtiyatının formallaşmasında əhəmiyyətlidir

618 Karyeranın planlaşdırılmasından sonra iki pillə necə adlanır?

- təlim və inkişaf
təlim və yenidən hazırlıq

bacarıqların təlimi və yenidən hazırlığı
təlim və ixtisas artırma
inkişaf və ixtisasartırma

619 Təlim və inkişaf proqramları nə ilə nəticələnməlidir?

- iş qabiliyyətinin artması ilə
- əmək məhsuldarlığının artması
- əməyin səmərəliliyinin artması ilə
- onların daxili qiymətləndirilməsi ilə
vəzifələrin yerinə yetirilməsi ilə

620 Menecərlərin inkişaf vasitələri hansılardır?

- rol oyunları və mühazirələr
- video, rol oyunları, mühazirələr, konfranslar, diskusiyalar
mühazirə və konfranslar
video və diskusiyalar
konfranslar və diskusiyalar

621 İş yerində iş zamanı təlim necə keçirilir?

- eyni vaxtda işçi öz işini yerinə yetirir və ustanın vasitəsilə yeni iş metodlarını öyrənir
ustanın vasitəsilə
yazılı şəkildə iş ardıcılılığını öyrənir
işdən qabaq təhlil keçirilir
işdən sonra təhlil keçirilir

622 Müəssisədən kənarda təlim proqramları harada həyata keçirilir?

- xüsusi ixtisas artırma kurslarında
qonşu müəssisələrdə
- xüsusi peşə-ixtisas məktəblərində
qabaqcıl xarici müəssisələrdə
xüsusi təşkil edilmiş şəraitdə

623 Daimi iş yerindən kənarda təlimin keçirilməsinə aid deyil

- təlim proqramlarına uyğun
menecərin rəhbərliyi ilə
- iş yoldaşlarının köməyi ilə
talimatçı vasitəsilə
modellərin istifadəsi və ustanın rəhbərliyi ilə

624 Təlim proqramlarının hazırlanmasında İRİ üzrə menecərin roluna nə aid deyil?

- təlim proqramlarının maliyyələşdirilməsi
təlim proqramlarının işçiyə uyğunlaşdırılması
təlim proqramlarının rahat başa düşülən formada tərtibinə rəhbərlik
təlim proqramlarının ardıcılığının təmin edilməsi
təlim proqramlarının sadələşdirilməsi işinə nəzarət

625 Treninqin məzmun xarakteristikası:

- işçilərlə menecərlər arasında işgüzar münasibətlər yaradan proqramdır
- işçiyə tələb olunan bacarıqları formalasdırıran təhsil proqramıdır
işçiyə tələb olunan təhsil səviyyəsini formalasdırıran proqramdır
şagirdə tələb olunan mədəniyyət və iş bacığını formalasdırıran proqramdır
kollektivdə işgüzar münasibətləri formalasdırıran proqramdır

626 Treninq zamanı biliklərin tətbiq edilməsi prosesi aktiv təcrübəyə əsasən həyata keçirildikdə hansı fikir yanlışdır?

- Rəhbər həmin şəxsə bəzi yeni vəzifələri izah etməlidir
- Təcrübə zamanı şəxsin praktiki fəaliyyəti izlənməlidir
- İş qavramaq üçün əməkdaşa bir neçə dəfə vizual qaydada görmə fürsəti verilməlidir
- Rəhbər əməkdaşdan izah etdiyi işlərin təkrarlanması tələb etməlidir
- Rəhbər iş yerində əməkdaşa vəzifələrini izah etməlidir

627 Rəhbərin şəxsi keyfiyyətlərinə aid deyil:

- Texniki bilik səviyyəsi
- Məsuliyyətlilik
- Təşəbbüskarlıq
- Vəzifə borcu hissi
- Intizamlılıq

628 Rəhbərin işgüzar keyfiyyətlərinə aiddir:

- inadkarlıq
- təşkilatçılıq
- insanpərvərlik
- sadəlik
- ədalətlilik

629 Aşağıdakılardan hansı idarəetmədə rəhbərlik psixologiyasının metodlarına aid deyil?

- Ideya-tərbiyəvi metod
- Ictimai-siyasi metod
- Iqtisadi-siyasi metod
- Siyasi-tərbiyəvi metod
- Sosial-psixoloji metod

630 Təşəbbüskarlıq, təşkilatçılıq və kollegiallıq rəhbər işçinin hansı keyfiyyətlərini xarakterizə edir?

- Mədəni keyfiyyətlərini
- Şəxsi keyfiyyətlərini
- İşgüzar keyfiyyətlərini
- Mənəvi keyfiyyətlərini
- Sosial keyfiyyətlərini

631 Qarşılıqlı sağlam idarəetmə münasibətlərin tənzimlənməsində başlıca rolu nə oynayır?

- əxlaq normaları, istehlak normaları, əmək normaları
- əxlaq normaları, əmək normaları, əmək intizamı
- ictimai davranış normaları, əmək normaları, ictimai rəy
- əxlaq normaları, ictimai davranış normaları, ictimai rəy
- ictimai rəy, əxlaq normaları, əmək normaları

632 Əmək kollektivinin sosial strukturunu nə təşkil edir?

- sosial qruplar
- ixtisaslı işçilər
- maraq dairəsi
- dəyərlər meyli
- sosial maraqlar

633 Sosial qrupların yaranmasında hansı əlamət istifadə olunmur?

- Ailə vəziyyəti
- Maraq
- Tələbatlar
- Cins
- İxtisas səviyyəsi

634 Klassik idarəetmə məktəbinin müəyyən etdiyi idarəetmə üsullarına nə daxil deyil?

- təşkilati
- inzipati
- ideoloji
- iqtisadi
- sosial-psixoloji

635 Klassik idarəetmə məktəbinin müəyyən etdiyi menecmentin funksiyalarına nə daxil deyil?

- testləşdirmə
- planlaşdırma
- təşkiletmə
- motivləşdirmə
- nəzarət

636 Menecerlərin funksiyasına əsas nə daxildir:

- iş normalarını müəyyən etmək, idarəetmə qərarlarının qəbul edilməsində iştirak etmək, əmək haqqını təşkil etmək işçilərin sayını müəyyən etmək, əmək haqqını təşkil etmək, iş yerlərini planlaşdırmaq, işçilərin səmərəli fəaliyyəti üçün şərait yaratmaq
- işçilərin fəaliyyətinə nəzarət etmək və onu qiymətləndirmək, işçilərin səmərəli fəaliyyəti üçün şərait yaratmaq, idarəetmə qərarların qəbul edilməsində iştirak etmək işçilərin sayını müəyyən etmək, əmək haqqını təşkil etmək, resurslardan səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək, müəssisənin məqsəd və vəzifələrini müəyyən etmək iş yerlərini planlaşdırmaq, idarəetmə qərarlarının qəbul edilməsində iştirak etmək, iş normalarını müəyyən etmək, əlverişli əmək şəraiti yaratmaq

637 Kollektiv müqavilələr bağlanarkən hansı prinsiplərə əməl olunmalıdır?

- hüquqi normalarına əməl etmə, öhdəliklərin yerinə yetirilməsi şərtləri, hər bir tərəfin hüquq və səlahiyyətlərinə əməl etmə qəbul olmuş öhdəliklərin könüllü xarakter daşımı, hüquqi normalarına əməl etmə, sosial-əmək münasibətlərinin qaydaya salınması
- tərəflərin bərabər hüquqa malik olması, qəbul olunmuş öhdəliklərin könüllü xarakter daşımı, öhdəliyin icrası üçün məsuliyyət tərəflərin öhdəliklərinin nəzərə alınması, tərəflərin bərabər hüquqa malik olması, əmək münasibətlərinin qaydaya salınması, hüquqi normalarına əməl etmə, qəbul olunmuş öhdəliklərin icrasına nəzarət sosial-əmək münasibətlərinin qaydaya salınması, qanunun müddəalarına əməl etmə, tərəflərin bərabər hüquqlu olması

638 Kollektivdə qarşılıqlı münasibətlər növin əsasında formalasır?

- müəssisənin rəhbəri tərəfindən verilən sərəncamlar əsasında
real və sərti qruplar əsasında
İctimai təşkilatların fəaliyyəti əsasında
- şəxsi münasibətlər, ümumi dəyərlər və maraqlar əsasında
rəsmi olaraq yaradılan istehsal sahələri əsasında

639 Müəssisələrdə (firmalarda) sosial partnyorluq ideologiyasının əsasını təşkil etmir:

- muzdlu işçilərin istehsalın idarə edilməsində iştirakinin məhdudlaşdırılması
əmək və istehsal sferalarında ümumbaşarı dəyərlərin təsdiq edilməsi;
sosial partnyorluğun subyektlərinin mənafelərinin təminatlı müdafiəsi;
münaqışlərin üstün olaraq danışışq yolu ilə həll edilməsi;

sosial ədalət meyarları və göstəricilərinin razılaşdırılması

640 Əmək kollektivinin təşəkkül tapmasına təsir göstərən metodlara aid deyil:

- Sistemləşdirmə
Tənqid və özünütənqid
Şəxsi nüfuz
Şəxsi nünuma
Təşviqat və təbliğat

641 Sosial partnyorluğun milli modelinə hansı ünsür daxil edilmir?

- səmərəlilik meyarları
məqsədli funksiyalar
əməyin təşkili ünsürləri
subyektlər
obyektlər

642 Rəhbər möhkəm birliyə malik olan kollektiv yaratmaq üçün kadrları əsas hansı prinsip üzrə seçməlidir?

- insanlar öz maraqlarına uyğun iş yerlərile təmin olunmalıdır
hər bir insan tutduğu vəzifəyə və hər bir vəzifə onu icra edənə uyğun olmalıdır
hər bir işçiyə onun ixtisas səviyyəsinə görə iş təklif olunmalıdır
istənilən iş yeri lazımı vasitələrlə vaxtında təmin olunmalıdır
işçinin bədən parametrləri ilə onun çalışdığı iş yeri arasında uyğunluq olmalıdır

643 Subyekt və obyekt baxımından qarşılıqlı münasibətlərin hansı tipləri vardır?

- müəssisələr arası, obyektlər arası, subyektlər arası münasibətlər
işçilər arası, müəssisələrarası, müəssisədaxili münasibətlər
subyektlər arası, işçilər arası, rəhbər və işçilər arası münasibətlər
obyektlərarası, subyekt və obyektlərarası, subyektlərarası münasibətlər
müəssisə daxili, subyektlər arası, işçilər arası münasibətlər

644 Qarşılıqlı münasibətlər sisteminin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- kollektiv müqavilələrdə işçilər arasında davranış nümunələrinin və onlara riayət etmə formalarının əks olunmasından
kollektiv müqavilədə işə qəbul olunan arasında yarana biləcək münaqışlərin sivil qaydada həll olunması yollarının əks olunmasından
kollektiv müqavilələrdə əks olunan həmkarlar təşkilatının fəaliyyətindən
kollektiv müqavilələrdə işçilərin mənafeyini və onun müdafiə edilməsi üzrə tədbirlərinin əks olunmasından
kollektiv müqavilələrdə tərəflərin əsas şərtlərinin və öhdəcilik məsüliyyətinin əks olunmasından

645 Kollektivdə qarşılıqlı münasibətlər sistemində dostluq əhvalının yaradılması ən çox nədən asılıdır?

- rəhbərliyin tapşırığından
menecerin iş üslubundan
əməyin təşkili səviyyəsindən
əmək kollektivində əlaqələrin formasından
işçilərin maddi tələbatlarının ödənilməsindən

646 Pozitiv qarşılıqlı münasibətlərin yaranmasına nə təsir edir?

- işküzar əlaqələr yaratmaq
birgə fəaliyyətdə olmaq
əməkdən razı qalmaq
fəaliyyət zamanı ünsiyyətdə olmaq
formal münasibətdə olmaq

647 Əlaqə üsulu üzrə qarşılıqlı sosial-əmək münasibətlərinin növləri hansılardır?

- iqtisadi, hüquqi, sosial, vasitəli
- şəxssiz, vasitəli, şəxslərarası, bilavasito formal, qeyri-formal, təşkilati, sosial müəssisədaxili, iqtisadi, hüquqi, psixoloji sosial, psixoloji, mənəvi, şəxssiz

648 Kollektivdə qarşılıqlı münasibət amili ən çox nəyə təsir göstərir?

- istehsal olunan məhsulun çeşidinə işçilərin intellektual səviyyəsinə
- kollektivdə psixoloji mühitə əməyin yaradıcı xarakter almasına işçilərin peşə-ixtisas səviyyəsinə

649 Qarşılıqlı münasibətlər psixologiyası əsasən nəyi ifadə edir?

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması və iş yerlərinin təşkilini işçilərin ümumi davranışını və ona nəzarət əməyin məhsuldarlığını və ona təsir edən sosial-psixoloji amillərini
- əmək kollektivlərinin emosional əhval-ruhiyyəsini və işçilərin arasındaki qarşılıqlı əlaqəni müəssisədə əməyin təşkili səviyyəsi və işdən razıqalma dərəcəsini

650 İdarəetmədə qarşılıqlı münasibətlərin tənzimlənməsində nələr əsas rol oynayır?

- əmək şəraiti, əməyə münasibət, istehsal normaları
- əmək intizamı, əxlaq normaları, ictimai rəy
- istehlak normaları, əxlaq normaları, əmək normaları
- ictimai davranış normaları, əxlaq normaları, ictimai rəy
- əmək intizamı, hüquqi normalar, ictimai rəy

651 Ünsiyyət prosesi zamanı hansı əsas məsələlər aşkarə çıxır?

- əmək hərəkətləri və əməyin nəticələri əldə etmək, sosial normalara riayət etmək
- hər hansı məsələyə münasibət, sosial mövqeylərə, dəyərlərə və mənafelərə əsaslanmaq kooperasiyada olmaq, rəqabət aparmaq, istehsal prosesinin səviyyəsini artırmaq fəaliyyətin məqsədi və predmetini dərk etmək, əməyin elmi təşkilini tədbiq etmək, iqtisadi yarışda iştirak etmək ünsiyyətin vəzifələri və vasitələrinin elmi cəhətdən işləmək, rəqabət aparmaq

652 İşçilərlə əməkdaşlıq zamanı rəhbər işcidən nə tələb olunur?

- işçilərin əməyin ödənilməsi qaydalarını təkmilləşdirərək, onların tələbatlarını nəzərə almaq işçilərin ixtisas səviyyəsini nəzərə almaqla, onlara vəzifə təklif etmək
- hisslərini açıq ifadə etmək üçün işçiləri həvəsləndirmək, onları dinləməyi bacarmaq işçilərin çalışdığı müəssisədə əmək şəraitini nəzərə almaqla, onlara müasir tələblərə cavab verən iş yerlərini təklif etmək işçilərin əmək və istirahət rejimini təkmilləşdirmək, onların sağlamlığını qorumaq

653 Davranış məktəblərinin banilərinin əsas xidməti nədən ibarətdir:

- gruplararası əlaqələrin möhkəmlənməsi üzrə elmi fikirlərin əsaslandırılmasından
- şəxslər arasında münasibətlərin yaradılması metodlarının öyrənilməsinə xüsusi diqqət yetirməkdən
- şəxslər arasında formal və qeyri-formal münasibətlərin yaranması səbəblərini müəyyən etməkdən
- şəxslər arasında münaqışələrin həlli yollarını müəyyən etməkdən
- grupdaxili münasibətlərin tənzimlənməsi ilə bağlı mülahizələrin formallaşdırmasından

654 İşçilərlə münasibətdə menecerlərə qarşı irəli sürülen əsas tələb:

firmaların fəaliyyətini planlaşdırma və proqnozlaşdırma bacarığı

- müəssisənin daxili və xarici əlaqələrini tənzimləmək bacarığı
- tabeçiliyində olanları seçmək, qiymətləndirmək, onlar arasında münasibəti tənzimləmək bacarığı
firmanın məqsəd və vəzifələrini müəyyən etmək bacarığı
idarəetmə münasibətlərini təbeçilik münasibətlərlə əlaqələndirmə bacarığı

655 Assimilyasiya nədir?

- Ayri-ayrı təşkilatların işçiləri ilə iş verənlərin nümayəndələri arasında sosial-əmək münasibətlərini tənzimləyən hüquqi aktıdır
- Proseslərin bir-birinə qarşılıqlı halda nüfuz etməsidir
İqtisadiyyatın neqativ iqtisadi təsirlərdən qorunması ilə bağlı dövlətin iqtisadi siyasetidir
Idarəetmənin universal funksiyalarından biridir
İşçilərin əməyə uyğunlaşmasıdır

656 Aşağıdakılardan biri sosial situasiyaların təsnifatına aid deyil:

- Situasiyanın dinamikası
- Təzahüretmə dərəcəsi
- Fəaliyyətin məqsədi
- Situasiyanın subyekti
- Davranışa nəzarət

657 Münaqişələrin üstün cəhətlərinə aid deyil:

- İşçilərin sosial fəallığını artırır
İctimaiyyətin diqqətini həll olunmamış problemlərə yönəldir
Şəxsiyyətlərarası münasibətləri optimallaşdırır
- Siyasi vəziyyəti gərginləşdirir
Sosial-əmək münasibətlərində ən səmərəli qaydalar axtarmağa stimul yaradır

658 Təsir istiqamətinə görə münaqişələrin tipləri hansılardır?

- Üfüqi, şaquli
Açıq, gizli
Emosional, potensial
Milli, etnik
Şəxsiyyətlərarası, qruplararası

659 İş yerlərində stresə təsir edən amillər qrupuna aid deyil:

- Dövlətin sosial-iqtisadi siyaseti
İş yerində əməyin təşkili səviyyəsi
Təşkilati məsələlər
İş yerlərində əmək şəraiti
Müdriyyətin siyaseti və strategiyası

660 Sosial əməkdaşlıq ideyasının meydana çıxmasının əsas səbəbi:

- Məramlar
Dəyərlər
- Münaqişələr
Mənafelər
Tələbatlar

661 Destruktiv münaqişələr hansı münaqişərlə oxsarlıq təşkil edir?

- Müəyyən
Obyektiv
Qeyri-müəyyən

Funksional

- Subyektiv

662 İstehsalın və əməyin təşkilindəki nöqsanlar, resursların çatışmaması üzündən baş verən münaqişələr hansı münaqişələrə aiddir?

Çox riskli

Destruktiv

- Konstruktiv

Müəyyən

Qeyri-müəyyən

663 Xarakterinə görə idarəetmə münaqişələrinə aiddir:

Üfűqi və şaquli

- Konstruktiv və destruktiv

Az riskli və çox riskli

Aşağı səviyyəli və yüksək səviyyəli

Müəyyən və qeyri-müəyyən

664 Münaqişə nədir?

Kollektiv üzvlərinin şəxsi keyfiyyətlərinin, xarakterlərinin optimal əlaqələndirilməməsidir

Kollektiv daxili münasibətlərin vəziyyətini xarakterizə edir

Rəhbərlik və tabeçilikdə olan işçilər arasındaki münasibətdir

Psixoloji uyğunluğun nəticəsidir

- Mövqelərin, mənafelərin, tələbatların, davranış normalarının uyğun gəlməməsidir

665 Münaqişə hansı problemlər sırasına aiddir?

- Sosial

İqtisadi

Təşkilati

Fizioloji

Psixoloji

666 Müəssisənin iqtisadi-hüquqi atributuna aid deyil:

Müstəqil balansa malik olması

Hüquqi şəxs səlahiyyəti

Tabeçiliyi

Müəssisə haqqında əsasnamə və nizamnamə

- Müəssisənin maliyyə planı

667 Kollektiv nədir?

Müxtəlif kateqoriyalardan olan işçilərin birliyidir

Ayrı-ayrı fəndlərin süni, bioloji, demoqrafik birləşməsidir

İstənilən insan qrupunun birləşməsidir

- Sosial-psixoloji xüsusiyyətləri ilə xarakterizə olunan, müəyyən məqsəd üçün birləşən insanların birliyidir
Ayrı-ayrı ixtisas və peşələrdən olan işçilərin birliyidir

668 İfadə dərəcəsinə görə münaqişələr necə olur?

Şəxsiyyətlərarası, qruplararası

Milli, sosial, etnik

- Açıq, gizli, potensial

Emosional, potensial

Üfűqi, şaquli

669 İştirakçılara görə münaqişələrin təsnifatı necədir?

- Şəxsiyyətlərarası, qruplararası, şəxsiyyətdaxili
Açıq, gizli
Üfüqi, şaquli
Emosional, sosial
Milli, etnik, millətlərarası

670 Münaqişə haqqında deyilənlərdən hansı fikir yanlışdır?

- Münaqişənin şəxsiyyətdaxili, şəxsiyyətlərarası, qrupdaxili və qruplararası tipləri vardır
Münaqişələr sosial-əmək münasibətlərinin zəruri ünsüründür
Münaqişənin həm neqativ, həm də pozitiv cəhətləri vardır
Münaqişə dedikdə konkret situasiya şəraitində meyllərin, mötivlərin, mənafelərin, davranış normalarının bir-birilə ziddiyət təşkil etməsi nəzərdə tutulur
- Münaqişələr sülh və ya müharibə yolu ilə həll edilir

671 ..... idrak, kommunikativ və requlyativ funksiyaları vardır:

- idarəetmənin
ünsiyyətin
əmək normalarının
davranışın
münaqişənin

672 Sosial-əmək münasibətlərinin yaxşılaşdırılması üçün həyata keçirilən dövlət siyasetinin roluna aid deyil:

- Sosial siyaset həyata keçirir
İşçilərin hüquqlarını müdafiə edir
- Əmək fəaliyyətini təmin edir
Bu sahədə qanunçuluq aktları qəbul edir
Bəzi konkret məsələləri tənzimləyir

673 Konstruktiv münaqişələr hansı münaqişələrlə oxşarlıq təşkil edir?

- Qeyri-müəyyən
Subyektiv
- Obyektiv
Müəyyən
Funksional

674 Rəhbər işçinin qanun pozması, işçilərlə münasibətdə etik normalara əməl etməməsi üzündən baş verən münaqişələrə aiddir:

- Potensial
Konstruktiv
- Destruktiv
Obyektiv
Funksional

675 Mikrosəviyyədə sosial əməkdaşlığın təmin edilməsində mühüm rol oynayan razılışma hansıdır?

- Əmək hüququ
- Kollektiv müqavilələr
Əmək müqaviləsi
Əməyin təhlükəsizliyi qaydaları
Əmək Məcəlləsi

676 Ünsiyyət anlayışı hansı sözlə eyni məna kəsb edir?

- Kommunikasiya
- Korporasiya
- Kooperasiya
- Kollektiv
- Koordinasiya

677 Sosial əməkdaşlıq əsasən hansı sosial qrupların əməkdaşlığı və qarşılıqlı güzəştlerinə əsaslanır?

- Həmkarlar təşkilatı və sahibkarlar
- Sahibkarlar və muzdlu işçilər
- Əsas fəhlələr və qulluqçular
- Həmkarlar təşkilatı və fəhlələr
- Fəhlələr və mütəxəssislər

678 Münaqişənin idarə edilməsində başlıca məsələ nədir:

- Münaqişəyə sosial-psixoloji yanaşmadır
- Münaqişəyə radikal yanaşmadır
- Münaqişəyə subyektiv yanaşmadır
- Münaqişəyə obyektiv yanaşmadır
- Münaqişəyə funksional yanaşmadır

679 Əmək kollektivlərində münaqişə situasiyalarının baş vermə səbəblərinə aid deyil:

- əmək haqqının hesablanmasındakı nöqsanlar
- əməyin normaşdırılmasınandakı nöqsanlar
- əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatlarının düzgün təsnifatlaşdırılmaması
- kadrların düzgün yerləşdirilməməsi
- əməyin stimullaşdırılmasının təşkilindəki nöqsanlar

680 Stres nədir?

- Əsəbilik
- Həyəcan
- Gərginlik
- Sixıntı
- Qorxu

681 Sosial-psixoloji münaqişələrin səbəbi nədir:

- Maddi çətinlikdən irəli gəlir
- Sosial gərginlikdən yaranır
- İqtisadi çətinlikdən irəli gəlir
- Streslərdən yaranır
- Siyasi dünya görüşdən doğur

682 İfadə dərəcəsinə görə münaqişələr necə olur:

- Şəxsiyyətlər arası, qruplararası, kollektiv daxili
- Aşağı səviyyəli, orta səviyyəli, yüksək səviyyəli
- Az riskli, riskli, çox riskli
- Açıq, gizli, potensial
- Müəyyən, qeyri-müəyyən, funksional

683 Münaqişələrin həlli yollarına aiddir:

- Barışlı; güzəştetmə
- Sülh; müharibə
- Xalq diplomatiyası; hərbi yolla

Obyektiv; subyektiv
seçki; sülh

684 Kollektivin sosial-psixoloji strukturu nəyin əsasında formalasılır?

- Şəxsi münasibətlər, dostluq, ümumi dəyərlərə meyllilik və maraqlar əsasında
Həmkarlar təşkilatı və başqa təşkilatlar, orqanlar tərəfindən formalasılır
Real və şərti sosial qruplar əsasında
Əmrlər, göstərişlər və ştat cədvəlinə uyğun yaradılan bölmələr əsasında
Peşəkarlıq, yüksək ixtisaslı qrupların yaranması əsasında

685 Münaqişələr necə xarakter daşıyır?

- Ümumi və xüsusi
- Yaradıcı və dağdırıcı
Konkret və mücərrəd
Açıq və gizli
Obyektin və subyektin

686 Əmək kollektivlərinin sosial-psixoloji amillərinə daxil deyil:

- Əməyin təşkili formaları
Sıravi və rəhbər işçilərin davranışları
İşçilərin sosial və istehsal cəhətdən məlumatlandırılması
Əmək kollektivlərində psixoloji iqlim
Rəhbər işçinin iş üslubu

687 Şəxsin bu və ya digər situasiyada davranışının əsasını nə təşkil edir:

- Maraqları ilə
Tələbatla
- Motivlər
Məqsədləri ilə
Dəyərlər meyli ilə

688 Kollektivdə qeyri-formal rəhbərliyə aiddir:

- Özünü idarəetmə ünsürlərinin formalasması
Rəhbərlik üslubunun formalasması
Rəhbər işçinin davranışları
Rəhbərlikdə səlahiyyətin bölüşdürülməsi
- Əmək kollektivində liderlik

689 .... işə götürənlə işə qəbul olunan arasında meydana çıxa biləcək münaqişələrin sivil qaydada həll olunmasının mühüm vasitəsidir.

- əmək bazarı
əmək davranışları
motivləşdirmə
sosial-əmək münasibətləri
- kollektiv müqavilə

690 İnkışaf etmiş ölkələrdə sosial-əmək münasibətlərinin hansı tiplərinə xüsusi əhəmiyyət verilir?

- Paternalizm, diskriminasiya, koordinasiya
Münaqişə, diskriminasiya, volyuntarizm
- Həmrəylik, münaqişə, paternalizm
Tərəfdaşlıq, münaqişə, planlaşdırma
Diskriminasiya, volyuntarizm, paternalizm,

691 Sosial əməkdaşlıqda ən başlıca metod hansıdır?

- Konsensus
Konsilium
İnduksiya
Ümumiləşdirmə
Təhlil

692 Ünsiyyətin əsas funksiyalarına aid deyil:

- Θlaqə funksiyası
İdrak funksiyası
Kommunikativ funksiya
- Koordinasiya funksiyası
Requlyativ təsir funksiyası

693 Münaqişənin idarə edilməsi prosesinin ardıcılılığı:

- Münaqişənin tənzimlənməsi; xəbərdarlıq; səbəblərin araşdırılması; münaqişələrin həlli; münaqişələrin araşdırılması
Xəbərdarlıq; münaqişənin yumşaldılması; münaqişənin konkret olaraq tənzimlənməsi; səbəblərin araşdırılması; münaqişənin həlli
Münaqişənin yumşaldılması; xəbərdarlıq; münaqişənin konkret olaraq tənzimlənməsi; səbəblərin araşdırılması; münaqişənin həlli
- Xəbərdarlıq; səbəblərin araşdırılması; münaqişənin yumşaldılması; münaqişənin konkret olaraq tənzimlənməsi; münaqişənin həlli
Münaqişənin səbəblərinin araşdırılması; xəbərdarlıq; münaqişənin konkret olaraq tənzimlənməsi; münaqişənin həlli; münaqişənin tənzimlənməsi

694 Münaqişənin əsas aspektlərinə aiddir:

- siyasi, təşkilati, elmi, etnik, milli
- Sosioloji, psixoloji, hüquqi, iqtisadi, fəlsəfi
hüquqi, etnik, estetik, fəlsəfi, milli
Təşkilati, psixoloji, texniki, texnoloji
Siyasi, sosioloji, psixoloji, təşkilati, texnoloji

695 Münaqişələrin əhəmiyyətinə aid deyil

- Münaqişələr adamları, cəmiyyəti problemin həllinə yönəldir
Münaqişə dialektik xarakter daşıyır
- Münaqişələr istehsal funksiyalarını yerinə yetirir
Münaqişələr integrativ funksiyani icra edir
Münaqişələr real mənafeləri aşkara çıxarmağa, bu mənafelərin dərk edilməsinə şərait yaradır

696 Meydana gəlməsinə görə münaqişələrin növləri:

- Sosial; milli; etnik; millətlərarası; emosional;
Siyasi; iqtisadi; açıq; gizli; potensial;
Destruktiv; konstruktiv; funksional; sosial; emosional;
İqtisadi; siyasi; psixolog; qruplararası; şəxslərarası;
Sosial; iqtisadi; qruplararası; potensial; etnik;

697 Kollektivdə problemlərin aşkara çıxarılması metodlarına aid deyil:

- Riyazi-statistik metod
Amillər üzrə təhlil metodu
Korelyasiya və reqresiya təhlili metodu
Rəhbər işçilər və mütəxəsislərin özlərinin ekspert qaydada qiymətləndirilməsi
İdarəçilik funksiyalarının icrası üzərində nəzarətin həyata keçirilməsi

698 Münaqişənin başlıca pozitiv funksiyalarına daxil deyil:

- işçilər arasında yaranmış ziddiyətin səbəblərinin aşdırılması
  rahbərlik prosesində yaranan problemlərin aşkar olunması
- müəyyən emosional gərginlik və qarşıdurma mənbəyinə səbəb olma
  işçilərin arasındaki qarşılıqlı əlaqənin qaydaya salınması
  işdə yaranan nöqsanların vaxtında aradan qaldırılması

699 Kollektivin birliyi prosesi ilk növbədə nədən asılıdır:

- işgüzar həmkarların arasında yaranan əlaqələrdən
  istehsalın mütəşəkkil təşkilindən
  müəssisələr arasında yaranan əlaqələrdən
- işçilər arasında yaranan sosial münasibətlərdən
  kadrların seçilməsi prosesində yaranan münasibətlərdən

700 Əmək kollektivlərinin birliyinə təsir edən makroiqtisadi amillərə aid deyil:

- ailə vəziyyəti
  bölgü münasibətlər
  ictimai əməyin təşkili xarakteri
  təsərrüfat mexanizminin xarakteri
  mülkiyyət formaları